

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzесьkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

Spis treści:

1. Wykaz skrótów	5
2. Wstęp.....	7
2.1. Cel i zakres opracowania	7
2.2. Podstawy prawne	8
2.3. Charakterystyka Powiatu.....	8
2.3.1. Położenie	8
2.3.2. Demografia	11
2.3.3. Warunki klimatyczne.....	14
2.3.4. Budowa geologiczna	14
3. Założenia Programu Ochrony Środowiska.....	15
3.1. Dokumenty nadrzędne i cele	15
3.1.1. Polityka ekologiczna państwa 2030	15
3.1.2. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	16
3.1.3. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	17
3.1.4. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	17
3.1.5. Strategia „Sprawne Państwo 2020”	17
3.1.6. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	18
3.1.7. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	18
3.1.8. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	18
3.1.9. Polityka energetyczna Polski do 2040 r.	18
3.2. Dokumenty szczebla wojewódzkiego	19
3.2.1. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024.	19
3.2.2. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	20
3.2.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego	20
3.3.4. Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej.....	21
3.3.5. Program ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego.	21
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	23
5. Ocena stanu środowiska	27
5.1. Klimat i jakość powietrza	27
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza.....	27
5.1.2 System gazowy i ciepłowniczy	32
5.1.3 Jakość powietrza	33
5.1.4 Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzieskiego.	40
5.1.5 Zagadnienia Horyzontalne.....	42
5.1.6 Tendencje	43
5.1.7 Analiza SWOT	45

5.2. Zagrożenia hałasem	46
5.2.1. Stan wyjściowy	46
5.2.2. Źródła hałasu	46
5.2.3. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	56
5.2.4. Zagadnienia Horyzontalne	57
5.2.5. Tendencje	58
5.2.6. Analiza SWOT	58
5.3. Pola elektromagnetyczne	60
5.3.1. Stan wyjściowy	60
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego	61
5.3.3. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	63
5.3.4. Zagadnienia Horyzontalne	64
5.3.5. Tendencje	65
5.3.6. Analiza SWOT	66
5.4. Gospodarowanie wodami	67
5.4.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe	67
5.4.2. Stan wyjściowy - wody podziemne	69
5.4.3. Jakość wód - wody powierzchniowe	71
5.4.4. Jakość wód - wody podziemne	75
5.4.5. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego	77
5.4.6. Zagadnienia Horyzontalne	79
5.4.7. Tendencje	83
5.4.8. Analiza SWOT	84
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	85
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę	85
5.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych	85
5.5.3. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych	86
5.5.4. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego	88
5.5.5. Zagadnienia Horyzontalne	89
5.5.6. Tendencje	90
5.5.7. Analiza SWOT	90
5.6. Zasoby geologiczne	92
5.6.1. Przepisy prawne	92
5.6.2. Stan aktualny	92
5.6.3. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	99
5.6.4. Zagadnienia Horyzontalne	99
5.6.5. Tendencje	100
5.6.6. Analiza SWOT	101

5.7. Gleby	102
5.7.1. Stan aktualny	102
5.7.2. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	111
5.7.3. Zagadnienia Horyzontalne	111
5.7.4. Tendencje	113
5.7.5. Analiza SWOT	113
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	115
5.8.1. Stan wyjściowy	115
5.8.2. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	127
5.8.3. Zagadnienia Horyzontalne	129
5.6.4. Tendencje	130
5.8.5. Analiza SWOT	130
5.9. Zasoby przyrodnicze	131
5.9.1. Formy ochrony przyrody	131
5.9.2. Korytarze ekologiczne	141
5.9.3. Lasy	142
5.9.4. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	145
5.9.5. Zagadnienia Horyzontalne	147
5.9.6. Tendencje	148
5.9.7. Analiza SWOT	148
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	150
5.10.1. Stan aktualny	150
5.10.2. Ocena realizacji celu i podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.	150
5.10.3. Zagadnienia Horyzontalne	151
5.10.4. Tendencje	152
5.10.5. Analiza SWOT	152
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	153
6.1. Wyznaczone cele i zadania	153
7. System realizacji programu ochrony środowiska	208
7.1. Współpraca z interesariuszami	208
7.2. Sprawozdawczość	209
7.3. Monitoring realizacji programu	209
7.4. Źródła finansowania	209
7.4.1. Fundusze krajowe	210
7.4.2. Fundusze Unii Europejskiej	215

1. Wykaz skrótów

Tabela 1. Słownik skrótów.

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
B(a)P	Benzo(a)piren
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
dB	Decybele
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GUGiK	Główny Urząd Geodezji i Kartografii
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IOŚ	Instytut Ochrony Środowiska
IUNG-PIB	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy
IMGW-PIB	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej -Państwowy Instytut Badawczy
ISOK	Informatyczny System Oslony Kraju
IUNG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
L _{DWN}	Długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia
L _N	Długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory nocy
LZO (VOC)	Lotne związki organiczne (volatile organic compounds)
MEC	Miejska Energetyka Ciepła Kołobrzeg
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza w Szczecinie
OUG	Okręgowy Urząd Rolniczy w Poznaniu
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PLGW	Identyfikator UE dla JCWPd oznaczający jednolitą część wód podziemnych występującą w Polsce
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POLiS	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSH	Państwowa służba hydrogeologiczna
PSP	Państwowa Straż Pożarna
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
RMWŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
RPO	Regionalny program operacyjny
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WWA	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
WZP	Województwo Zachodniopomorskie
ZDP	Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZODR	Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
ZPM	Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka
ZMŚP	Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu ma zapewnić poprawę stanu środowiska naturalnego, efektywne zarządzania środowiskiem, skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w powiecie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w powiecie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacji silnych oraz słabych stron powiatu wraz z szansami oraz zagrożeniami dokonuje się przy pomocy analizy SWOT. Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa:

- **S** – strenghts (silne strony);
- **W** – weaknesses (słabe strony);
- **O** – opportunities (szanse),
- **T** – threats (zagrożenia).

Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę celów oraz przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu do roku 2028.

2.2. Podstawy prawne

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.)¹, a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Powiatowe Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu powiatowym.

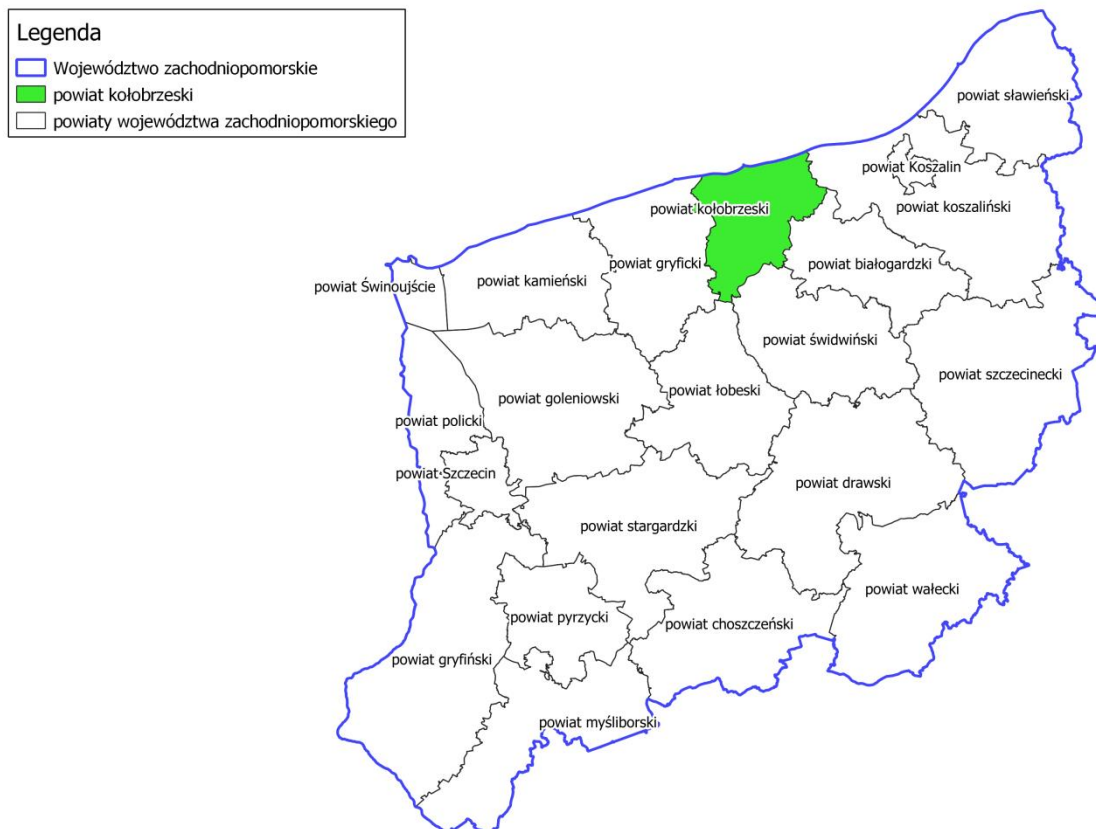
2.3. Charakterystyka Powiatu

2.3.1. Położenie

Powiat kołobrzeski jest zlokalizowany w północnej części województwa zachodniopomorskiego. Powiat kołobrzeski od południa graniczy z powiatem łobeskim oraz świdwińskim, od wschodu z powiatem koszalińskim oraz powiatem białogardzkim, od zachodu z powiatem gryfickim. Północną granicę powiatu stanowi Morze Bałtyckie.

¹ Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1101).

Rysunek 1. Powiat kołobrzeski na tle województwa zachodniopomorskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

Powiat kołobrzeski ma powierzchnię 72 427,0770 ha. Jego siedzibą jest Miasto Kołobrzeg. W skład powiatu kołobrzeskiego wchodzi 7 gmin:

- **Gmina Miejska Kołobrzeg:**
Kołobrzeg jest gminą miejską zlokalizowaną w północnej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 2 582,7055 ha, co daje 3,6% powierzchni całego powiatu. Znajduje się tu siedziba powiatu.
- **Gmina Kołobrzeg:**
Gmina Kołobrzeg jest gminą wiejską leżącą w północno-zachodniej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 14 374,4639 ha, co stanowi 19,8% powierzchni powiatu.
- **Gmina Dygowo:**
Gmina Dygowo jest gminą wiejską zlokalizowaną we wschodniej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 12 834,5520 ha, co stanowi 17,7 % powierzchni całkowitej powiatu kołobrzeskiego.
- **Gmina Gościno:**
Gmina Gościno jest gminą miejsko-wiejską zlokalizowaną w południowo-wschodniej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 11 595,1273 ha, co stanowi 16,0% powierzchni całkowitej powiatu.
- **Gmina Rymań:**
Gmina Rymań jest gminą wiejską zlokalizowaną w południowej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 14 613,6262 ha, co stanowi 20,2% powierzchni całkowitej powiatu kołobrzeskiego.

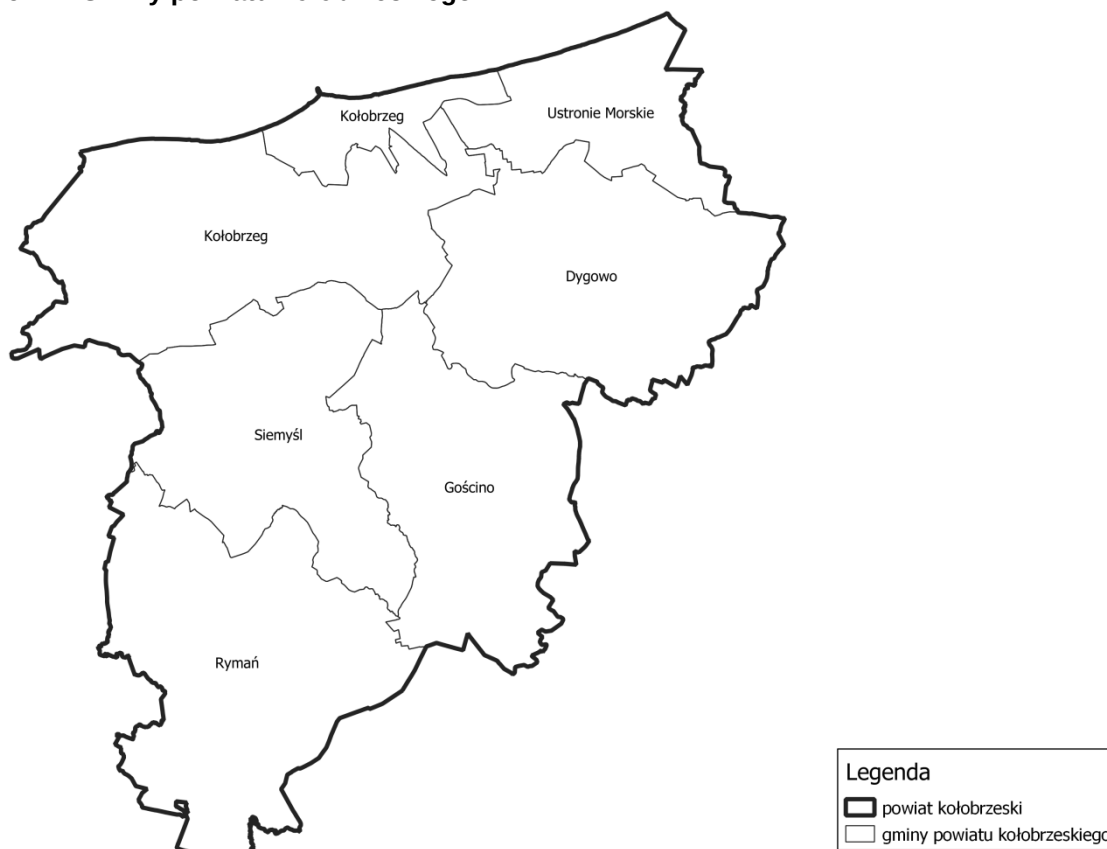
- **Gmina Siemyśl:**

Gmina Siemyśl jest gminą wiejską zlokalizowaną w środkowej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 10 720,9440 ha, co stanowi 14,8% powierzchni całkowitej powiatu.

- **Gmina Ustronie Morskie:**

Gmina Ustronie Morskie jest gminą wiejską zlokalizowaną w północno-wschodniej części powiatu kołobrzeskiego. Ma ona powierzchnię 5 705,6581 ha, co stanowi 7,9% powierzchni całkowitej powiatu.

Rysunek 2. Gminy powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski powiat kołobrzeski leży w obrębie następujących jednostek²:

Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa:

- Prowincja Niż Środkowoeuropejski:
 - Podprowincja Pobrzeża Południowobałtyckie:
 - Makroregion Pobrzeże Szczecińskie:
 - Mezo-region Wybrzeże Trzebiatowskiego;
 - Mezo-region Równina Gryficka;
 - Makroregion Pobrzeże Koszalińskie:
 - Mezo-region Wybrzeże Koszalińskie;
 - Mezo-region Równina Białogardzka.

² Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

Rysunek 3. Położenie powiatu kołobrzeskiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

2.3.2. Demografia

Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 roku powiat kołobrzeski zamieszkiwało 79 300 mieszkańców, z czego 37 970 to mężczyźni a 41 330 kobiety. Informacje na temat demografii oraz bezrobocia na terenie powiatu zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 2. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2020 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość							
		Powiat kołobrzeski	Miasto Kołobrzeg	Dygowo	Gościno	Kołobrzeg	Rymań	Siemyśl	Ustronie Morskie
Ludność według miejsca zameldowania									
Liczba ludności (ogółem)	osoba	79 300	46 198	5 609	5 133	10 964	3 904	3 875	3 617
Liczba mężczyzn	osoba	37 970	21 625	2 770	2 575	5 370	1 944	1 969	1 717
Liczba kobiet	osoba	41 330	24 573	2 839	2 558	5 594	1 960	1 906	1 900
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem									
W wieku przedprodukcyjnym	%	16,4	15,3	18,3	18,9	17,5	17,4	19,3	17,1
W wieku produkcyjnym	%	59,3	57,2	61,2	60,2	62,9	64,0	62,8	62,9
W wieku poprodukcyjnym	%	24,3	27,5	20,5	20,9	19,7	18,6	17,9	20,1
Wskaźnik modułu powiatowego									
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	109	1 800	44	44	76	27	36	63
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	109	114	102	99	104	101	97	111
Przyrost naturalny na 1000 ludności*	-	-2,42	-2,44	-6,21	0,00	-0,91	-2,03	0,78	-7,91

Źródło: GUS.

* - dane za rok 2019

Tabela 3. Bezrobocie (stan na 31.XII.2020r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość							
		Powiat kołobrzeski	Miasto Kołobrzeg	Dygowo	Gościno	Kołobrzeg	Rymań	Siemyśl	Ustronie Morskie
Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminach									
Ogółem	osoba	1 386	810	103	84	204	79	49	57
Mężczyźni	osoba	708	429	51	35	109	34	19	31
Kobiety	osoba	678	381	52	49	95	45	30	26
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci									
Ogółem	%	2,9	3,1	3,0	2,7	3,0	3,2	2,0	2,5
Mężczyźni	%	2,8	3,1	2,8	2,1	3,0	2,5	1,4	2,6
Kobiety	%	3,1	3,0	3,3	3,4	2,9	4,0	2,7	2,4

Źródło: GUS.

2.3.3. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem kraju na regiony klimatyczne (wg W. Okołowicza i D. Martyn) powiat kołobrzeski leży w obrębie pomorskiego regionu klimatycznego. Klimat jest kształtowany przez silny wpływ Morza Bałtyckiego. Średnia roczna temperatura waha się tu od 7,5° do 8° C. Średnie opady wynoszą od 550 do 650 mm, natomiast okres wegetacyjny trwa od 215 do 18 dni w roku. Na terenie powiatu kołobrzeskiego dominują wiatry wiejące z kierunków południowo-zachodniego i zachodniego.

2.3.4. Budowa geologiczna³

Najstarszymi osadami nawierconymi na obszarze powiatu kołobrzeskiego są utwory syluru, dewonu, karbonu i kompleksu permomezozoicznego, budujące zasadniczy trzon wału pomorskiego. Reprezentowane są przez utwory jury dolnej wykształcone jako piaskowce arkozowe z wkładkami węgla i syderytów, miejscami z wkładkami mułków i iłowców oraz piaski i piaskowce z wkładkami mułowców i iłowców z syderytami i węglem. Osady jury środkowej wykształcone są w postaci piaskowców chlorytowych, mułowców i iłowców z wkładkami żwirowców, konkrecji fosforytowych, syderytów i oolitów chlorytowo-syderytowych oraz podrzędnie piaszczystych wapieni i margli. Osady jury górnej tworzą iłowce margliste z wkładkami margli, piaskowce chlorytowe, mułowce piaszczyste z detrytusem węglistym oraz wapienie oolitowe. Osady paleogenu (oligocenu) wykształcone są jako piaski drobnoziarniste i piaski pylaste-kwarcowe, piaski kwarcowe z detrytusem roślinnym, piaski glaukonitowokwarcowe, mułowce piaszczyste i margliste oraz ropy brunatne. Utwory trzeciorzędowe występują, w postaci płatów piasków i mułków mioceńskich. Utwory czwartorzędowe na obszarze powiatu kołobrzeskiego cechuje zmienna miąższość, która waha się w szerokich granicach od 40 do 120 m. Osady plejstocenu zaliczono do zlodowaceń: południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskich. Pomędzy kompleksami glacialnymi, w strefach dolin kopalnych, występują interglacialne aluwia. Osady zlodowaceń południowopolskich reprezentują gliny zwałowe i mułki zastoiskowe. Osady interglacialu mazowieckiego występują w postaci piasków i żwirów, wypełniając kopalne doliny rzeczne. Osady zlodowaceń środkowopolskich zaliczone zostały do zlodowaceń Odry i Warty. Kompleks zlodowacenia Odry tworzą piaski i żwiry wodnolodowcowe dolne, zachowane sporadycznie w zagłębieniach, gliny, piaski i żwiry wodnolodowcowe górne oraz mułki i ropy zastoiskowe. Kompleks zlodowacenia Warty składa się z piasków i mułków zastoiskowych dolnych, piasków i żwirów wodnolodowcowych dolnych, glin zwałowych dolnych, piasków i żwirów wodnolodowcowych górnych, piasków i mułków zastoiskowych górnych oraz glin zwałowych górnych. Interglacial eemski reprezentują piaski i żwiry rzeczne oraz mułki jeziorne. Największe znaczenie dla ukształtowania powierzchni terenu miały procesy zachodzące w środkowym i górnym stadium zlodowacenia Wisły. Z tego okresu pochodzą dwa poziomy glin rozdzielone osadami akumulacji wodnolodowcowej i zastoiskowej. Osady stadium środkowego to piaski i żwiry wodnolodowcowe i gliny zwałowe. Osady holocenu reprezentują utwory eoliczne występujące w postaci wydmy i pokryw eolicznych na utworach sandrowych, osady jeziorne wypełniające zagłębienia po bryłach martwego lodu, namuły zagłębienia bezodpływowych i namuły den dolinnych. Torfy tworzą równinę torfowiska niskiego w obrębie przymorskiej doliny wód roztopowych i w dolinach rzecznych.

³ Objasnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000. Arkusze nr: 78 (Trzebiatów), 43 (Kołobrzeg), 79 (Gościno), 44 (Ustronie Morskie), 80 (Białogard), 117 (Brojce) oraz 118 (Ławoborze)

3. Założenia Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi oraz wojewódzkimi. Dokument uwzględnia także założenia określone w innych dokumentach lokalnych.

3.1. Dokumenty nadrzędne i cele

Uwarunkowania wspólnotowe

Podstawę Wspólnotowej Polityki Ochrony Środowiska stanowi VII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action Plan, w skrócie EAP). Wskazuje on na konieczność zastosowania strategicznego podejścia do problemów środowiskowych. Takie podejście powinno wykorzystywać różne środki oraz instrumenty, aby regulować działania podejmowane przez przedsiębiorców, konsumentów, polityków i obywateli.

Zgodność celów, zawartych w VII Europejskim Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, została osiągnięta poprzez ich szczegółową analizę oraz dopasowanie do lokalnych potrzeb gminy.

3.1.1. Polityka ekologiczna państwa 2030

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. **Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców**, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

1. **Cel szczegółowy I:** Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. **Cel szczegółowy II:** Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;

- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

3. Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

4. Cel horyzontalny I: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;

Kierunki interwencji:

- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji:

5. Cel horyzontalny II: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

3.1.2. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

- a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych:
- Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu;
 - Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji;
 - Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych).
- b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki:
- Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych.

2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

- a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki:

- Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej;
- Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu;
- Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW);
- Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością.
- b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia:
 - Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów;
 - Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury.

3.1.3. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

1. Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
2. Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.1.4. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:
 - a. Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska;
 - b. Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.

3.1.5. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych
 - a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju:
 - Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego;
 - Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego;
 - Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych.
2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych
 - a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów:
 - Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw.
 - b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych:
 - Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi.
3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
 - a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego:

- Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.1.6. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego:

- a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej;
 - Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce.

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

- a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego:
 - Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną;
 - Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa;
 - Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa;
 - Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.1.7. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

1. Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:
 - a. Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
 - b. Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.
2. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych:
 - a. Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

3.1.8. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

1. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- a) 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej:
 - i. 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej.

3.1.9. Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych
 - Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
 - Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
 - Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:
 - Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
 - Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego;
4. Rozwój rynków energii:
 - Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
 - Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
 - Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
 - Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
 - Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
 - Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;
8. Poprawa efektywności energetycznej:
 - Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

3.2. Dokumenty szczebla wojewódzkiego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 jest spójny z dokumentami szczebla wojewódzkiego przedstawionymi poniżej.

3.2.1. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024.

Obszary interwencji oraz wyznaczone cele środowiskowe, wyznaczone w Programie ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 przedstawiono poniżej:

1. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)
 - Cel OKJP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
 - Cel OKJP.II. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.
2. Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem (ZH)
 - Cel ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie zachodniopomorskim.
3. Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM)
 - Cel PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
4. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)
 - Cel GW.I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych, przejściowych i przybrzeżnych.
 - Cel GW.II. Racjonalny transport i turystyka wodna.

- Cel GW.III. Ochrona pasa wybrzeża.
- Cel GW.IV. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.
- 5. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)
 - Cel GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
- 6. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne (ZG)
 - Cel ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- 7. Obszar interwencji: Gleby (GL)
 - Cel GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
 - Cel GL.II. Zalesienia gruntów nieprzydatnych na inne cele.
- 8. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)
 - Cel GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa zachodniopomorskiego.
- 9. Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)
 - Cel ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.
 - Cel ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
 - Cel ZP.III. Zwiększanie lesistości.
- 10. Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)
 - Cel PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

3.2.2. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

W ramach Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 wyznaczono 4 cele strategiczne. W zakresie ochrony środowiska najistotniejsze działania zdefiniowano w ramach poniższych celów:

Cel strategiczny nr 2 – Dynamiczna gospodarka

Cele kierunkowe:

2.2. Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu.

Cel strategiczny nr 3 – Sprawny samorząd

Cele kierunkowe:

3.3. Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury;

3.4. Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych.

3.2.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

W ramach dokumentu, dla obszaru całego województwa zachodniopomorskiego, wyznaczone zostały następujące cele:

- Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa;
- Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego;
- Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego;
- Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej;
- Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego;
- Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej;
- Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy;

- Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego;
- Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.;
- Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa;
- Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych;
- Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej;
- Cel XIII. Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia;
- Cel XIV. Poprawa spójności wewnętrznej i przełamywanie peryferyjności przygranicznego obszaru funkcjonalnego.

3.2.4. Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej

Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej został przyjęty uchwałą nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z 4 czerwca 2020 r. Celem opracowania *Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej* jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza.

3.2.5. Program ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego

Program ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego został uchwalony uchwałą Nr III/34/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2019 r., w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego.

Opracowanie Programu ma na celu określenie strategii działań, których zadaniem jest ograniczenie nadmiernego hałasu od dróg oraz linii kolejowych na terenach wymagających ochrony akustycznej. Programem zostały objęte obszary przekroczeń wynikające z map akustycznych przekazanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie, Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie oraz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie, dla których wskaźnik M (wyznaczony na podstawie map akustycznych) przyjmuje wartości > 0.

W ramach Programu ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego wyznaczono następujące działania:

- Działania podstawowe:
 - budowa nowych dróg lub torowisk- wyprowadzenie ruchu z terenów gęstego zaludnienia – szacunkowa S = 5-10 dB;
 - zastosowanie cichych nawierzchni drogowych S=1-5 dB;

- budowa ekranów akustycznych w istniejących i nowych odcinkach dróg – S= 10-15 dB;
 - modernizacja istniejących odcinków S=3-10 dB;
 - modernizacja taborów kolejowych S=3-10 dB;
- Działania dodatkowe – wspomagające:
 - budowa ekranów akustycznych S=10-15 dB;
 - stosowanie cichych nawierzchni - remont warstwy ścieralnej = S=1-3 dB;
 - szlifowanie szyn w przypadku linii kolejowych S=0-5 dB (zależy od stanu torowiska);
- Działania profilaktyczne w celu polepszenia lub uniknięcia pogorszenia stanu klimatu akustycznego:
 - utrzymanie w dobrym stanie nawierzchni drogowych, torowisk;
 - rozsądna polityka planowania przestrzennego;
 - edukacja ekologiczna.

W wymienionych zadaniach litera „S” oznacza skuteczność działań, która jest szacunkową liczbą wskazującą spadek poziomu hałasu w skutek podejmowanych działań.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Zawiera on między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań związanych z ochroną środowiska. Opracowanie obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w powiecie w odniesieniu do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego oraz identyfikację obszarów problemowych.

Powiat kołobrzeski jest zlokalizowany w północnej części województwa zachodniopomorskiego. Powiat kołobrzeski od południa graniczy z powiatem łobeskim oraz świdwińskim, od wschodu z powiatem koszalińskim oraz powiatem białogardzkim, od zachodu z powiatem gryfickim. Północną granicę powiatu stanowi Morze Bałtyckie. W skład powiatu wchodzi siedem gmin: Miasto Kołobrzeg, Gmina Kołobrzeg, Dygowo, Gościno, Rymań, Siemyśl oraz Ustronie Morskie. Zgodnie z podziałem kraju na regiony klimatyczne (wg W. Okołowicza i D. Martyn) powiat kołobrzeski leży w obrębie pomorskiego regionu klimatycznego. Klimat jest kształtowany przez silny wpływ Morza Bałtyckiego. Średnia roczna temperatura waha się tu od 7,5° do 8° C. Średnie opady wynoszą od 550 do 650 mm, natomiast okres wegetacyjny trwa od 215 do 18 dni w roku. Na terenie powiatu kołobrzeskiego dominują wiatry wiejące z kierunków południowo-zachodniego i zachodniego. Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 roku powiat kołobrzeski zamieszkiwało 79 300 mieszkańców, z czego 37 970 to mężczyźni a 41 330 kobiety. Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski Powiat Kołobrzeski leży w obrębie czterech mezoregionów: Wybrzeża Trzebiatowskiego, Równiny Gryfickiej, Wybrzeża Koszalińskiego oraz Równiny Białogardzkiej. Najstarszymi osadami nawierconymi na obszarze powiatu kołobrzeskiego są utwory syluru, dewonu, karbonu i kompleksu permomezozoicznego, reprezentowane piaskowce arkozowe z wkładkami węgla i syderytów, miejscami z wkładkami mułków i iłowców oraz piaski i piaskowce z wkładkami mułowców i iłowców z syderytami i węglem. Osady jury górnej tworzą iłowce margliste z wkładkami margli, piaskowce chlorytowe, mułowce piaszczyste z detrytusem węglistym oraz wapienie oolitowe. Osady paleogenu (oligocenu) wykształcone są jako piaski drobnoziarniste i piaski pylaste-kwarcowe, piaski kwarcowe z detrytusem roślinnym, piaski glaukonitowokwarcowe, mułowce piaszczyste i margliste oraz ropy brunatne. Utwory trzeciorzędowe występują, w postaci płytów piasków i mułków mioceńskich. Utwory czwartorzędowe na obszarze powiatu kołobrzeskiego składają się z glin, piasków i żwirów akumulacji wodnolodowcowej i zastoiskowej.

Klimat i jakość powietrza

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego wyznaczono 3 strefy. Powiat kołobrzeski leży w strefie zachodniopomorskiej (kod strefy: PL3203). W roku 2020 na terenie tej strefy wystąpiły przekroczenia dopuszczalnego poziomu B(a)P w pyłe PM₁₀. Do głównych przyczyn zanieczyszczenia należy emisja z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych, transportu oraz działalności przemysłowej. Celem *Programu* jest poprawa jakości powietrza poprzez wymianę, źródeł ciepła w budynkach,

termomodernizację budynków, wzmacnianie roli OZE, inwestycje drogowe oraz działalność edukacyjną.

Zagrożenia hałasem

Do głównych źródeł hałasu na terenie powiatu kołobrzeskiego można zaliczyć drogi krajowe (S-6 oraz DK nr 11), drogi wojewódzkie (nr 102, 112, 162 oraz 163), drogi powiatowe oraz gminne, a także linie kolejowe (nr 402 oraz 404). Ostatnie badania klimatu akustycznego w ramach PMS, na obszarze powiatu kołobrzeskiego, przeprowadzone były w roku 2018 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Obejmowały hałas drogowy oraz kolejowy. Punkty pomiarowe znajdowały się w Dygowie przy ulicach: Kołobrzeskiej i Kolejowej (hałas drogowy) oraz na terenie dworca kolejowego (hałas kolejowy). Analiza wyników wykazała przekroczenia w punkcie pomiarowym przy ul. Kołobrzeskiej, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomu hałasu dla pory dziennej od 0,7 do 2,0 dB, a dla pory nocnej od 0,2 do 4,4 dB oraz przekroczenia na dworcu kolejowym (do 7,2 dB). Dodatkowo na ul. Kołobrzeskiej wykonano pomiary równoważnych poziomów hałasu drogowego mierzonych w określonych porach roku, które wykazały brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu dźwięku w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} oraz wskaźnika L_N . W wyniku tworzenia map akustycznych dla dróg krajowych stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu sięgające 20 dB. Przyczyną przekroczeń jest stale zwiększające się natężenie ruchu drogowego oraz kolejowego. Celem *Programu* jest poprawa klimatu akustycznego powiatu poprzez modernizację dróg, budowę zabezpieczeń akustycznych, odpowiednie działania organizacyjno-planistyczne oraz działalność kontrolną.

Pola elektromagnetyczne

Na obszarze powiatu kołobrzeskiego do głównych źródeł promieniowania niejonizującego należą linie elektroenergetyczne wysokich napięć oraz urządzenia radiokomunikacyjne, urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne. Badania poziomu pól elektromagnetycznych, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone były na terenie powiatu kołobrzeskiego w latach 2017 – 2020. Punkty pomiarowe zlokalizowane były w Kołobrzegu oraz Leszcznie (rok 2017 oraz 2020), Dźwirzynie i Ustroniu Morskim (rok 2018) oraz Wrzosowie (rok 2019). W trakcie pomiarów nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych. Celem *Programu* jest utrzymanie stanu wskazującego na brak przekroczeń dopuszczalnych wartości PEM na terenie powiatu poprzez działalność kontrolną oraz odpowiednie planowanie przestrzenne.

Gospodarowanie wodami

Obszar powiatu kołobrzeskiego leży w zlewniach 29 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz 2 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Stan ogólny 16 JCWP oceniony został jako zły, 11 jako dobry natomiast 2 nie zostały przebadane. Wszystkie JCWPd wykazują dobry stan jakościowy, natomiast stan ilościowy JCWPd nr 9 został określony jako słaby. Na obszarze powiatu występują tereny zagrożone powodzią oraz podtopieniami, a także obszary w różnym stopniu narażone na zjawisko suszy. Do głównych przyczyn złego stanu wód powierzchniowych zaliczyć można wpływ zanieczyszczeń z obszarów zurbanizowanych oraz rolniczych. Celem *Programu* jest osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych poprzez ograniczenie przedostawania się zanieczyszczeń bytowych oraz rolniczych do wód, ograniczeniu zużycia wody, zwiększeniu retencji oraz ochronie przed powodzią i suszą.

Gospodarka wodno-ściekowa

Wodociągowa sieć rozdzielcza na terenie powiatu ma długość 879,5 km z 10 088 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2019 roku dostarczono nią 3 053,8 dam³ wody. Na obszarze powiatu kołobrzeskiego zlokalizowanych jest 28 ujęć wód powierzchniowych oraz 101 ujęć wód podziemnych. Ustanowionych zostało 17 stref ochronnych ujęć wód podziemnych.

Na terenie powiatu kołobrzeskiego funkcjonuje jedna aglomeracja – Kołobrzeg (PLZA006). Sieć kanalizacyjna ma długość 760,3 km z 9 638 przyłączami. W 2019 roku odprowadzono nią 4 756,4 dam³ ścieków bytowych. Celem *Programu* jest efektywne prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej poprzez optymalizację zapewnienie dostępu do wody mieszkańcom, a także skuteczny odbiór i oczyszczanie ścieków.

Zasoby geologiczne

Na obszarze powiatu kołobrzeskiego znajdują się 54 złoża surowców kopalin uwzględnionych w bazie danych MIDAS. Obejmują one torfy, kruszywa naturalne, gaz ziemny, ropę naftową, wody lecznicze oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej. Eksploatowanych jest osiem złóż. Wydobycie odbywa się metodami wgłębными oraz odkrywkowymi przez co negatywnie wpływa na gleby, stosunki wodne oraz faunę i florę. Celem *Programu* jest racjonalne gospodarowanie złożami poprzez odpowiednią działalność planistyczną i kontrolną.

Gleby

Na terenie powiatu kołobrzeskiego występują gleby bielcowe, brunatne, czarne ziemie, torfowe, torfowo-murszowe, mułowo-torfowe, mady, gleby murszowe oraz glejowe o klasie bonitacyjnej od I do VI. Gleby o największej przydatności rolniczej zlokalizowane są w północno-wschodniej części powiatu. Na obszarze powiatu znajdują się gleby zdegradowane wymagające rekultywacji (dotyczy to terenów powojennych oraz, pokolejowych). Celem *Programu* jest ochrona gleb poprzez promowanie dobrych praktyk, rolniczych oraz działalność kontrolną i planistyczną.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gminy powiatu kołobrzeskiego posiadają funkcjonujące systemy odbioru odpadów od swoich mieszkańców, w tym działające Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Na terenie powiatu kołobrzeskiego znajduje się 7 069 876 kg wyrobów zawierających azbest, pozostałych do unieszkodliwienia. Celem *Programu* jest usprawnianie selektywnej zbiórki odpadów oraz kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie powiatu kołobrzeskiego znajduje się 6 obszarów sieci Natura 2000, 2 rezerваты przyrody, 1 obszar chronionego krajobrazu, 2 użytki ekologiczne, 1 stanowisko dokumentacyjne, 202 pomniki przyrody oraz 3 korytarze ekologiczne. Powierzchnia lasów na terenie powiatu wynosi 15 586,40 ha, co daje lesistość na poziomie 21,5 %. Obszary chronione obejmują znaczną część powiatu pomimo narastającej presji ze strony człowieka. Celem *Programu* jest ochrona bioróżnorodności poprzez zachowanie siedlisk, walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych a także rozwój i prawidłową gospodarkę leśną.

Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie powiatu nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR). Zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych drogami oraz liniami kolejowymi. Celem Programu jest ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz minimalizacja jej potencjalnych skutków oraz kształtowanie prawidłowych zachowań mieszkańców w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W kolejnych rozdziałach przedstawiono cele oraz zadania wyznaczone w Programie, harmonogram ich realizacji oraz sposób monitorowania, a także zaproponowano możliwości pozyskania odpowiednich funduszy.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Klimat i jakość powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Niska emisja

Niską emisję definiuje się jako emisję pyłów oraz gazów do atmosfery z emiterów znajdujących się na wysokości do 40 m. Pyły i gazy są produktami spalania paliw stałych, ciekłych oraz gazowych. Samą emisję można podzielić na:

- Emisję komunikacyjną – emisja związana ze spalaniem paliw płynnych przez pojazdy,
- Emisję przemysłową – związaną z procesami odbywającymi się w ramach działalności zakładów przemysłowych,
- Emisję z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – związaną ze spalaniem paliw na potrzeby ogrzewania,

Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;
Dioksyny	Spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	Spalanie odpadów, niecałkowite spalanie paliw

Źródło: Opracowanie własne.

Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów. Ich wpływ na organizmy żywe przedstawiono poniżej:

- **Pył zawieszony** - Pył zawieszony jest nośnikiem metali ciężkich, które mają negatywny wpływ na żywe organizmy. Sam pył może także osadzać się w pęcherzykach płucnych oraz powodować podrażnienie oczu oraz błon śluzowych nosa i gardła.
- **Dwutlenek siarki** - Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie powierzchni dróg oddechowych.
- **Tlenki azotu** - Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkadza komórki układu immunologicznego w płucach.

- **Tlenek węgla** - Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobina tworząc karboksyhemoglobinę, która nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenku węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.
- **Ozon** - Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.
- **Dioksyny** - Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.
- **WWA** - Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszać odpowiedź immunologiczną organizmu.

Zgodnie z corocznym raportem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), dotyczącym jakości powietrza w Europie, Polska od wielu lat znajduje się w czołówce krajów o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Dotyczy to zwłaszcza zanieczyszczenia pyłem PM10 oraz benzo(a)pirenem.

W celu poprawy sytuacji utworzony został Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Wyznaczono w nim priorytety mające doprowadzić do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju:

- Modernizacja infrastruktury krajowego systemu elektroenergetycznego,
- Rozwój wykorzystania OZE,
- Upowszechnienie alternatywnych, innych niż odnawialne, metod pozyskiwania energii,
- Promocja optymalnego wykorzystywania surowców,
- Rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami,
- Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki w sektorze przemysłu,
- Rozpowszechnienie istniejących technologii niskoemisyjnych w procesach produkcyjnych,
- Poprawa standardu energetycznego istniejących budynków,
- Rozwój zrównoważonej produkcji w rolnictwie,
- Zwiększenie efektywności wybranych elementów łańcucha logistycznego,
- Transformacja niskoemisyjna w sektorze handlu,
- Modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu,
- Poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego,

- Rozwój i zastosowanie niskoemisyjnych paliw w transporcie oraz magazynowania energii w środkach transportu,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w edukacji,
- Wspieranie dostępności oraz wiarygodności informacji na temat wpływu konsumpcji poszczególnych produktów i usług na emisyjność gospodarki,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w gospodarstwach domowych,
- Promocja transformacji niskoemisyjnej w sektorze publicznym.

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- spalanie paliw stałych tj. węgla złej jakości oraz drewna,
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. Na terenie powiatu kołobrzieskiego głównym źródłem emisji komunikacyjnej są:

- Drogi krajowe:
 - Droga krajowa nr 11;
 - Droga ekspresowa S-6;
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 102;
 - Droga wojewódzka nr 112;
 - Droga wojewódzka nr 162;
 - Droga wojewódzka nr 163;
- Drogi powiatowe:
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)pirenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla

nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych jest następujący:

Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

Źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja a środowisko”.

Na skutek powszechnej elektryfikacji, emisje do powietrza związane z ruchem kolejowym mają znaczenie marginalne. Należą do nich jedynie emisje zanieczyszczeń pyłowych związanych z ruchem pociągów oraz niewielkie emisje z lokomotyw spalinowych używanych głównie na bocznicach kolejowych.

Emisja przemysłowa

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, na terenie powiatu kołobrzeskiego funkcjonuje 7 instalacji posiadających aktualne pozwolenia zintegrowane:

- **Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu**
 - Centralna Ciepłownia CC1/2, Kołobrzeg, ul. Kołłątaja 3;
- **SUEZ JANTRA Sp. z o.o.:**
 - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – Mirowo;
 - Składowisko odpadów - Leszczyn Kalina;
 - Instalacja mechaniczno biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych - Mirowo 14;
 - Instalacja produkcji paliwa alternatywnego – Mirowo;
- **Mleczarnia Gościno Sp. z o.o.:**
 - Instalacja produkcji wyrobów mleczarskich – Gościno;
- **Ferma Drobiu POPOWO Sp. z o.o.:**
 - Instalacja fermy brojlerów kurzych - Pobłocie Małe.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu, na terenie powiatu kołobrzeskiego funkcjonują następujące podmioty posiadające aktualne pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza:

- Lisner Poznań Sp. z o.o. , Sp.k. , ul. Strzeszyńska 38/42 w Poznaniu - Zakład Przetwórstwa Ryb w Charzynie przy ul. Szkolnej 60;
- Lafarge Cement S.A. , ul. Warszawska 110 w Miłogoszczu -Mobilna Wytwórnia Betonu , ul. Kołobrzeska 13 w Ustroniu Morskim;

- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe "HYDROBUD" Adam Dzik, ul. Górna 3B w Ustroniu Morskim - Wytwórnia Betonu w miejscowości Bezpraw 1, obręb Rościęcino;
- Durabet Sp. z o.o. , ul. Bohaterów Warszawy 29S w Koszalinie - Wytwórnia Betonu w miejscowości Bezpraw 1B oraz Bezpraw 1E, obr. Rościęcino;
- Troton Sp. z o.o., Ząbrowo 14A, 78-120 Gościno - Zakład Produkcyjny w Ząbrowie 14A, Zakład przy ul. Kolejowej w Gościnie;
- AJEX-POL Sp. z o.o., ul. Gazowa 14 w Częstochowie - Zakład Wędzarni Ryb, Kukinia 15, 78-111 Ustronie Morskie;
- Container Modul Sp. z o.o. , ul. Szkolna 7 w Rymaniu - Lakierowanie elementów stalowych.

Emisja niezorganizowana

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu odgazów i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”;
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zwiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu);
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów znad magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania;
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy;
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie;
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek;
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC);

- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych.

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy);
- źródła liniowe (transportery taśmowe);
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstojniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe);
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

5.1.2 System gazowy i ciepłowniczy

System ciepłowniczy

Na obszarze powiatu kołobrzeskiego znajduje się sieć ciepłownicza o długości 33,4 km oraz 74 kotłownie produkujące energię ciepłą. Dane na temat tej sieci oraz sprzedaży energii ciepłej w ciągu roku, przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 6. Kotłownie, sieć ciepłownicza oraz sprzedaż energii ciepłej na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Nazwa	Kotłownie i sieć ciepłownicza			Sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku		
	Kotłownie ogółem	Długość sieci ciepłowniczej przesyłowej i rozdzielczej	Długość przyłączy do budynków	Ogółem	Budynki mieszkalne	Urzędy i instytucje
	2019	2019	2019	2019	2019	2019
	[ob.]	[km]	[km]	[GJ]	[GJ]	[GJ]
Powiat kołobrzeski	74	33,4	19,5	735137	438519	296618

Źródło: GUS

System gazowniczy

Na obszarze powiatu kołobrzeskiego istnieje sieć gazowa o długości 603,099 km, do której podłączonych jest 8 995 gospodarstw. Dane na temat sieci gazowej na terenie powiatu kołobrzeskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 7. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Nazwa	Długość czynnej sieci ogółem w m	Odbiorcy gazu	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu w MWh	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	Ludność korzystająca z sieci gazowej
	2019	2019	2019	2019	2019	2019
	[m]	[gosp.]	[gosp.]	[MWh]	[MWh]	[osoba]
Powiat	603099	19885	8995	196393,9	158160,1	48638
Kołobrzeg (miejska)	119675	14076	3849	111276,9	85184,8	32758
Dygowo	104479	876	858	10698,3	10686,6	3162

Nazwa	Długość czynnej sieci ogółem w m	Odbiorcy gazu	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu w MWh	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	Ludność korzystająca z sieci gazowej
	2019	2019	2019	2019	2019	2019
	[m]	[gosp.]	[gosp.]	[MWh]	[MWh]	[osoba]
Kołobrzeg (wiejska)	180009	2889	2554	47108,8	38655,1	7312
Rymań	51930	286	197	1968,4	1892,5	918
Siemyśl	42605	340	310	3639,9	3578,2	1122
Ustronie Morskie	60648	979	830	15925,9	14220,7	2007
Gościno	43753	439	397	5775,7	3942,2	1359

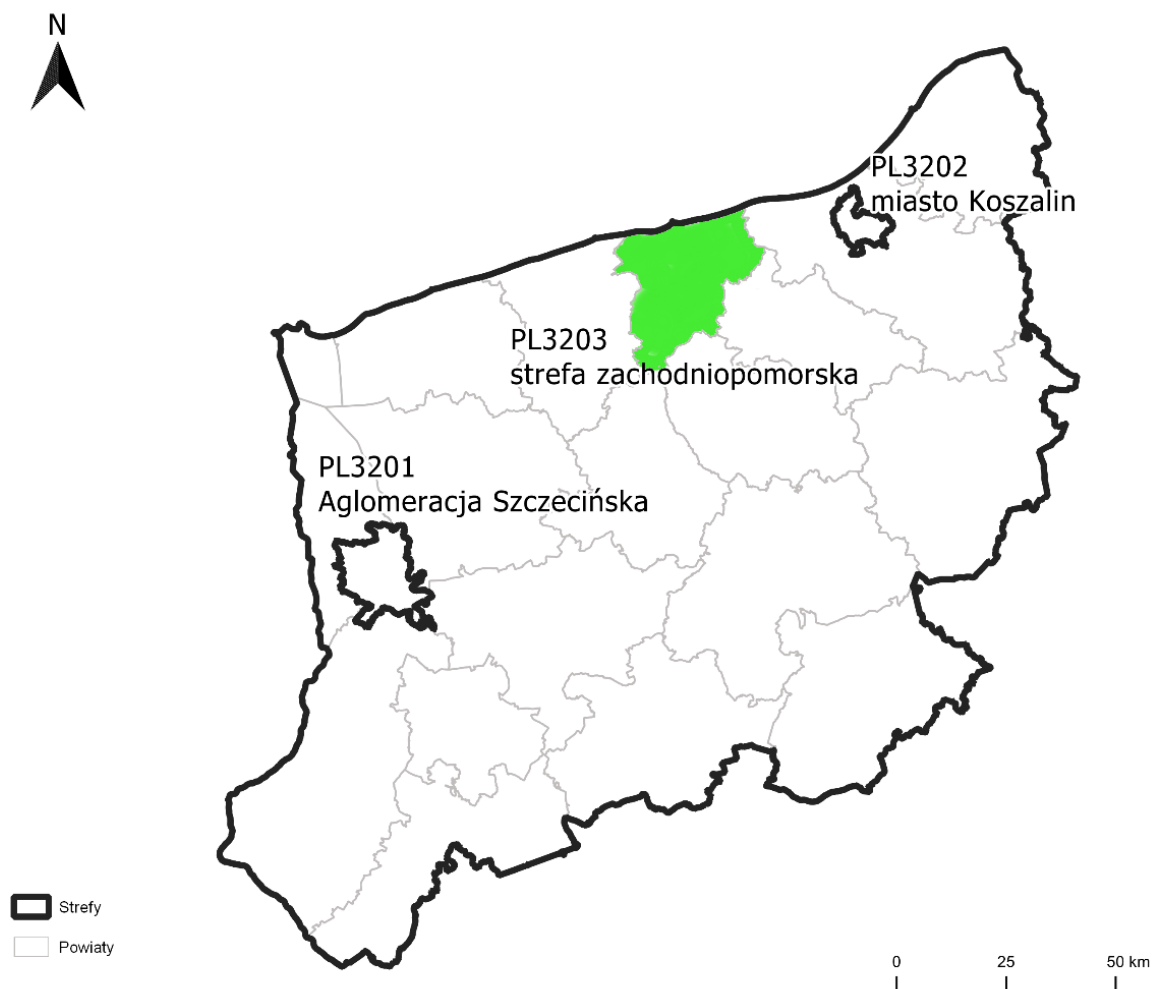
Źródło: GUS

5.1.3 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 t.j. z późn zm.), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego wyznaczono 3 strefy:

- Aglomerację Szczecińską (kod strefy: PL3201);
- miasto Koszalin (kod strefy: PL3202);
- strefę zachodniopomorską (kod strefy: PL3203).

Rysunek 4. Powiat kołobrzeski na tle podziału województwa zachodniopomorskiego na strefy ochrony powietrza.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie, w roku kalendarzowym 2020 na terenie powiatu kołobrzeskiego wystąpiły następujące wartości stężeń średniorocznych:

1. NO₂ (nr CAS 10102-44-0): Sa= 5-7 µg/m ³	4. Pył zawieszony PM_{2,5} : Sa= 5-10 µg/m ³
2. SO₂ (nr CAS 7446-09-5): Sa= 2 µg/m ³	5. Benzen (nr CAS 71-43-2):Sa=0,6-1 µg/m ³
3. Pył zawieszony PM₁₀ : Sa= 10-21 µg/m ³	6. Ołów (nr CAS 7439-92-1):Sa=0,003 µg/m ³

*poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Wynik oceny strefy zachodniopomorskiej za rok 2020, w której położona jest powiat kołobrzeski, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku azotu;

- dwutlenku siarki;
- ozonu (poziom docelowy);
- tlenku węgla;
- pyłu PM10;
- pyłu PM2,5;
- ołowiu, kadmu, niklu, benzenu, arsenu w pyłe zawieszonym PM10.

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla benzo(a)pirenu oraz poziomy celu długoterminowego dla ozonu.

Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny.

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
Gdy określony jest poziom dopuszczalny			
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem	<u>ochrona zdrowia</u> dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2,5 zawartości ołowiu Pb w pyłe PM10
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych	<u>ochrona roślin</u> dwutlenek siarki SO ₂ tlenek azotu NO _x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Tabela 9. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
Gdy określony jest poziom docelowy			
A	nie przekraczający poziomu docelowego	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego	<u>ochrona zdrowia</u> arsen As, kadm Cd, nikiel Ni,
C	powyżej poziomu docelowego	dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych	benzo(a)piren B(a)P w pyłe PM10 ozon O ₃

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
		opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu	ochrona roślin ozon O ₃

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Tabela 10. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego.

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
Poziom stężenie ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego			
D1	nie przekraczający poziomu celu długoterminowego	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego	Ozon O ₃
D2	powyżej poziomu celu długoterminowego	dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	C	C

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy zachodniopomorskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

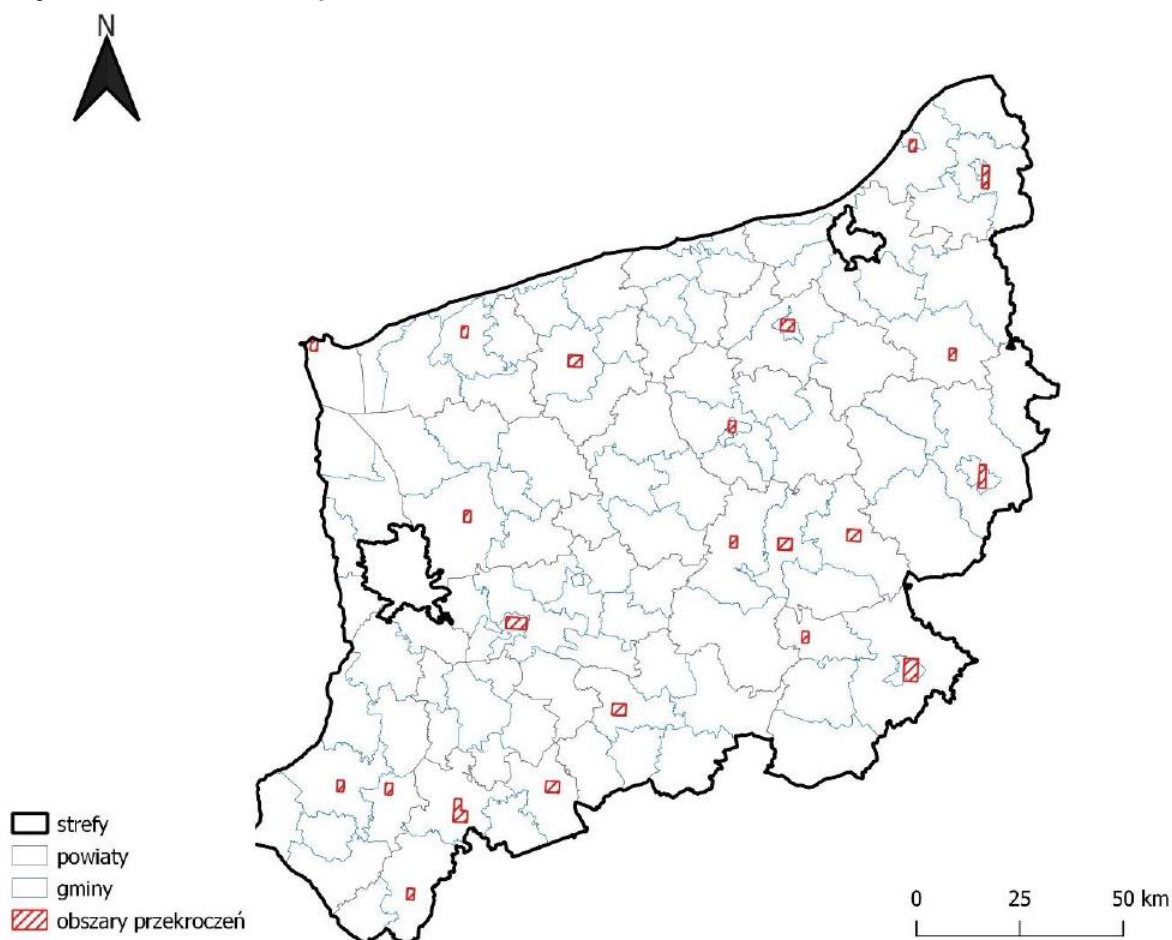
Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa zachodniopomorska	A	A	A

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Jak wynika z „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020” na terenie strefy zachodniopomorskiej, stwierdzono przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz celu długoterminowego ozonu. Wyniki oceny stężeń zanieczyszczeń w powietrzu występujących w 2020 r. na obszarze strefy zachodniopomorskiej, uwzględniające kryterium ochrony roślin, nie wykazały przekroczeń stanu dopuszczalnego. Zgodnie z itp. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C) należy opracować programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu. Należy pamiętać, iż powyższe wyniki oceny obejmują całą strefę zachodniopomorską i są wartościami uśrednionymi dla jej obszaru.

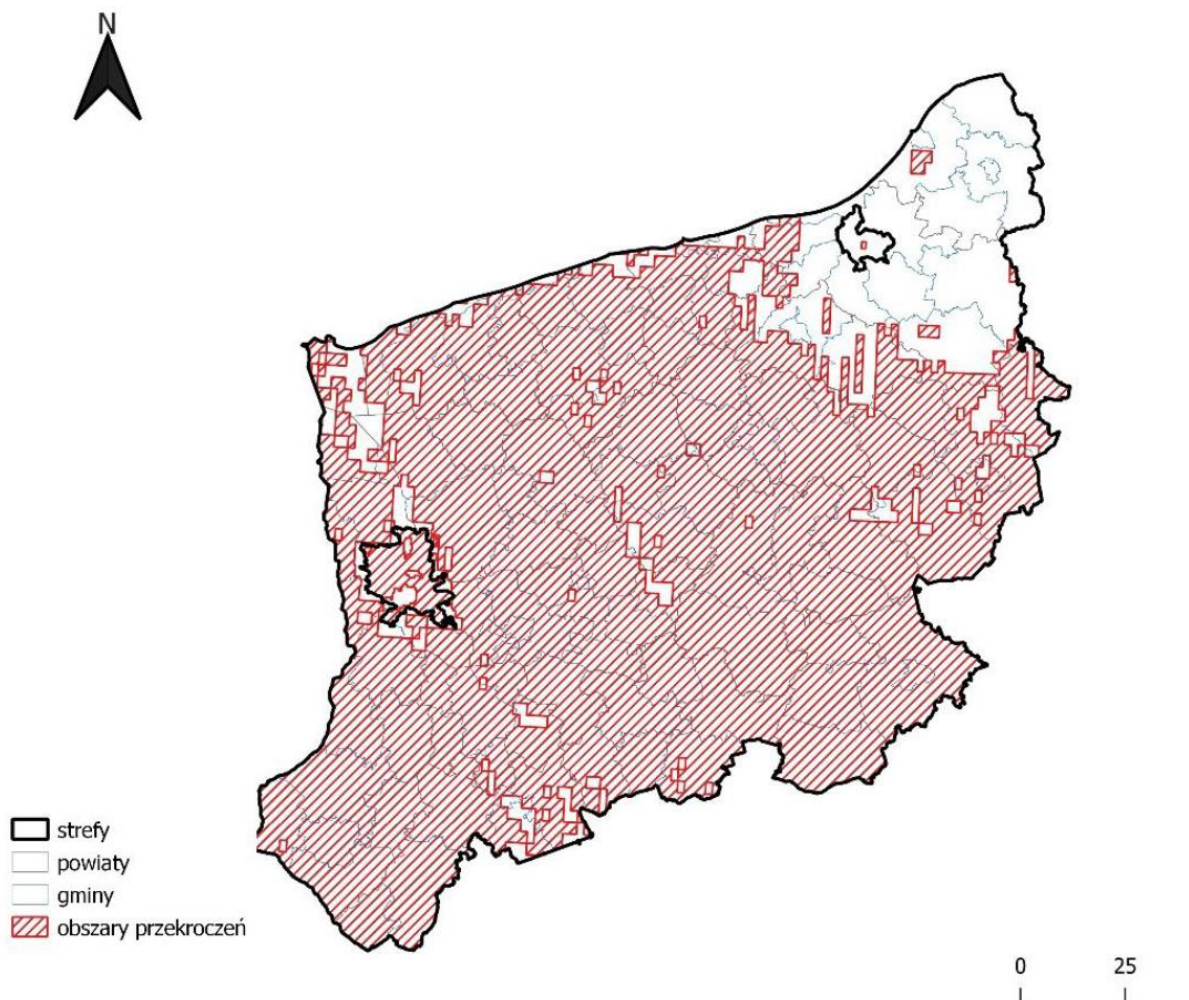
Poniżej przedstawiono w formie graficznej zasięg obszarów przekroczeń dla benzo(a)pirenu oraz poziomów celu długoterminowego dla ozonu.

Rysunek 5. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀, określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Rysunek 6. Zasięg obszaru przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie zachodniopomorskim w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020.”

Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej

Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej został przyjęty uchwałą nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z 4 czerwca 2020 r.

Celem opracowania Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza.

Na terenie powiatu kołobrzeskiego, zgodnie z POP dla terenu strefy zachodniopomorskiej, nie zidentyfikowano obszarów przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu ani obszarów przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀.

Uchwała antysmogowa⁴

Uchwałą Nr XXXV/540/18 z dnia 26 września 2018 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął tzw. uchwałę antysmogową wprowadzającą na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Ograniczenia i zakazy wymienione w akcie prawa miejscowego obowiązują wszystkich użytkowników instalacji o mocy poniżej 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych, tj. mieszkańców województwa zachodniopomorskiego, samorządy oraz podmioty działające na jego terenie. Ograniczeniami i zakazami objęto w szczególności następujące instalacje: kotły centralnego ogrzewania i ogrzewacze pomieszczeń tj. kominki, piece kaflowe, kozy, itp.

Wprowadzenie uchwały antysmogowej dla województwa zachodniopomorskiego powoduje, iż:

- na terenie województwa od 1 maja 2019 r. zakazane jest stosowanie paliw stałych tj.:
 - paliw niesortowanych w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. 2019 poz. 660 t. j. ze zm.);
 - mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
 - węgla brunatnego;
 - paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. 2019 poz. 660 t. j. ze zm.).
- na terenie województwa zachodniopomorskiego dopuszczone będzie eksploatowanie instalacji na paliwo stałe spełniające minimalny standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości sprawności cieplnej oraz granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012. Terminy wymiany kotłów są następujące:
 - do 1 stycznia 2024 r. wymienić należy kotły niespełniające żadnych standardów emisyjnych (kotły bezklasowe tzw. kopciuchy)
 - do 1 stycznia 2028 r. wymienić należy kotły poniżej klasy 5.
- na terenie województwa zachodniopomorskiego dopuszczone będzie eksploatowanie ogrzewaczy pomieszczeń (kominki, kozy, piece kaflowe itp.) spełniających minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

⁴ Uchwała nr XXX/540/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Wymiana lub dostosowanie ogrzewaczy niespełniających powyższych wymogów musi nastąpić do 1 stycznia 2028 r.

5.1.4 Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.

W celu szczegółowej oceny dotychczasowej realizacji Programu Ochrony Środowiska na terenie powiatu kołobrzeskiego, opracowano *Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019*. Analiza realizacji zadań z zakresu jakości powietrza w latach 2018 – 2019 została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 13. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem jakości powietrza.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Monitoring zanieczyszczeń powietrza na stanowisku pomiarowym zlokalizowanym przy ul. Żółkiewskiego w Kołobrzesku.	↑	P, D, L, O
Zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologiczny	↑	B, K, L, O
Termomodernizacja budynków	↑	P, D, L, O
Budowa, przebudowa i remont ciągów rowerowych, pieszorowerowych.	↑	P, D, L, O
Budowa, remonty oraz przebudowa dróg, budowa chodników i miejsc postojowych	↑	P, D, L, O
Budowa zatok, pętli autobusowych oraz centrów przesiadkowych	↑	P, D, L, O
Montaż i rozbudowa oświetlenia drogowego	↑	P, D, L, O
Kontrole interwencyjne Straży Miejskiej w Kołobrzesku w zakresie stosowanego opału w indywidualnych budynkach mieszkalnych i usługowych	↑	B, D, L, O
Wydawanie pozwoleń na emisję pyłów i gazów	↑	P, D, L, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Realizacja ww. działań przyczyniła się do osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych w raportowanym Programie Ochrony Środowiska. Analiza wskaźników monitoringu jakości powietrza została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wskaźniki monitoringu jakości powietrza.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
1.	Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy zachodniopomorskiej.					
	SO ₂	-	A	A	A	
	NO ₂	-	A	A	A	
	PM10	-	A	C	A	
	PM2,5	-	A	A	A	
	C ₆ H ₆	-	A	A	A	
	CO	-	A	A	A	
	Pb	-	A	A	A	
	As	-	A	A	A	
	Cd	-	A	A	A	
	Ni	-	A	A	A	
	B _(a) P	-	C	C	C	
	O ₃ – poziom celu docelowego	-	A	A	A	
	O ₃ – poziom celu długoterminowego	-	D2	D2	D2	
2.	Długość czynnej sieci gazowej	m	584 115	591 352	603 099	
3.	Czynne połączenia do budynków mieszkalnych	szt.	7 463	7 649	7 914	
4.	Odbiorcy gazu	gosp. dom.	19 239	19 525	19 885	
5.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	8 002	8 422	8 995	
6.	Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	47 931	48 562	48 638	
7.	Długość przyłączy sieci ciepłej do budynków	km	16,8	18,2	19,5	
8.	Sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku	GJ	744 153,0	723 419,0	735 137,0	
9.	Liczba kotłowni ogółem	szt.	53	49	74	
10.	Roczna emisja zanieczyszczeń gazowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	t	79 372	80 377	80 848	
11.	Roczna emisja zanieczyszczeń pyłowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	t	5	5	10	
12.	Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	%	99,8	99,8	99,4	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika*
13.	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	%	0	0	0	
14.	Pojazdy samochodowe i ciągniki	szt.	56 037	58 018	60 053	
15.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	km	51,9	65,2	61,4	

Źródło danych: WIOŚ, GUS

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika lub przekroczenie wartości dopuszczalnych.

Jak wynika z powyższej tabeli, w większości wskaźników monitoringu stan środowiska pod względem jakości powietrza na terenie powiatu kołobrzeskiego systematycznie ulega poprawie lub nie ulega pogorszeniu. Zwiększyła się długość czynnej sieci gazowej oraz ilość przyłączy prowadzących do budynków, czego efektem było także zwiększenie się ilości odbiorców gazu. Rośnie także ilość mieszkańców ogrzewających budynki za pomocą gazu. Rozbudowana została także sieć ciepłna na terenie powiatu – wzrosła ilość przyłączy oraz kotłowni. Jednocześnie zmniejszeniu uległa ilość sprzedanej energii. Wskazuje to na postępującą termomodernizację budynków mieszkalnych.

Zwiększyła się ilość zanieczyszczeń gazowych oraz pyłowych emitowanych z zakładów szczególnie uciążliwych. Spadł także procent zanieczyszczeń gazowych zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. Wzrosła także liczba pojazdów samochodowych oraz ciągników. Pozytywnym efektem jest także zwiększenie się długości ścieżek rowerowych i dróg dla rowerów.

5.1.5 Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby programu KLIMADA, zamieszczonymi w *Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020*, na przestrzeni następnych lat warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się średniej rocznej temperatury, liczby dni upalnych (z temperaturą powyżej 25° C) oraz zmniejszenie się liczby dni z temperaturami poniżej 0° C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się liczby dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej.

W ramach adaptacji do zmian klimatu konieczne będzie:

- zobligowanie operatora systemu przesyłowego (oraz operatorów systemów dystrybucyjnych) do wprowadzenia technologii i procedur odladzania linii napowietrznych;
- stopniowa wymiana linii napowietrznych na kablowe (szczególnie linii niskiego napięcia);
- likwidacja barier w dostępie do sieci przesyłowych w przypadku konieczności usunięcia awarii;
- preferowanie budowy bloków z zamkniętymi układami chłodzenia, głównie poprzez decyzje środowiskowe.
- preferowanie niskoemisyjnych oraz odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza na terenach o luźnej zabudowie,
- dostosowanie systemu energetycznego do wahań warunków klimatycznych.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie ochrony powietrza, można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie sieci przesyłowych oraz awarie w zakładach przemysłowych. Awaria instalacji przemysłowych lub przesyłowych może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości lotnych związków chemicznych do powietrza. Substancje takie mogą cechować się negatywnym wpływem na organizmy żywe oraz środowisko naturalne. Zasięg skażenia po awarii przemysłowej jest zależny od lokalnych uwarunkowań terenowych, klimatu oraz pogody i w zależności od tych parametrów może pokryć bardzo duży obszar.

Działania edukacyjne

Jednym z najważniejszych zadań gmin jest zwiększanie świadomości ekologicznej ich mieszkańców – zwłaszcza tych dorosłych. Cel ten można osiągnąć poprzez organizowanie szkoleń oraz akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposobów minimalizowania ich skutków, ograniczania niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.

Monitoring środowiska

Monitoring powietrza w Województwie Zachodniopomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie. W ramach systemu monitoringu jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim funkcjonuje 11 stacji pomiarowych, prowadzących monitoring w sposób automatyczny lub manualny. Jedna z nich zlokalizowana jest na terenie Miasta Kołobrzeg.

Ponadto na terenie powiatu kołobrzeskiego zlokalizowane są także czujniki sieci Airly oraz Syngeos (urządzenia mierzące w czasie rzeczywistym stężenia pyłów zawieszonych w powietrzu i najważniejsze parametry pogodowe), mogące pełnić dodatkową funkcję informacyjną dotyczącą aktualnej jakości powietrza.

5.1.6 Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Stale utrzymujące się, w granicach dopuszczalnych, zawartości SO₂; O₃; NO₂, CO; C₆H₆; Pb; As; Cd; Ni oraz pyłu PM_{2,5} na	• Stale notowane przekroczenia stężenia B(a)P na obszarze strefy zachodniopomorskiej; • Utrzymujące się przekroczenie celu

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
obszarze strefy zachodniopomorskiej; • Na terenie powiatu znajduje się stacja monitorująca jakość powietrza w ramach PMŚ; • Rosnąca liczba mieszkańców korzystająca z gazu do ogrzewania mieszkań; • Rozwój sieci ciepłowniczej;	długoterminowego ozonu; • Zwiększająca się ilość pojazdów; • Zwiększająca się ilość zanieczyszczeń pyłowych i gazowych emitowana z zakładów szczególnie uciążliwych; • Zmniejszająca się skuteczność zatrzymania lub zneutralizowania zanieczyszczeń gazowych w urządzeniach w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń; • Brak urządzeń do zatrzymania lub zneutralizowania zanieczyszczeń pyłowych;

Poniżej zestawiono główne problemy oraz zagrożenia z zakresie klimatu i jakości powietrza powodujące przekroczenia dopuszczalnych poziomów B(a)P w pyłe zawieszonym oraz przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu. Opisane zostały także atuty związane z ochroną klimatu i jakości powietrza na obszarze powiatu kołobrzeskiego.

Problemy i zagrożenia

- Przekroczenie dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym:
 - Przekroczenia B(a)P (oraz innych związków należących do WWA) spowodowane są spalaniem paliw płynnych, stałych oraz gazowych;
 - Jakość oraz ilość spalanego paliwa oraz rodzaj kotła ma znaczny wpływ na ilość produkowanych w ten sposób zanieczyszczeń;
 - Brak odpowiedniej efektywności energetycznej budynków powoduje zwiększone zapotrzebowanie na paliwo;
 - Paliwa spalane w pojazdach silnikowych są znacznym źródłem WWA, w tym benzo(a)pirenu;
 - Występowanie benzo(a)pirenu związane jest z pyłem PM10, gdyż cząsteczki WWA osiadają na dużo większych cząstkach pyłu zawieszonego, co powoduje efekt ponownego wzbudzenia z dróg oraz ulic;
 - Niska świadomość ekologiczna mieszkańców objawiająca się we wzroście ilości samochodów oraz ogrzewaniem budynków pozaklasowymi kotłami na paliwa stałe;
 - Zakłady kwalifikowane jako szczególnie uciążliwe w dalszym ciągu emitują pyłowe zanieczyszczenia powietrza;
- Przekroczony cel długoterminowy stężenia ozonu – ozon w dolnych warstwach atmosfery powstaje pod wpływem reakcji fotochemicznych, którym ulegają produkty spalania (głównie paliw płynnych) takie jak tlenki węgla, metan, tlenek węgla oraz lotne związki organiczne;
- Brak efektywnych przepisów umożliwiających sprzedaż nadwyżek energii produkowanej w instalacja prosumenckich do sieci;
- Zmiany klimatyczne – ich efektem jest nasilenie się gwałtownych zjawisk atmosferycznych, co zmniejsza stanowi zagrożenie dla infrastruktury energetycznej oraz zmniejsza efektywność produkcji energii ze źródeł odnawialnych w instalacjach prosumenckich;

Atuty

- Brak przekroczeń dopuszczalnego stężenia SO₂; O₃; NO₂; CO; C₆H₆; Pb; As; Cd; Ni oraz pyłu PM_{2,5};
- Brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀, co jest poprawą w stosunku do roku 2018, w którym takie przekroczenia miały miejsce:
 - Efekt działań związanych z modernizacją źródeł ciepła oraz termomodernizacją budynków;
- Zwiększająca się ilość osób ogrzewających mieszkania gazem;
- Rozwijająca się sieć ciepłownicza;
- Zwiększająca się długość ścieżek rowerowych i dróg dla rowerów.

5.1.7 Analiza SWOT

Jakość powietrza	
Silne strony	Słabe strony
• Brak przekroczeń dopuszczalnego stężenia SO₂; O₃; NO₂; CO; C₆H₆; Pb; As; Cd; Ni pyłu PM₁₀ oraz pyłu PM_{2,5}; • Zwiększająca się ilość mieszkańców ogrzewająca mieszkania gazem; • Stały rozwój sieci ciepłowniczej; • Rozwój sieci ścieżek rowerowych oraz dróg dla rowerów;	• Ogrzewanie budynków nieekologicznymi źródłami ciepła; • Spalanie w piecach paliwa oraz odpadów powodujących duże emisje zanieczyszczeń do powietrza; • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców; • Przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku: oraz B(a)P; • Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych (zarówno gazowych jak i pyłowych);
Szanse	Zagrożenia
• Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej nowoczesnym systemem (w tym OZE, ogrzewanie gazowe oraz z sieci ciepłowniczej); • Termomodernizacja budynków znajdujących się na terenie powiatu kołobrzeskiego; • Ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych poprzez modernizację urządzeń oraz instalację zatrzymujących zanieczyszczenia; • Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu, w tym przez rozwój ścieżek rowerowych, modernizację dróg oraz ich odpowiednią konserwację; • Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące zagrożeń związanych ze spalaniem w piecach paliw niskiej jakości i odpadów oraz popularyzacji transportu zbiorowego i rowerowego;	• Wzrost liczby samochodów, • Niska świadomość mieszkańców dotycząca zjawiska tzw. „niskiej emisji”, • Spalanie w kotłach odpadów oraz paliw o niskiej jakości, • Korzystanie z przestarzałych kotłów na paliwa stałe; • Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LA_{eq} i wynosi odpowiednio:

• mała uciążliwość	$LA_{eq} < 52 \text{ dB}$
• średnia uciążliwość	$52 \text{ dB} < LA_{eq} < 62 \text{ dB}$
• duża uciążliwość	$63 \text{ dB} < LA_{eq} < 70 \text{ dB}$
• bardzo duża uciążliwość	$LA_{eq} > 70 \text{ dB}$

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LA_{eqD} w porze dziennej i LA_{eqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

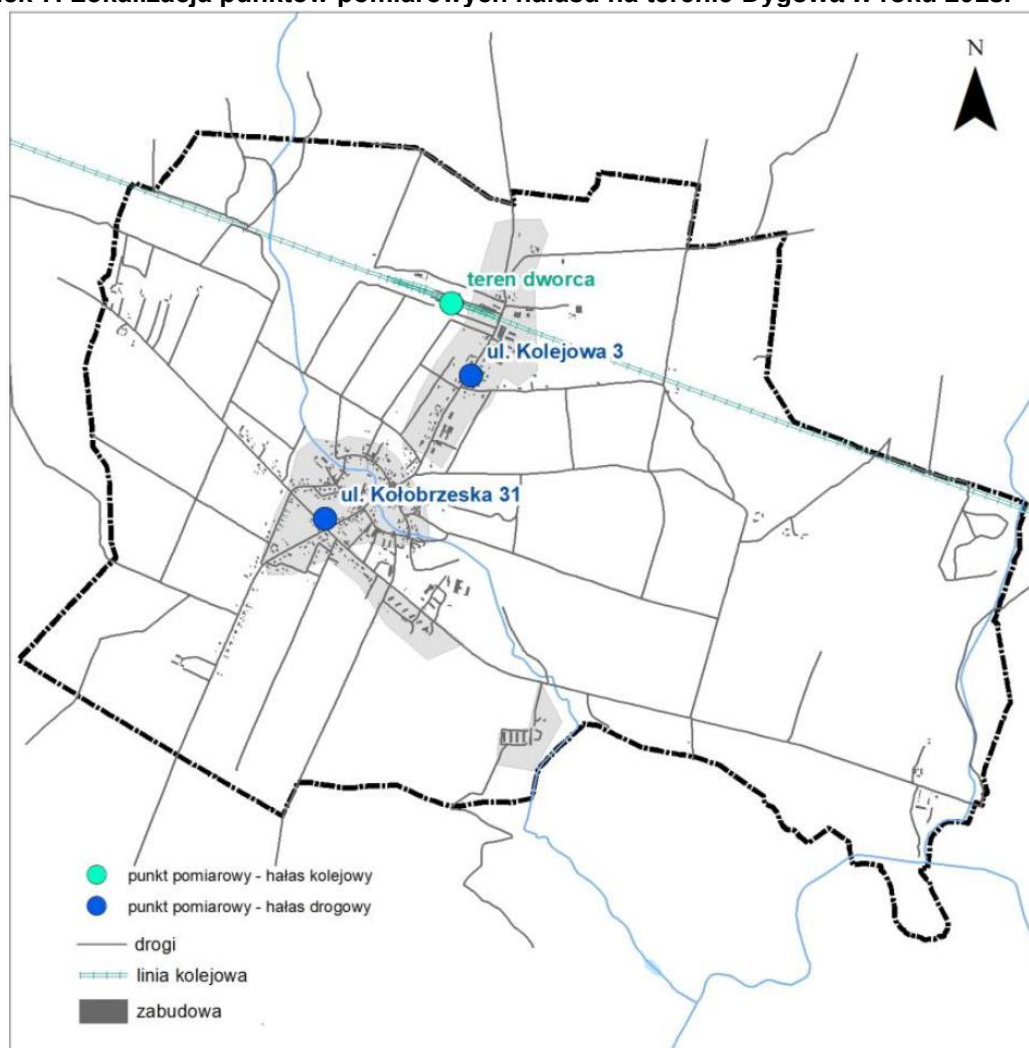
*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na terenie powiatu kołobrzeskiego głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Drogi krajowe:
 - Droga krajowa nr 11;
 - Droga ekspresowa S-6;
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 102;
 - Droga wojewódzka nr 112;
 - Droga wojewódzka nr 162;
 - Droga wojewódzka nr 163;
- Drogi powiatowe:
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

Ostatnie badania klimatu akustycznego w ramach PMŚ, na obszarze powiatu kołobrzeskiego, przeprowadzone były w roku 2018 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Obejmowały hałas drogowy oraz kolejowy. Punkty pomiarowe znajdowały się w Dygowie przy ulicach: Kołobrzeskiej i Kolejowej (hałas drogowy) oraz na terenie dworca kolejowego (hałas kolejowy). Ich lokalizację przedstawiono poniżej.

Rysunek 7. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu na terenie Dygowa w roku 2018.

Źródło: GIOŚ

Dane dotyczące ruchu pojazdów w punktach pomiarów hałasu drogowego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 16. Wyniki natężenia ruchu na analizowanych odcinkach dróg, zlokalizowanych na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Średni ruch dobowy [szt./24h]	Liczba pojazdów lekkich [szt./24h]	Liczba pojazdów ciężkich [szt./24h]
1	Dygowo, ul. Kołobrzeska	5466	5030	338
2	Dygowo, ul. Kolejowa	2140	1891	248

Źródło: RWMŚ w Szczecinie

Wyniki pomiarów krótkookresowych równoważnych poziomów dźwięku w odniesieniu do jednej doby L_{AeqD} i L_{AeqN} przedstawiono poniżej.

Tabela 17. Zestawienie wyników równoważnych poziomów dźwięku.

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Obliczony poziom równoważny dla normatywnego czasu odniesienia [dB]		Wartość dopuszczalna/przekroczenie [dB]	
			L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
1	Dygowo, ul. Kolejowa	26.04.2018	62,1	53,5	65	56
2	Dygowo, ul. Kołobrzeska	08.09.2018	64,3	55,6	65	56
		09.09.2018	63,3	54,9	65	56
		10.09.2018	63,6	54,2	65	56
		1 1.09.2018	64,2	56,5	65	5610,5
		1 1.08.2018	65,8	56,6	65/0,8	56/0,6
		12.08.2018	67,0	56,5	65/2,0	5610,5
		13.08.2018	66,0	56,5	65/1,0	5610,5
		14.08.2018	65,7	60,4	65/0,7	56/4,4
		15.08.2018	66,1	56,2	65/1,1	56/0,2
		10.05.2018	63,5	60,2	65	56/4,2
		1 1.05.2018	64,8	56,6	65	56/0,6
		12.05.2018	63,6	55,2	65	56
		13.05.2018	62,1	57,3	65	56/1,3

Źródło: RWMŚ w Szczecinie

W oparciu o pomiary kilkudniowe, powtarzane trzy razy w roku (w porach: wiosennej, letniej i jesiennej), obliczone zostały długookresowe średnie poziomy dźwięku A:

- L_{DWN} - wyznaczone dla wszystkich dób z uwzględnieniem pory dnia (rozumiane jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰, pory wieczoru (rozumiane jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰);
- L_N - wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Powyższe wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem. Wyznaczone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 roku w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} (Dz. U. Nr 215, poz. 1414), a ich wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18. Zestawienie wyników długookresowych średnich poziomów dźwięku.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki pomiarów [dB]		Wartość dopuszczalna/przekroczenie [dB]	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
Dygowo, ul. Kołobrzeska 31	66,6	57,1	68/brak przekroczeń	59/ brak przekroczeń

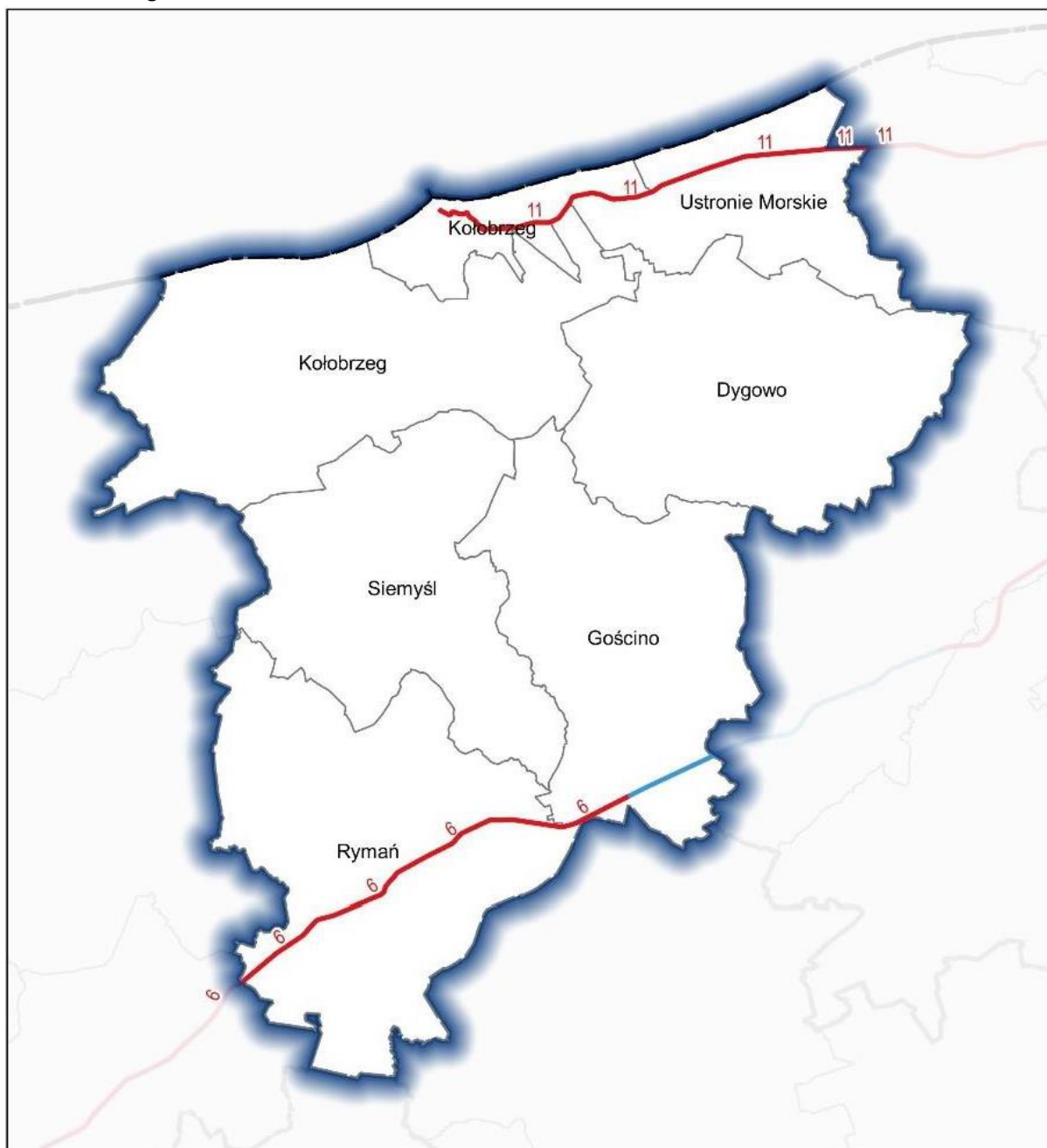
Źródło: RWMS w Szczecinie

Analiza wyników wykazała przekroczenia w jednym punkcie pomiarowym przy ul. Kołobrzeskiej, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomu hałasu dla pory dziennej od 0,7 do 2,0 dB, a dla pory nocnej od 0,2 do 4,4 dB.

Dodatkowo na ul. Kołobrzeskiej wykonano pomiary równoważnych poziomów hałasu drogowego mierzonych w określonych porach roku, które wykazały brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu dźwięku w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} oraz wskaźnika L_N .

W 2018 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadziła badania hałasu drogowego na terenie powiatu kołobrzeskiego. Badaniami objęto odcinki dróg krajowych nr 6 oraz 11.

Rysunek 8. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

Wyniki badań zawierały zestawienie wielkości obszaru oraz liczby budynków narażonych na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Zebrano je w dwóch tabelach opisujących wskaźnik L_N długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00) oraz wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰). Dane o przekroczeniach zostały zestawione w tabelach.

Tabela 19. Przekroczenia wartości L_{DWN} [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.

powiat kołobrzeski					Wskaźnik hałasu L_{DWN} [dB]
Kryterium	do 5 dB	5 dB -10 dB	10 dB -15 dB	15 dB-20 dB	pow. 20dB
	Stan warunków akustycznych środowiska				
	nieдобry		zły		Bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,314	0,092	0,013	0,003	0,001
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,454	0,105	0,000	0,000	0,000
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	1,493	0,339	0,000	0,000	0,000
Liczba budynków szkolnych i przedszkolnych w danym zakresie	2,000	1,000	0,000	0,000	0,000
Liczba budynków służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej w danym zakresie	3,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Inne obiekty budowlane istotne z punktu widzenia ochrony przed hałasem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

Tabela 20. Przekroczenia wartości L_N [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.

powiat kołobrzeski					Wskaźnik hałasu L_N [dB]
Kryterium	do 5 dB	5 dB -10 dB	10 dB -15 dB	15 dB-20 dB	pow. 20dB
	Stan warunków akustycznych środowiska				
	nieдобry		zły		Bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,218	0,052	0,004	0,001	0,000
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,293	0,066	0,000	0,000	0,000
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0,958	0,215	0,000	0,000	0,000
Liczba budynków szkolnych i przedszkolnych w danym zakresie	1,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Liczba budynków służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej w danym zakresie	1,000	0,000	0,000	0,000	0,000

powiat kołobrzeski					Wskaźnik hałasu L _N [dB]
Inne obiekty budowlane istotne z punktu widzenia ochrony przed hałasem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

Jak wynika z badań poziomów hałasu przeprowadzonych przez RWMŚ w Szczecinie oraz GDDKiA, na obszarze powiatu kołobrzeskiego mogą wystąpić przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku sięgające powyżej 20 dB.

W 2016 roku Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie zlecił wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Jeden z badanych odcinków dróg zlokalizowany był na terenie powiatu kołobrzeskiego. Analizowano odcinek drogi wojewódzkiej nr 102, pomiędzy miastem Kołobrzeg od strony południowej (km 91+300), a skrzyżowaniem drogi wojewódzkiej nr 102 z ul. Bogusława X (km 94+533). Liczba narażonych, na przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu, budynków oraz mieszkańców została przedstawiona poniżej.

Tabela 21. Przekroczenia wartości L_{DWN} [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.

Droga wojewódzka nr 102, powiat kołobrzeski					Wskaźnik hałasu L _{DWN} [dB]
Kryterium	do 5 dB	> 5 dB -10 dB	>10 dB -15 dB	>15 dB-20 dB	pow. 20dB
	Stan warunków akustycznych środowiska				
	niedobry	zły		Bardzo zły	
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [ha]	2,87	0,13	0	0	0
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,03	0,00	0	0	0
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [szt.]	245	42	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [szt.]	725	126	0	0	0
Liczba budynków szkolnych i przedszkolnych w danym zakresie	0	0	0	0	0
Liczba budynków służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej w danym zakresie	0	0	0	0	0
Inne obiekty budowlane istotne z punktu widzenia ochrony przed hałasem	0	0	0	0	0

Źródło: Wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie.

Tabela 22. Przekroczenia wartości L_N [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.

Droga wojewódzka nr 102, powiat kołobrzeski					Wskaźnik hałasu L_N [dB]
Kryterium	do 5 dB	> 5 dB -10 dB	>10 dB -15 dB	>15 dB-20 dB	pow. 20dB
	Stan warunków akustycznych środowiska				
	nieдобry		zły		Bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [ha]	1,67	0,01	0	0	0
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,02	0,00	0	0	0
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [szt.]	260	18	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [szt.]	766	51	0	0	0
Liczba budynków szkolnych i przedszkolnych w danym zakresie	0	0	0	0	0
Liczba budynków służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej w danym zakresie	0	0	0	0	0
Inne obiekty budowlane istotne z punktu widzenia ochrony przed hałasem	0	0	0	0	0

Źródło: Wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie.

Hałas kolejowy

Przez powiat kołobrzeski przebiegają następujące linie kolejowe mogące być potencjalnymi źródłami hałasu:

- Linia kolejowa nr 402 relacji Koszalin – Goleniów;
- Fragmenty dawnej linii kolejowej nr 404 relacji Szczecinek – Kołobrzeg.

W roku 2018, na terenie Dygowa, przeprowadzone zostały badania hałasu kolejowego. Wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 23. Zestawienie wyników równoważnych poziomów dźwięku, w roku 2018, zanotowanych w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Dygowie.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Obliczony poziom równoważny dla normatywnego czasu odniesienia [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]	
		L_{AeqD}	L_{AeqN}	Dopuszczalny poziom dźwięku L_{AeqD}	Dopuszczalny poziom dźwięku L_{AeqN}
Dygowo (linia nr 404 Szczecinek-Białogard-Kołobrzeg)	18.09.2018	64,2	63,2	65	56
	19.09.2018	63,1	61,5	65	56

Źródło: GIOŚ

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Jeżeli dla podmiotu stwierdzono, na podstawie przeprowadzonych badań, przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, starosta powiatowy wydaje decyzję określającą dopuszczalne poziomy hałasu. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na zlecenie powiatu kołobrzeskiego przeprowadzone zostały pomiary hałasu emitowanego przez urządzenia umieszczone na galerii handlowej HOSSO. W porze dziennej nie zanotowano przekroczeń dopuszczalnych norm. W porze nocnej wystąpiły przekroczenia od 2,6 do 3,1 dB (ze względu na wpływ hałasu od otoczenia i brak możliwości dokonania pomiaru tła akustycznego w zastępczym punkcie pomiarowym, nie było możliwe określenie poziomu tła akustycznego w porze nocnej oraz skorygowanie wartości zmierzonych).

Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego.⁵

Powiat Kołobrzeski został objęty Programem Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego, ze względu na przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w pobliżu drogi krajowej nr 10. Program ma na celu określenie strategii działań, których zadaniem jest ograniczenie nadmiernego hałasu od dróg oraz linii kolejowych na terenach wymagających ochrony akustycznej. Programem zostały objęte obszary przekroczeń wynikające z map akustycznych przekazanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie, Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie oraz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie.

Do podstawowych kierunków i działań ograniczających emisję hałasu można zaliczyć:

1. W zakresie hałasu drogowego
 - modernizację i przebudowę dróg,
 - stosowanie ograniczeń prędkości,

⁵ Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego

- ograniczenia ruchu tranzytowego w miejscach zamieszkania,
- stosowanie ekranów akustycznych i wałów ziemnych,
- wymiana i naprawa nawierzchni,
- stosowanie cichych asfaltów,
- stosowanie cichych opon i tłumików;
- tunele,
- zwarte bariery zielone,
- wymiana stolarki okiennej,
- prowadzenie rozsądnej polityki planowania przestrzennego dla terenów chronionych akustycznie.

Dla powiatu kołobrzeskiego zaproponowano następujące działanie:

- Budowa drogi ekspresowej S-6.

5.2.3. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.

Zadania obejmujące ochronę środowiska przed hałasem, wyznaczone w poprzednim *Programie Ochrony Środowiska*, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 24. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony przed hałasem.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Uwzględnianie zagadnień dotyczących klimatu akustycznego w Miejskowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	↑	P, D, L, O
Budowa oraz modernizacja dróg na obszarze powiatu kołobrzeskiego	↑	B, K, L, O
Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu oraz kontrola podmiotów gospodarczych	↑	B, K, L, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu oraz gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Zrealizowane zadania związane były z poprawą stanu technicznego dróg oraz ochroną mieszkańców przed hałasem. Ich wykonanie przyczyniło się do poprawy stanu dróg oraz ograniczenia wpływu hałasu przemysłowego oraz drogowego na mieszkańców powiatu.

W związku z odnotowanymi przekroczeniami poziomów dopuszczalnych (badania w ramach PMS oraz tworzenia map akustycznych przez GDDKiA) oraz narastającą presją komunikacyjną, konieczne jest podejmowanie dalszych działań, mających na celu eliminację ponadnormatywnego hałasu oraz poprawą klimatu akustycznego na terenie powiatu. Zadania te obejmować będą inwestycje oraz zadania systemowe. Zaleca się także

prorowadzenie regularnych badań w celu zwymiarowania problemu przekroczeń wartości dopuszczalnych na terenie powiatu kołobrzeskiego. Odpowiedni monitoring pozwoli na wskazanie obszarów zagrożonych przekroczeniami oraz pozwoli na zaplanowanie odpowiednich działań naprawczych.

5.2.4. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w miastach gdzie naturalny krajobraz ulega największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła” poprzez prawidłową gospodarkę przestrzenną. Wzrost częstotliwości występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych powoduje także niszczenie infrastruktury drogowej co powoduje wzrost poziomów hałasu w okolicach ciągów komunikacyjnych.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie zagrożenia hałasem można zaliczyć wszelkiego rodzaju zdarzenia losowe powodujące nagłe zwiększenie emisji dźwięku oraz zwiększanie się hałasu związane z powiększającym się ruchem pojazdów. W ramach zapobiegania takim zagrożeniom zaleca się budowę obiektów ograniczających hałas takich jak, ekrany akustyczne oraz nasadzania zieleni, stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni asfaltowych, wyprowadzanie ruchu drogowego poza obszary zamieszkane, a także stosowanie ograniczeń prędkości pojazdów.

Działania edukacyjne

Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej zagrożenia nadmiernym poziomem dźwięku powietrza, zwłaszcza przy nieustannie rosnącej liczbie pojazdów mechanicznych, powinno być jednym z priorytetów jednostek samorządu terytorialnego. Ważnym krokiem w tym kierunku może być organizacja szkoleń, dla mieszkańców powiatu, mających na celu propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z hałasem oraz sposobów niwelowania jego skutków.

Monitoring środowiska

Monitoring poziomów dźwięku w Województwie Zachodniopomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie. Badania obejmują okolice dróg o dużym natężeniu ruchu, okolice linii kolejowych oraz lotnisk. Ponadto wymagane jest sporządzanie map akustycznych dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg; głównych linii kolejowych oraz głównych lotnisk. Po pojęciu głównej drogi oraz głównej linii kolejowej rozumie się drogę o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów na rok i linię kolejową po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie prowadzi także kontrole poziomów dźwięku w powietrzu, jeżeli zgłoszone zostały nieprawidłowości.

5.2.5. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Stałe kontrole podmiotów gospodarczych pod kątem emisji hałasu; • Poprawa stanu technicznego dróg;	• Zwiększanie się liczby pojazdów w powiecie; • Zwiększanie się częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych; • Stałe występujące przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych (dróg oraz linii kolejowych);

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie zagrożenia hałasem powodujące przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Zwiększająca się liczby pojazdów – powoduje zwiększenie się natężenia ruchu na drogach (w tym pojazdów ciężarowych), co powoduje zwiększenie się poziomów hałasu w okolicach ciągów komunikacyjnych (na terenie powiatu zlokalizowane są ciągi komunikacyjne o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie dla których istnieje wymóg tworzenia map akustycznych):
 - Przekroczenia zanotowano podczas pomiarów w ramach PMS, przeprowadzonych na terenie Dygowa (przekroczenia do 10,5 dB) oraz w ramach tworzenia map akustycznych dla dróg krajowych (przekroczenia do 10 dB);
- Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie dworca kolejowego (do 7,2 dB);
- Zbyt niska rola transportu zbiorowego oraz rowerowego skutkująca dużym natężeniem ruchu drogowego;
- Zmiany klimatyczne - zwiększanie się częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych powoduje niszczenie infrastruktury drogowej.

Atuty

- Na terenie powiatu prowadzony jest monitoring poziomu hałasu, zarówno w ramach PMS jak i tworzenia map akustycznych dla głównych dróg;
- Zwiększająca się długość ścieżek rowerowych oraz dróg dla rowerów;
- Obszar powiatu kołobrzeskiego został uwzględniony w Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego, w którym wyznaczone zostały zadania mające poprawić sytuację związaną z zagrożeniami hałasem.

5.2.6. Analiza SWOT

Klimat akustyczny	
Silne strony	Słabe strony
• Ryzyko przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku dotyczy okolic dróg i linii kolejowych; • Opracowane mapy akustyczne dla dróg krajowych przebiegających przez obszar powiatu kołobrzeskiego;	• Duże natężenie ruchu komunikacyjnego, • Przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu w okolicach dróg; • Przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na dworcu kolejowym w Dygowie; • Zbyt niski dostęp do transportu zbiorowego

Klimat akustyczny	
	oraz rowerowego powodujący wzrost ilości pojazdów silnikowych;
Szanse	Zagrożenia
• Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; • Poprawa stanu technicznego ciągów komunikacyjnych; • Budowa zabezpieczeń akustycznych w miejscach występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku; • Uwzględnianie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego odległości od źródeł hałasu; • Stały monitoring sytuacji na terenie powiatu kołobrzieskiego pod kątem zagrożenia hałasem;	• Zwiększająca się liczba samochodów; • Niewystarczająco rozwinięty system transportu publicznego i rowerowego; • Brak wystarczających środków na inwestycje związane z poprawą środowiska akustycznego; • Zwiększanie się występujących przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;

5.3. Pola elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania:

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448). Zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określony w załączniku do powyższego rozporządzenia przedstawiono poniżej.

Tabela 25. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Częstotliwość pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
1	50 Hz	1000	60	ND

Źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448).

Gdzie:

- Oznaczenia:
 - ND – nie dotyczy.
- Objaśnienia:
 - 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej;
 - parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumna 2 i 3 w tabeli 1) reprezentują graniczne wartości skuteczne natężenia pola elektrycznego E i magnetycznego H.

Tabela 26. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
1	0 Hz	10000	2500	ND
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3 / f	ND
5	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f 0,5	0,73 / f	ND
9	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 × f 0,5	0,0037 × f 0,5	f / 200
11	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448).

Gdzie:

- Oznaczenia:
 - f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”.
 - ND – nie dotyczy.
- Objasnienia:
 - Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu kołobrzieskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- Linie elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne, urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Listę stacji bazowych telefonii komórkowej, na terenie powiatu kołobrzeskiego (dane ze strony BTSearch - baza danych stacji BTS, sporządzona na podstawie wykazów UKE), przedstawiono poniżej:

- **teren miasta Kołobrzeg:** ul. Sułkowskiego 11 - bud. Arka Medical Spa (O,T,P4); ul. Sułkowskiego 9 -bud. Marine Hotel (O,T); ul. Sułkowskiego 4 - bud. Hotel Diune & Resort (O,T); ul. Kołłątaja 3 - komin MEC w Kołobrzegu (O,T,P4,P,A2); ul. Zdrojowa 1 - bud. Sanatorium Chalkozyn (O,T); ul. Portowa 41 (P,A2); ul. Kolejowa 5 (P,A2); ul. Jagiellońska 9 (P4); ul. Piastowska 5 (T,O); ul. Giełdowa 9-11- dach bloku mieszkalnego. (P4); ul. Plac Ratuszowy 3 - dach galerii handlowej HOSSO (T,O); ul. Wenedów (P,A2); ul. Szpitalna 7 - dach budynku (P,P4,A2); ul. Łopuskiego 30 - dach budynku (P4); ul. Węgorzowa 8 (P4); ul. Jedności Narodowej 16 (O,T,P4); ul. Sienkiewicza 10-dach budynku Sanitech (P4); ul. Obozowa 5 (P4); ul. Św. Wojciecha 6 -komin (P,T,O,A2); ul. Lwowska , Podczele, (O,T,A2,P,P4);
- **gmina Kołobrzeg:** Korzyścienko, ul. Wspólna 24 (P4); Grzybowo, ul. Grzybowska 25 (P,A2); Grzybowo, ul. Nadmorska 52- komin (P,T,O,A2); Grzybowo, ul. Namiotowa (P4); Dźwirzyno, ul. Wyzwolenia 35 - Hotel Senator (P,T,O,A2); Dźwirzyno, ul. Wyzwolenia 21 (O,T); Dźwirzyno, przy ul. Piastowskiej (P4); Dźwirzyno, ul. Wyzwolenia 20- OW Dorwit (P,T,O,A2); Dźwirzyno, ul. Wyzwolenia 3 - dach DW Helios (O,T); Przećmino (P4); Sarbia (T,O, A2, P) , Stramnica (P,A2);
- **gmina Siemyśl:** Byszewo 23 - wieża (O,T,P,A2); Siemyśl, ul. Szkolna 17A (O,T,P4); Świecie Kołobrzeskie (T); Charzyno (O,T,P,A2);
- **gmina Rymań:** Jarkowo (P4); Kinowo (O,T); Skrzydłowo (P4); Skrzydłowo 21 (P,A2); Rzesznikowo (O,T); Rymań, ul. Wiejska 7 (O,T); Rymań, ul. Koszalińska 48 (P4); Leszczyn 21 (P,A2), Ramlewo (T,O,P4);
- **gmina Gościno:** Gościno, ul. Kolejowa (T,O,P,A2,P4); Gościno, ul. Karlińska-Zakład Energetyczny (P), Ramlewo (P,A2);
- **gmina Dygowo:** Pustary (O,T,P4); Dygowo, ul. Łukowa 35 (O,T,P4); Czernin (O,T); Wrzosowo (O,T); Wrzosowo(P4); Wrzosowo 60 - na kominie (P,A2);
- **gmina Ustronie Morskie:** Ustronie Morskie, ul. B. Chrobrego 58 - Hotel Interferie Czechsztyń (P,A2) ; Ustronie Morskie, ul. Kościuszki 5 - Hotel Wodnik (P,A2); Ustronie Morskie, ul. Górna 16-komin kotłowni (O,T,P4).

gdzie:

O – Orange;
T – T-Mobile;
P4 – Play;
P – Polkomtel;
A2 – Aero 2.

Badania poziomu pól elektromagnetycznych, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone były na terenie powiatu kołobrzeskiego w latach 2017 - 2020. Wyniki tych badań przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 27. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu kołobrzесьkiego w latach 2017 - 2020.

Lp.	Lokalizacja punktu	Rok badania	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Wynik pomiaru V/m
			Długość geograficzna	Szerokość geograficzna	
1	Kołobrzeg , ul. Jana Kaspröwiczä	2017	15° 35' 2"	54° 10' 56"	0,74
		2020			0,40
2	Leszczyn , gmina Rymań	2017	15° 34' 54"	53° 57' 48"	0*
		2020			0,36
3	Dźwirzyno, gmina Kołobrzeg	2018	15° 24' 46"	54° 9' 34"	0,41
4	Ustronie Morskie	2018	15° 45' 39"	54° 12' 58"	0,50
5	Wrzosowo, gmina Dygowo	2019	15° 49' 16"	54° 6' 56"	0,35

Źródło: RWMŚ w Szczecinie

* Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

W trakcie pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych w latach 2017-2019, obowiązywało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., nr 192, poz. 1883). Zgodnie z nim, dla analizowanych częstotliwości (od 0,003 GHz do 3 GHz), dopuszczalna wartość poziomu pól elektromagnetycznych w powietrzu wynosiła 7 V/m.

Począwszy od roku 2020 obowiązującym rozporządzeniem określającym dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego jest Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448), które zostało przywołane w rozdziale 5.3.1. Dopuszczalne wartości zostały zwiększone w stosunku do tych, które obowiązywały do roku 2019.

5.3.3. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzесьkiego.

Zadania obejmujące ochronę przed polami elektromagnetycznymi, wyznaczone w poprzednim *Programie Ochrony Środowiska*, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 28. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Prowadzenie polityki przestrzennej uwzględniające odpowiednie rozmieszczenie źródeł emisji PEM	↑	P, D, R, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu oraz gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Działania podejmowane w latach 2018 – 2019 związane były głównie z uwzględnianiem zagadnień dotyczących promieniowania elektromagnetycznego w polityce przestrzennej. Ich realizacja pozwoliła utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych. Badania prowadzone na terenie powiatu kołobrzeskiego, w latach 2017 – 2020, nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego. W trakcie pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych w latach 2017-2019, obowiązywało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., nr 192, poz. 1883). Aktualnie obowiązującym rozporządzeniem określającym dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego jest Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448), które zostało przywołane w rozdziale 5.3.1. Z uwagi na brak nowych przekroczeń, zaleca się dalsze działania monitoringowe i kontrolne.

5.3.4. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie negatywny wpływ na ludność oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego, oraz zmniejszyć ryzyko awarii sieci przesyłowych poprzez stosowanie kablowych przewodów niskiego, średniego oraz wysokiego napięcia.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie promieniowania elektromagnetycznego można zaliczyć wszelkiego awarie urządzeń powodujące nadmierną emisję promieniowania mogącą negatywnie wpłynąć na środowisko oraz organizmy żywe. Szkodliwość promieniowania PEM zależy od częstotliwości oraz natężenia pola oddziaływującego, powierzchni narażonej na oddziaływanie oraz czasu ekspozycji. Do szkodliwych skutków promieniowania elektromagnetycznego można zaliczyć m. in.

podniesienie temperatury tkanek (co może doprowadzić nawet do ich uszkodzenia) oraz stymulacje mięśni i układu nerwowego poprzez prąd indukowany promieniowaniem.

W ramach zapobiegania im należy utrzymywać urządzenia techniczne w dobrym stanie oraz lokalizować instalacje emitujące PEM w takich miejscach, aby ich pola nie nakładały się na pola innych instalacji.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz urządzeniami, które takie promieniowanie emitują.

Monitoring środowiska

W ramach analizowania wpływu pól elektromagnetycznych na stan środowiska niezbędne jest kontynuowanie monitoringu środowiska oraz prowadzenie badań pozwalających ocenić skalę zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym. Monitoring poziomów PEM w Województwie Zachodniopomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie. Badania prowadzi się w miastach o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys., w miastach o liczbie ludności poniżej 50 tys. oraz na terenach wiejskich.

5.3.5. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- Poziomy PEM utrzymują się poniżej wartości dopuszczalnych, - Stąła weryfikacja zgłoszeń w zakresie eksploatacji instalacji wytwarzania pól elektromagnetycznych.	Wzrastająca liczba urządzeń będących źródłami promieniowania elektromagnetycznego.

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Nagromadzenie źródeł promieniowania elektromagnetycznego w jednym miejscu – zbyt duże ich skupienie w jednym miejscu może powodować nadmierny wzrost poziomów promieniowania spowodowany nakładaniem się pól na siebie;
- Pogorszenie się stanu urządzeń oraz ich nieprawidłowa eksploatacja – zły stan techniczny urządzeń oraz ich nieprawidłowa obsługa może powodować nadmierną emisję promieniowania elektromagnetycznego, co stan techniczny urządzeń może ulegać pogorszeniu przez efekty zmian klimatycznych;

Atuty

- Utrzymywanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych;
- Obszar powiatu objęty jest regularnymi badaniami poziomu pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ;

5.3.6. Analiza SWOT

Promieniowanie elektromagnetyczne	
Silne strony	Słabe strony
• Brak przekroczeń poziomów promieniowania PEM, na terenie powiatu kołobrzeskiego w latach 2017 - 2020; • Obszar powiatu jest objęty regularnymi badaniami w ramach PMŚ;	• Duże zagęszczenie emiterów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu kołobrzeskiego, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych;
Szanse	Zagrożenia
• Kontynuacja monitoring poziomów PEM na terenie powiatu kołobrzeskiego, • Uwzględnianie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego lokalizacji źródeł promieniowania PEM, • Zwiększanie wiedzy mieszkańców na temat realnej skali zagrożenia wynikającej z obecności pól elektromagnetycznych;	• Umieszczanie nowych źródeł PEM w pobliżu już istniejących co może spowodować spotęgowanie efektu wytwarzanych pól; • Pogarszający się stan techniczny urządzeń;

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe

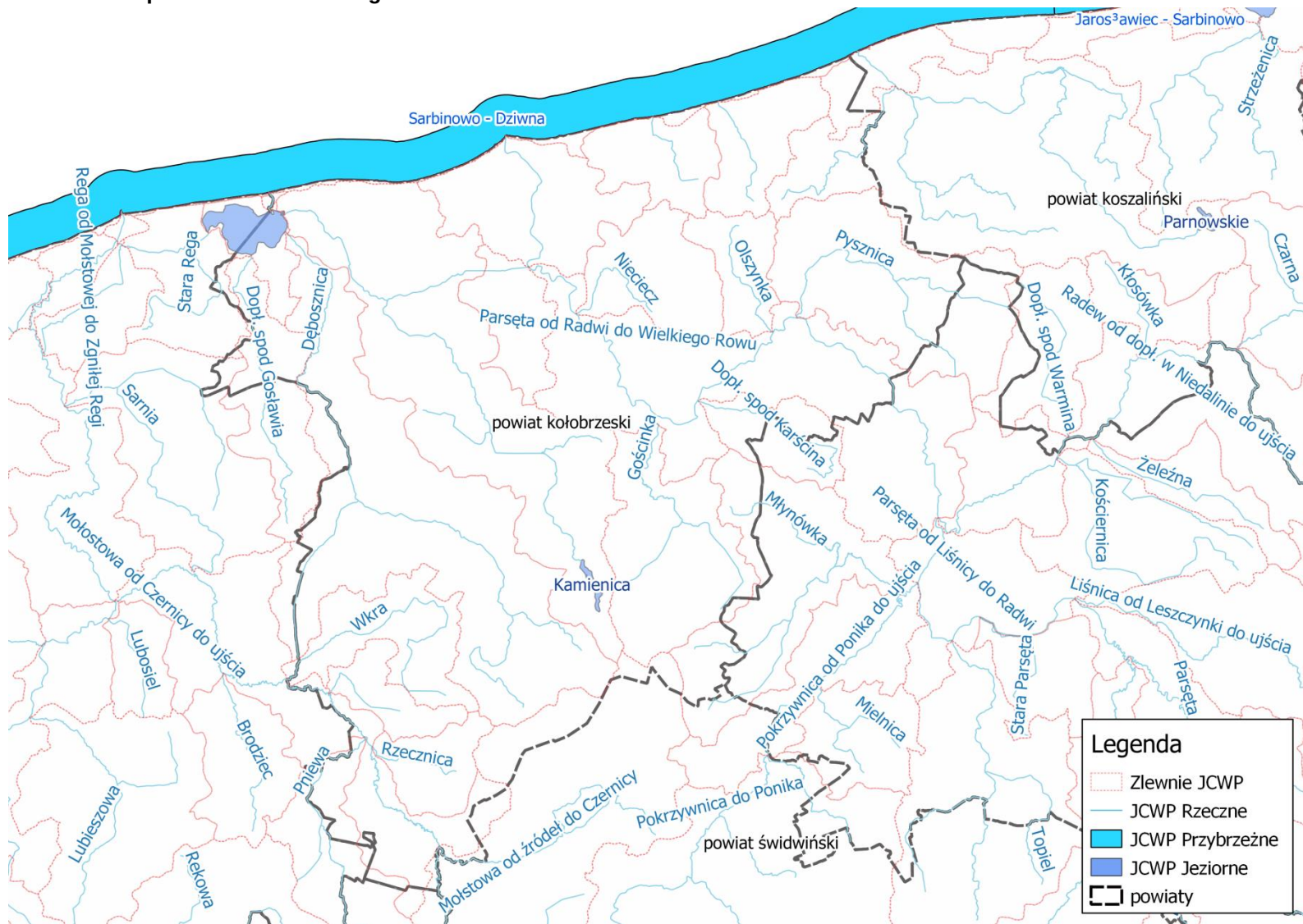
Obszar powiatu kołobrzeskiego leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)

Tabela 29. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu kołobrzeskiego.

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Rodzaj JCWP
CWIIWB8	Sarbinowo - Dziwna	przybrzeżna
LW20865	Resko Przymorskie	jeziorna
LW20867	Kamienica	jeziorna
RW60001742829	Mołstowa od źródeł do Czernicy	rieczna
RW60001742832	Rzecznicza	rieczna
RW60001742849	Pniewa	rieczna
RW6000174286	Wkra	rieczna
RW600017432149	Dopł. spod Gosławia	rieczna
RW6000174321699	Dębosznicza	rieczna
RW600017447689	Młynówka	rieczna
RW60001744929	Pysznica	rieczna
RW6000174494	Olszynka	rieczna
RW60001744952	Dopł. spod Karścina	rieczna
RW60001744969	Gościnka	rieczna
RW60001744972	Nieciecz	rieczna
RW6000174512	Dopł. spod Krzywej Góry	rieczna
RW600017452	Malechowska Struga	rieczna
RW6000174546	Czerwona do Łopieniczki z jez. Parnowskim	rieczna
RW60001842852	Dopł. spod Starnina	rieczna
RW6000194289	Mołostowa od Czernicy do ujścia	rieczna
RW60001944979	Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu	rieczna
RW6000224329	Błotnica od jez. Resko Przymorskie do ujścia	rieczna
RW60002244999	Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	rieczna
RW6000224549	Czerwona od Łopieniczki do ujścia	rieczna
RW60002342889	Brodziec	rieczna
RW60002342929	Sarnia	rieczna
RW600023432129	Stara Rega	rieczna
RW600023432189	Błotnica z jeziorem Kamienica	rieczna
RW6000234498	Wielki Rów	rieczna

Źródło: Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju, Warszawa 2016

Rysunek 9. JCWP na tle powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

5.4.2. Stan wyjściowy - wody podziemne

Powiat kołobrzeski znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych, JCWPd nr 8 oraz JCWPd nr 9. Informacje na ich temat znajdują się w poniższych tabelach.

Tabela 30. Charakterystyka JCWPd nr 8.

Powierzchnia	2839 km ²
Region	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Województwo	Zachodniopomorskie
Powiaty	gryficki, goleniowski, stargardzki, świdwiński, kołobrzeski, kołobrzeski, łobeski, kamieński
Głębokość występowania wód słodkich	do 50 m

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

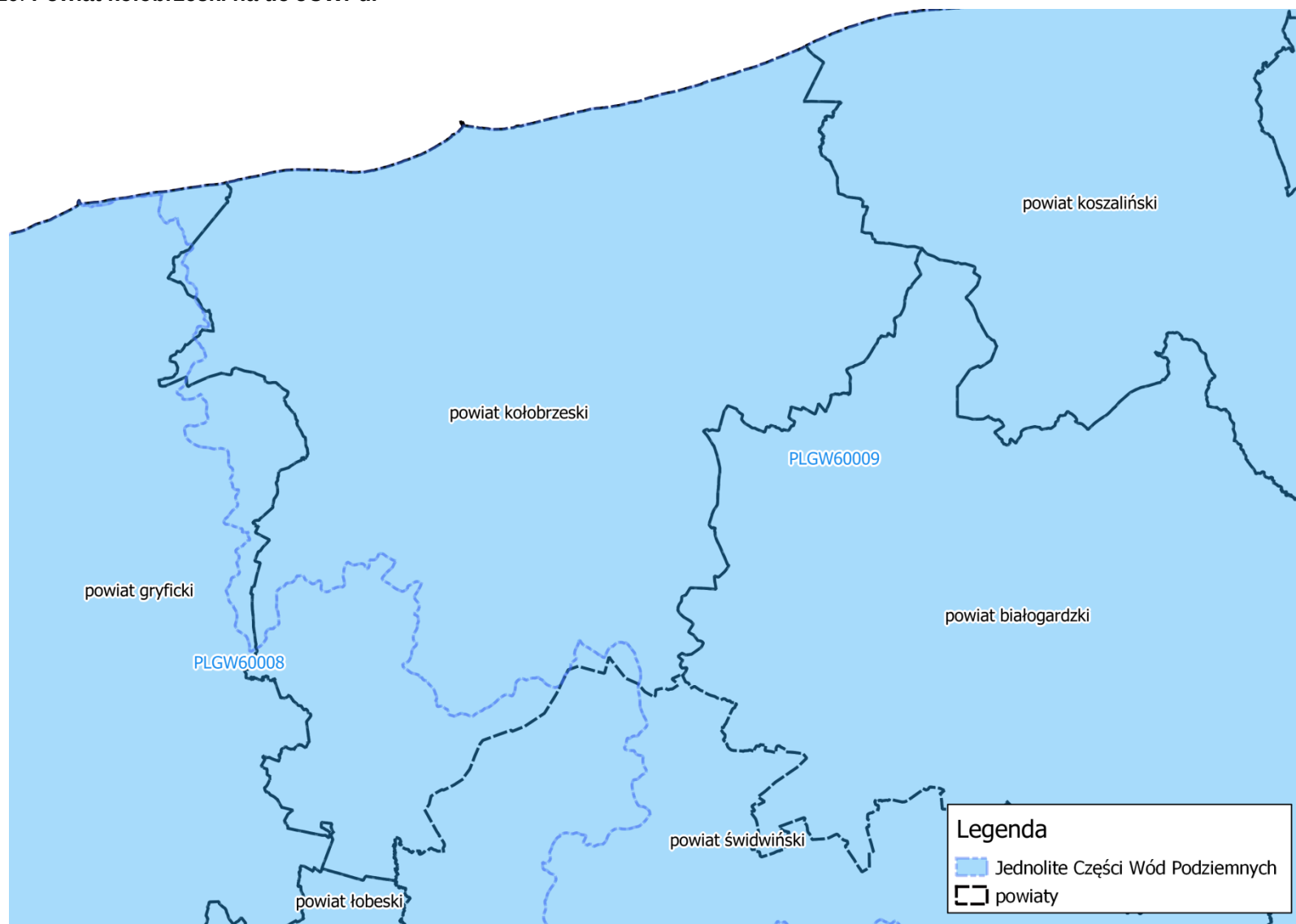
Tabela 31. Charakterystyka JCWPd nr 9.

Powierzchnia	4072 km ²
Region	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Województwo	Zachodniopomorskie
Powiaty	gryficki, kołobrzeski, białogardzki, koszaliński, świdwiński, szczecinecki, sławieński, M. Koszalin, kołobrzeski
Głębokość występowania wód słodkich	od 0,3 do 134 m

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Położenie powiatu kołobrzeskiego na tle JCWPd przedstawiono poniżej.

Rysunek 10. Powiat kołobrzeski na tle JCWPd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

5.4.3. Jakość wód - wody powierzchniowe

Stan wód powierzchniowych

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd). Informacje na temat stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu kołobrzeskiego, uzyskane od PGW WP, zebrano w tabeli.

Tabela 32. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu kołobrzeskiego wg Aktualizacji Programu Wodno-środowiskowego Kraju (stan na rok 2016).

Nazwa	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
Sarbinowo - Dziwna	zły	poniżej dobrego	zły	naturalna	zagrożona
Resko Przymorskie	-	-	-	silnie zmieniona	zagrożona
Kamienica	-	-	-	silnie zmieniona	zagrożona
Mołstowa od źródeł do Czernicy	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Rzecznicza	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Pniewa	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Wkra	co najmniej dobry	dobry	dobry	silnie zmieniona	niezagrożona
Dopł. spod Gostawia	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Dębosznicza	dobry i powyżej dobrego	dobry	dobry	silnie zmieniona	zagrożona
Młynówka	co najmniej dobry	dobry	dobry	silnie zmieniona	niezagrożona
Pysznica	umiarkowany	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Olszynka	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Dopł. spod Karścina	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Gościnka	umiarkowany	dobry	zły	silnie zmieniona	zagrożona
Nieciecz	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Dopł. spod Krzywej Góry	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Malechowska Struga	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Czerwona do Łopieniczki z jez. Parnowskim	poniżej dobrego	dobry	zły	naturalna	zagrożona
Dopł. spod Starnina	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Mołostowa od Czernicy do ujścia	dobry i powyżej dobrego	dobry	dobry	silnie zmieniona	zagrożona
Parsęta od Radwi do Wielkiego	dobry i	dobry	dobry	silnie	zagrożona

Nazwa	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
Rowu	powyżej dobrego			zmieniona	
Błotnica od jez. Resko Przymorskie do ujścia	co najmniej dobry	dobry	zły	naturalna	niezagrożona
Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	dobry i powyżej dobrego	poniżej dobrego	zły	silnie zmieniona	zagrożona
Czerwona od Łopieniczki do ujścia	umiarkowany	dobry	zły	silnie zmieniona	zagrożona
Brodziec	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Sarnia	dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Stara Rega	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
Błotnica z jeziorem Kamienica	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	silnie zmieniona	zagrożona
Wielki Rów	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona

Źródło: Aktualizacja Programu Wodno-środowiskowego Kraju.

JCWP Rzeczne⁶

W latach 2014-2019, przeprowadzona została ocena stanu wód JCWP, zlokalizowanych na obszarze powiatu kołobrzeskiego. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych przedstawiono poniżej.

Rysunek 11. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry	Poniżej dobrego
Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny/potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny/potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny/umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny/słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny/zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

Źródło: GIOŚ.

Ocena stanu tych wód przedstawiona została w tabeli poniżej.

⁶ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie

Tabela 33. Ocena stanu JCWP rzecznych powiatu kołobrzeskiego, w latach 2014-2019.

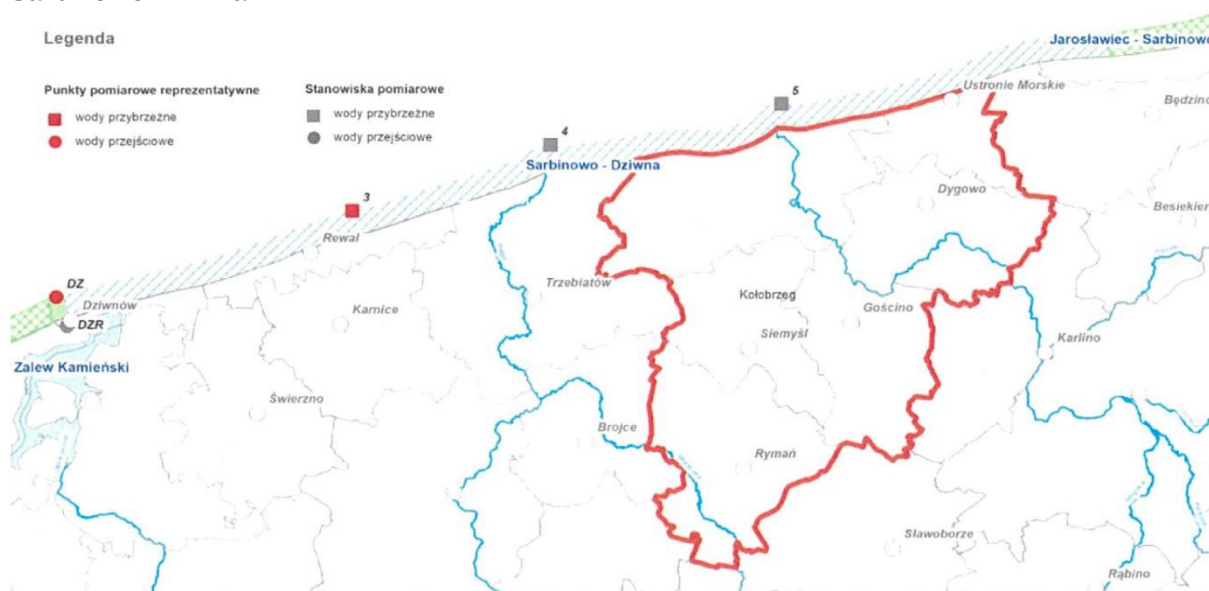
Nazwa JCWP	Dębosznica	Gościnka	Pysznica	Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu	Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	Łotnica z jeziorem Kamienica
Fitobentos	2	1	nie badano	2	nie badano	2
Makrofity	2	nie badano	nie badano	2	2	2
Makrobezkręgowce bentosowe	2	nie badano	2	2	2	3
Ichtyofauna	nie badano	nie badano	nie badano	2	nie badano	4
Klasa elementów biologicznych	2	1	2	2	2	4
Obserwacje hydromorfologiczne	nie badano	1	1	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych	2	>2	>2	2	>2	2
Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	2	nie badano	nie badano	2	2	2
Stan ekologiczny	dobry	umiarkowany	umiarkowany	dobry	umiarkowany	słaby
Stan chemiczny	poniżej dobrego	nie badano	nie badano	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego
Wskaźniki decydujące o ocenie stanu chemicznego	B(a)P			B(a)P, PBDE (biota)	B(a)P, B(b)F, B(g, h, i)P	B(a)P, PBDE (biota), fluoranten (biota)
Stan	Zły stan wód	Zły stan wód	Zły stan wód	Zły stan wód	Zły stan wód	Zły stan wód

Źródło: RWMŚ w Szczecinie

JCWP przybrzeżne⁷

Do granicy powiatu kołobrzeskiego przylega jednolita część wód przybrzeżnych Sarbinowo - Dziwna (PLCWIIIWB8). W latach 2017-2020 badania tej JCWP prowadzone były corocznie, w odległości I mili morskiej od brzegu, w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Sarbinowo - Dziwna-3 oraz dwóch stanowisk pomiarowych (Sarbinowo- Dziwna-4 i Sarbinowo - Dziwna-5). Ich położenie przedstawiono poniżej.

Rysunek 12. Lokalizacja stanowisk pomiarowych monitoringu wód przybrzeżnych na JCWP Sarbinowo-Dziwna.

Źródło: RWMŚ w Szczecinie

Elementy biologiczne

W 2019 roku wykonano oznaczenia chlorofilu „a” (IV klasa). Wyniki badania makrozoobentosu (V klasa) były odziedziczone z 2017 roku dla wszystkich stanowisk pomiarowych. Według klasyfikacji przeprowadzonej na podstawie tych wskaźników stan elementów biologicznych JCWP Sarbinowo - Dziwna zaklasyfikowano jako zły.

Elementy hydromorfologiczne

W ramach klasyfikacji bazującej na wartościach wskaźnika odporności ekosystemu naturalnej JCWP Sarbinowo - Dziwna przypisano klasę poniżej II, odpowiadającą złemu stanowi wód.

Elementy fizykochemiczne (grupa 3.1-3.5)

Stan elementów fizykochemicznych JCWP Sarbinowo - Dziwna zaklasyfikowano poniżej dobrego. Na niską ocenę stanu wód wpłynęły wyniki badań przeźroczystości wód (widzialność krążka Secchiego), epizody wysokiego nasycenia tlenem warstwy powierzchniowej oraz podwyższona zawartość związków azotu (azotu azotanowego, azotu mineralnego, azotu ogólnego). Na dobry stan wód wskazywały wartości wskaźników fizykochemicznych określających warunki tlenowe akwenu (tlen rozpuszczony przy dnie, zawartość węgla organicznego), zakwaszenie (odczyn) oraz zawartość związków fosforu (fosforu ogólnego i fosforu fosforanowego).

⁷ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie

Elementy fizykochemiczne (grupa 3.6)

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych z grupy 3.6. dla JCWP Sarbinowo - Dziwna została oparta na badaniach prowadzonych w ramach monitoringu diagnostycznego na stanowisku Sarbinowo - Dziwna-3. Klasyfikacja została odziedziczona z 2017 roku, a stan elementów fizykochemicznych (grupa 3.6) JCWP Sarbinowo - Dziwna oceniony został jako dobry.

Elementy chemiczne (grupa 4.1-4.2)

Klasyfikacja wskaźników z grupy 4.1 i 4.2 została przeprowadzona w oparciu o zasadę dziedziczenia wyników oceny wykonanej w latach 2017-2018 oraz o wyniki badań realizowanych w 2019 roku. Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP Sarbinowo - Dziwna została wykonana na podstawie zbioru dwunastu wyników dla każdego wskaźnika badanego w wodzie, uzyskanych w wyniku poboru prób wody z reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego Sarbinowo - Dziwna-3 „ w trakcie rejsów odbywających się z częstotliwością raz w miesiącu oraz badania zawartości substancji priorytetowych w tkankach biologicznych. Dla niklu i oktylofenoli, ze względu na stwierdzone niskie stężenia w wodzie, częstotliwość badań została zmniejszona do 4 w ciągu roku. W 2017 roku ramach monitoringu diagnostycznego przeprowadzono badania zawartości substancji priorytetowych (grupa 4.1.) oraz innych zanieczyszczeń (grupa 4.2.) w wodzie oraz tkankach mięczaków (racicznica zmienna) i ryb (okoń). Stan chemiczny wszystkich wskaźników omaczanych w wodzie oceniony został jako dobry, z wyjątkiem benzo(a)pirenu, którego stężenie średnioroczne przekroczyło dwukrotnie wartość graniczną. Na podstawie wyników badań jedenastu substancji oznaczanych w tkankach organizmów wodnych stwierdzono przekroczenia zawartości difenyloeterów bromowanych (PBDE), rtęci oraz heptachloru w mięśniach okonia. Stan chemiczny JCWP Sarbinowo - Dziwna został sklasyfikowany poniżej dobrego. W 2018 roku stężenia oznaczanych w wodzie, difenyloeterów bromowanych oraz rtęci odpowiadały dobremu stanowi chemicznemu wód. W 2019 roku ramach monitoringu operacyjnego chemicznego przeprowadzono badania w wodzie substancji priorytetowych, dla których stwierdzono przekroczenia wartości granicznych we wcześniejszych latach oraz 7 węglowodorów aromatycznych. Stężenia antracenu, fluorantenu, i benzo(k)fluorantenu w wodzie nie przekraczały wartości granicznych dobrego stanu wód, a o stanie chemicznym poniżej dobrego zdecydowały przekroczenia wartości granicznych zawartości w wodzie benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu oraz benzo(g,h,i)perylenu.

Stan chemiczny JCWP Sarbinowo - Dziwna sklasyfikowano jako poniżej dobrego.

5.4.4. Jakość wód - wody podziemne

Informacje na temat stanu jakości wód podziemnych JCWPd nr 8 oraz JCWPd nr 9 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 34. Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd nr 8 oraz JCWPd nr 9.

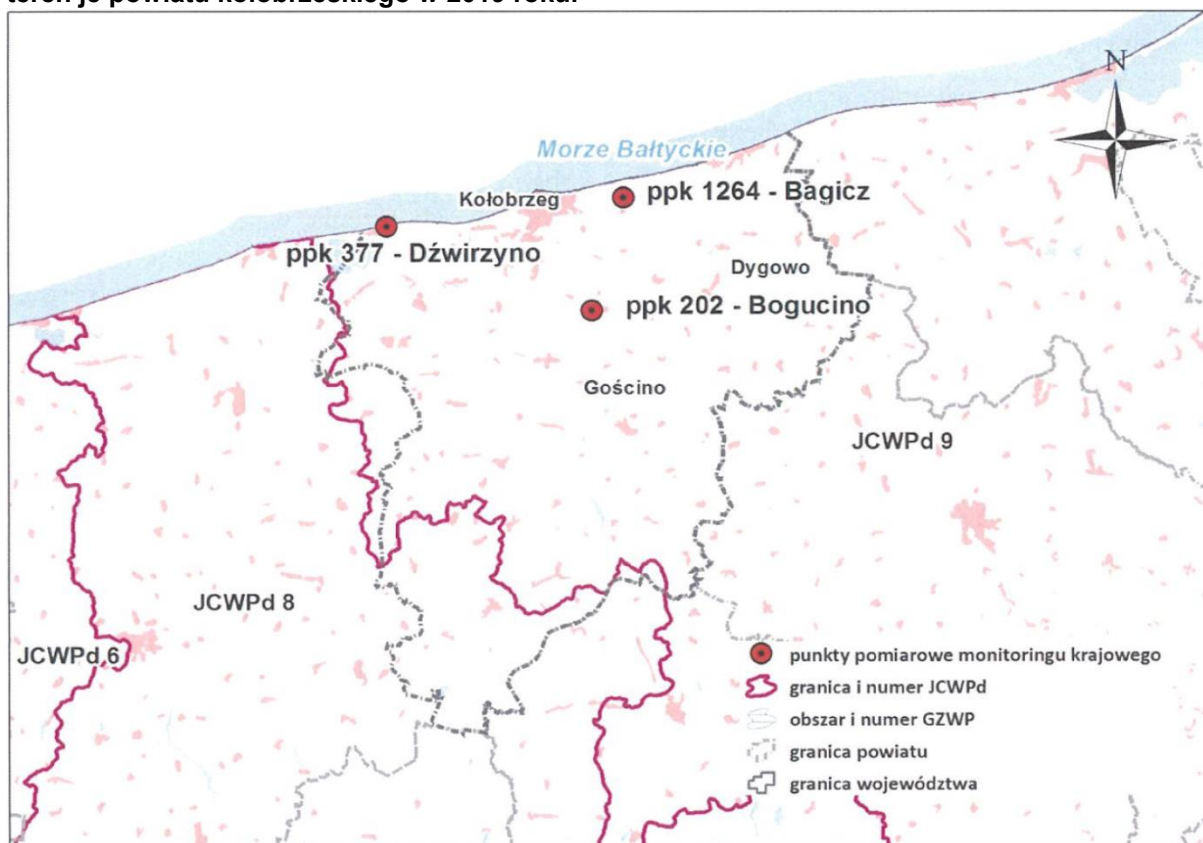
Kod JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
PLGW60008	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW60009	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

źródło: Aktualizacja Programu Wodno-środowiskowego Kraju.

W granicach powiatu kołobrzeskiego znajdują się dwie JCWPd o numerach 8 i 9, które objęte są badaniami w ramach monitoringu diagnostycznego.

W 2019 roku badania wód podziemnych na terenie powiatu wykonane zostały na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego w 3 punktach pomiarowych w miejscowościach: Bogucino (gm. Kołobrzeg) (punkt nr 202), Dźwirzyno (gm. Kołobrzeg) (punkt nr 377) i Bagicz (gm. Ustronie Morskie) (punkt nr 1264). Ich lokalizację przedstawiono poniżej.

Rysunek 13. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu krajowego wód podziemnych na teren je powiatu kołobrzeskiego w 2019 roku.

Źródło: RWMŚ w Szczecinie

W 2 badanych punktach: Bogucino (punkt nr 202) i Bagicz (punkt nr 1264). Stwierdzono występowanie wód II klasy (wody dobrej jakości) reprezentujących dobry stan chemiczny. Jedynie w miejscowości Dźwirzyno (punkt nr 377) odnotowano wody V klasy (wody złej jakości) o słabym stanie chemicznym. Przyczyną obniżenia jakości wód w tym

punkcie były podwyższone stężenia: sodu, potasu, magnezu, manganu, siarczanów, chlorków, amoniaku, przewodności elektrolitycznej oraz seleniu.

Nie stwierdzono zanieczyszczenia wód azotanami (stężenie azotanów powyżej 50 mgNO₃/l). Stężenie azotanów kształtowało się na niskim poziomie i odpowiadało I klasie jakości wód podziemnych.⁸

5.4.5. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego

Zadania obejmujące gospodarowanie wodami, wyznaczone w poprzednim *Programie Ochrony Środowiska*, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 35. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem wód powierzchniowych i podziemnych.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Przyjmowanie i zatwierdzanie dokumentacji hydrogeologicznych	↑	P, D, R, N
Zagospodarowanie wód opadowych na terenach zurbanizowanych	↑	B, K, L, O
Wyposażenie i utrzymanie magazynu przeciwpowodziowego,	↑	P, K, L, O
Utrzymanie oraz odbudowa rowów melioracyjnych	↑	P, K, L, O
Poprawa bezpieczeństwa na wodach morskich i Śródlądowych przez dofinansowanie P.O.S.P. „Tryton”	↑	P, D, R, O
Uwzględnianie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego terenów zagrożonych powodzią oraz podtopieniami	↑	P, D, R, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Realizacja przyczyniła się do zmniejszenia antropopresji na środowisko wodne. Fakt ten potwierdzają zmiany wskaźników monitoringu, których analiza została zawarta w poniższej tabeli.

Tabela 36. Wskaźniki monitoringu gospodarki wodno-ściekowej.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika
1.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej	km	892,7	895,6	897,5	

⁸ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	11 967	9 878	10 088	
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej ogółem	%	97,1	96,8	96,8	
4.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	tys. m ³	2 935,2	3 036,7	3 053,8	
5.	Długość sieci kanalizacyjnej.	km	757,5	759,1	760,3	
6.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	11 228	9 432	9 638	
7.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	4 659,3	4 742,3	4 756,4	
8.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej ogółem	%	92,2	91,3	91,4	
9.	Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu.	szt.	466	460	480	
10.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu.	szt.	256	262	272	
11.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu.					
	BZT ₅	kg/rok	67 560	38 485	38 213	
	ChZT	kg/rok	498 255	414 164	353 801	
	Zawiesina ogólna	kg/rok	84 550	51 808	43 694	
	Azot ogólny	kg/rok	81 917	61 133	62 917	
	Fosfor ogólny	kg/rok	2 449	2 146	3 011	
12.	Osady z komunalnych oczyszczalni ścieków.					
	ogółem	t	2 099	2 730	2 338	

Źródło danych: GUS

Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika lub przekroczenie wartości dopuszczalnych.

Jak wynika z danych zamieszczonych w powyższej tabeli, na terenie powiatu zwiększyła się długość sieci wodociągowej przy jednoczesnym zmniejszeniu się liczby przyłączy do ww. sieci oraz procentowa ilość mieszkańców z niej korzystających. Może być

to spowodowane stale zmniejszającą się ilością mieszkańców powiatu, a co za tym idzie likwidacją czynnych przyłączy do budynków. Jednocześnie zanotowano wzrost objętości wody dostarczanej gospodarstwom domowym. Taka sytuacja wskazuje na niską świadomość mieszkańców powiatu, w zakresie efektywnego korzystania z zasobów wodnych. Podobnie było w przypadku sieci kanalizacyjnej – jej długość zwiększyła się przy jednoczesnym zmniejszeniu się ilości przyłączy do budynków oraz odsetka mieszkańców z niej korzystających. Zwiększeniu uległa ilość ścieków bytowych odprowadzanych siecią kanalizacyjną. Zwiększyła się liczba przydomowych oczyszczalni ścieków liczba zbiorników bezodpływowych. Takie zmiany sugerują przechodzenie mieszkańców na przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe. Należy jednak pamiętać, że awarie oraz nieprawidłowe korzystanie ze zbiorników bezodpływowych również może powodować trafiać ścieków do środowiska. W porównaniu do roku 2017 zmniejszeniu uległa masa ładunków zanieczyszczeń, trafiających po oczyszczeniu do odbiorników (prócz fosforu), co ma pozytywny wpływ na ich stan. Ilość osadów powstających w oczyszczalni ścieków zwiększyła się, co wskazuje na wzrost skuteczności przechwytywania ładunków zanieczyszczeń. Pomimo tych działań stan wód powierzchniowych dalej oceniany jest jako zły. Zmniejszenie presji, nie powoduje natychmiastowych zmian parametrów wód, co jest spowodowane charakterystyką ekosystemów wodnych. Ich rozmiar oraz skomplikowana równowaga fizyko-chemiczna i biologiczna powoduje, że reagują one z opóźnieniem.

5.4.6. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu⁹

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze).

Aby zminimalizować efekty zmian klimatu, zgodnie z programem KLIMADA, zaleca się:

1. W ramach działań administracyjno-prawnych:
 - doskonalenie zasady partycypacji w utrzymaniu urządzeń wodnych;
 - poprawę mechanizmu uzależnienia otrzymania pozwolenia wodnoprawnego od dostępności zasobów i sprecyzowania warunków korzystania z wód zlewni;
 - silniejsze powiązanie z planowaniem przestrzennym;
2. W ramach działań wykorzystujących elementy ekonomiczne:
 - poprawa zarządzania popytem na wodę;
 - dostosowanie opłat za wodę do zasobów wody w danym rejonie,
 - wzmocnienie funkcji bodźcowej opłat za wodę (zwłaszcza w sektorze gospodarczym);
3. W ramach działań technicznych:
 - substytucja wody o wyższej jakości wodą o niższej jakości;
 - zwiększanie „małej” i „dużej” retencji;
 - zmiany technologiczne redukujące wodochłonność;
 - relokacja użytkowników wód;
 - realizacja działań przewidzianych programem wodno-środowiskowym kraju.

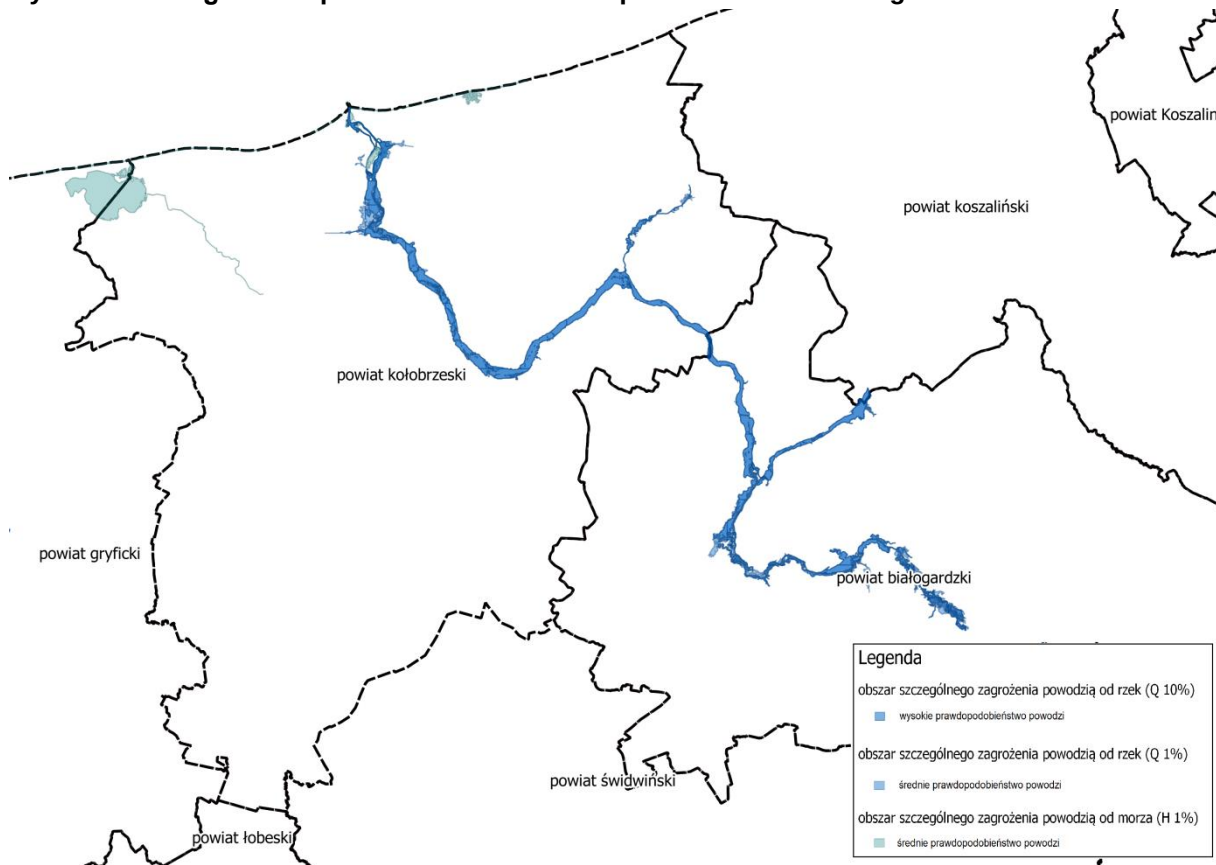
⁹ www.klimada.mos.gov.pl

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Zagrożenie powodzią oraz podtopieniami

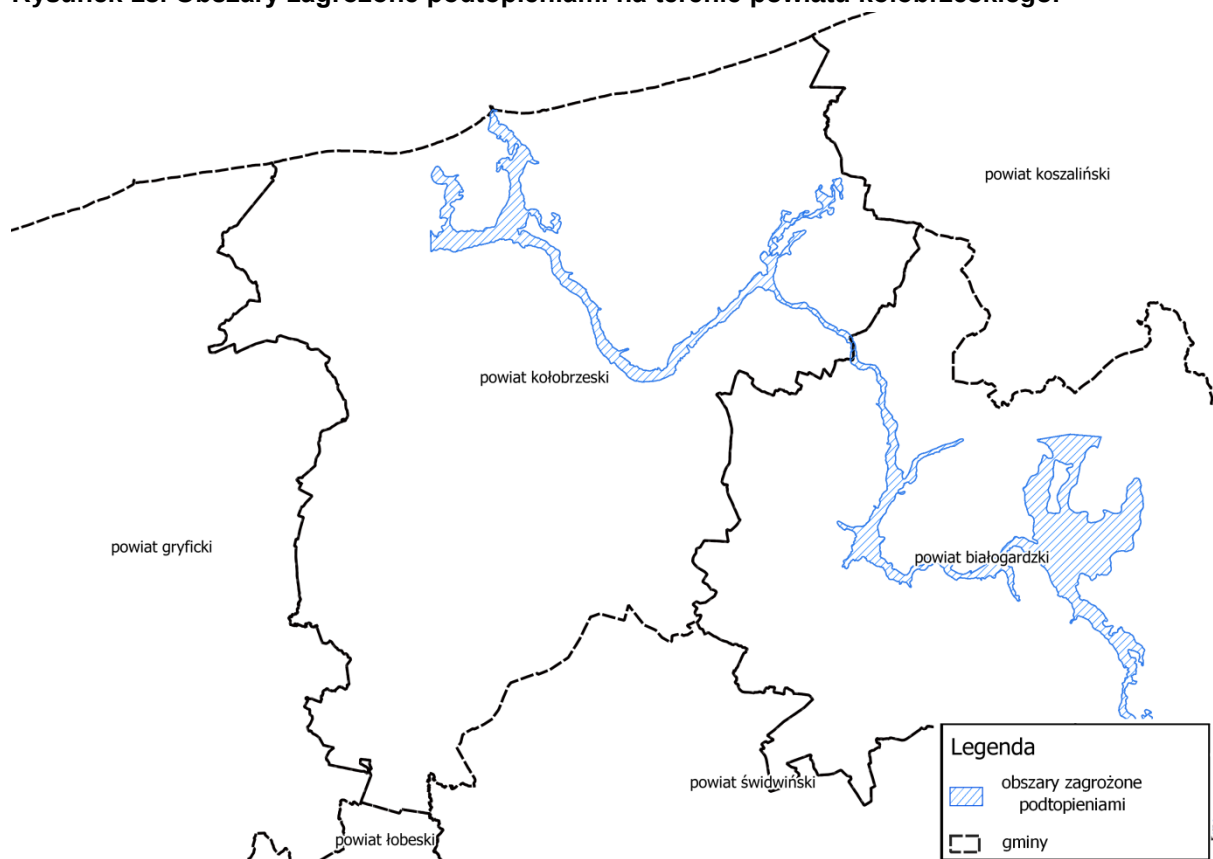
Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrologicznej, na terenie powiatu kołobrzeskiego znajdują się obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami, które przedstawiono poniżej.

Rysunek 14. Zagrożenie powodziowe na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: ISOK

Rysunek 15. Obszary zagrożone podtopieniami na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

Susza

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Ze względu na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się kolejne etapy rozwoju suszy:

- Susza meteorologiczna - określana jako okres trwający na ogół od miesięcy do lat, w którym dopływ wilgoci do danego obszaru spada poniżej stanu normalnego w danych warunkach klimatycznych uwilgotnienia;
- Susza rolnicza - definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie;
- Susza hydrologiczna - odnosząca się do okresu, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy meteorologicznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych;
- Susza w sensie gospodarczym - będącą skutkiem wymienionych procesów fizycznych odnoszącą się do zagadnień ekonomicznych w obszarze działalności człowieka dotkniętego suszą.¹⁰

¹⁰ www.posucha.imgw.pl

Stopień narażenia, obszaru powiatu kołobrzeskiego, na poszczególne rodzaje suszy zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 37. Stopień narażenia na poszczególne rodzaje suszy dla obszaru powiatu kołobrzeskiego.

Nazwa gminy	Stopień narażenia na suszę				Narażenie wynikowe	Zalesienie	Udział obszarów bagiennych i torfowisk	Udział użytków rolnych	Udział obszarów zabudowanych	Gęstość sieci rzecznej	Melioracje
	atm.	rol.	hydrol.	hydrogeo.		%	%	%	%	km/km ²	km/km ²
Kołobrzeg - miasto	2	2	1	2	1	15,44	0,00	39,10	33,91	2,48	2,06
Kołobrzeg - obszar wiejski	2	2	1	2	1	15,31	0,00	79,13	2,66	2,60	2,08
Dygowo	3	2	3	3	3	18,95	0,00	80,05	1,00	1,42	0,94
Gościno	3	2	3	3	3	20,32	0,00	78,85	0,80	0,74	0,45
Rymań	2	3	2	2	2	41,77	0,00	56,07	0,56	1,12	0,68
Siemyśl	3	2	3	2	3	16,20	0,00	82,85	0,31	0,98	0,63
Ustronie Morskie	3	1	3	2	2	31,06	0,00	61,50	4,03	1,94	1,63

Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Ucker.

Gdzie stopień narażenia:

- 1 – mało istotny,
- 2 – umiarkowany,
- 3 – znaczący,
- 4 – bardzo znaczący.

Narażenie obszaru powiatu kołobrzeskiego na susze jest zróżnicowane i zależne od gminy.

Inne zagrożenia

Dużym zagrożeniem dla wód jest spływ zanieczyszczeń z powierzchni ziemi. Można do nich zaliczyć spływ rolniczy, którego źródłem są przede wszystkim nawozy, oraz spływ zanieczyszczeń osiadających na podłożu (w taki sposób osiadać mogą także zanieczyszczenia powietrza). Spływ rolniczy powoduje przedostawanie się do wód dużego ładunku nawozowego co może sprzyjać niekontrolowanemu wzrostowi glonów, czego skutkiem jest zmniejszenie się ilości tlenu w wodach i pogorszenie się warunków życia dla fauny wodnej. Spływ zanieczyszczeń osiadających na powierzchni ziemi może powodować pogorszenie się stanu chemicznego wód.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne dotyczące gospodarowania wodami powinny dotyczyć zagadnień takich jak: racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ochrona wód przed zanieczyszczeniami oraz zwiększenie świadomości na temat wpływu rolnictwa na stan wód.

Monitoring środowiska

System monitorowania stanu środowiska, w ramach monitoringu wód, powinien obejmować dwa główne obszary. Pierwszym z nich jest rozwój systemów prognozowania zagrożeń oraz monitorowanie skutków nadzwyczajnych zagrożeń klimatycznych i hydrologicznych. Drugim obszarem jest dalsze prowadzenie monitoringu jakości wód i sytuacji hydrologicznej i hydro-meteorologicznej przez odpowiedzialne służby.

Monitoring wód w Województwie Zachodniopomorskim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie. W ramach monitoringu prowadzone są badania wód rzecznych, jeziornych, wód przejściowych oraz przybrzeżnych. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH). Kontrolą sytuacji hydrologicznej zajmuje się również Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

5.4.7. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Zmniejszający się ładunek zanieczyszczeń trafiających do wód po oczyszczeniu; • Dobry stan wód podziemnych w 2 punktach pomiarowych; • Stały monitoring wód powierzchniowych oraz podziemnych.	• Utrzymywanie się złego stanu wód powierzchniowych; • Zagrożenie powodziami i podtopieniami zwiększające się wraz ze zmianami klimatycznymi; • Występowanie zjawiska suszy.

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie gospodarowania wodami. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Występowanie zjawisk suszy, zwłaszcza atmosferycznej, hydrologicznej i rolniczej – jest ono spowodowane niedoborami wód powodowanymi w dużym stopniu przez zmiany klimatyczne oraz wpływ antropogeniczny związany ze zmniejszaniem retencji terenu (tworzenie powierzchni nieprzepuszczalnych, regulacja cieków);
- Występowanie terenów zagrożonych powodziami i podtopieniami. Powódzie oraz podtopienia powodują szkody materialne, negatywnie wpływają na zalewane siedliska oraz powodują przedostawanie się zanieczyszczeń z zalewanych terenów do wód. Postępujące zmiany klimatyczne nasilą częstotliwość występowania gwałtownych zjawisk pogodowych;
- Zły stan wód powierzchniowych wskazujące na przedostawanie się zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego do wód, zanieczyszczenia te przedostają się wraz ze spływem powierzchniowym z terenów zabudowanych, w tym wykorzystywanych rekreacyjnie oraz terenów rolniczych;

Atuty

- Dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna powiatu;
- Dobry stan jakościowy i ilościowy wód podziemnych;
- Jakość wód podziemnych o powierzchniowych na terenie powiatu jest stale monitorowana.

5.4.8. Analiza SWOT

Gospodarowanie wodami	
Silne strony	Słabe strony
• Dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna powiatu; • Dobry stan ilościowy i jakościowy wód podziemnych; • Wody powiatu objęte są stałym monitoringiem.	• Zły stan ogólny wód powierzchniowych; • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców; • Na terenie powiatu kołobrzesckiego występują tereny zagrożone powodziami oraz podtopieniami; • Zagrożenie suszą;
Szanse	Zagrożenia
• Poprawa jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych poprzez ograniczenie spływu rolniczego i przedostawania się zanieczyszczeń komunalnych (w tym związanych z turystyką) do wód powierzchniowych; • Edukacja społeczeństwa dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów wodnych oraz ograniczenia wpływu zanieczyszczeń rolniczych i komunalnych na wody; • Wprowadzanie ograniczeń korzystania z wód w czasie suszy; • Uwzględnianie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego terenów na których istnieje zagrożenie podtopieniami lub wystąpieniem powodzi.	• Przedostawanie się zanieczyszczeń rolniczych i komunalnych do wód wraz ze spływem powierzchniowym; • Występowanie zjawiska suszy; • Występowanie powodzi oraz podtopień.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Powiat kołobrzeski posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 879,5 km z 10 088 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2019 roku dostarczono nią 3 053,8 dam³ wody. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Tabela 38. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu kołobrzeskiego (stan na 31.12.2019 r.).

Nazwa	Długość czynnej sieci rozdzielczej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
	2019	2019	2019	2019	2019
	[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
powiat kołobrzeski	897,5	10 088	3 053,8	76 910	96,8
Miasto Kołobrzeg	159,9	3407	1 921,5	46 248	100
Dygowo	106,6	780	135	5286	94,5
Kołobrzeg (gm. wiejska)	191,2	3118	490,4	10 837	98,7
Rymań	93,1	490	84,3	2872	73,1
Siemyśl	121,2	682	96,8	3472	90,1
Ustronie Morskie	82,2	785	200,9	3411	92,6
Gościno	143,3	826	124,9	4784	93,1

Źródło: GUS.

5.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych

Powiat kołobrzeski posiada sieć kanalizacyjną o długości 760,3 km z 9 638 przyłączami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2019 roku odprowadzono nią 4 756,4 dam³ ścieków bytowych. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Tabela 39. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kołobrzeskiego (stan na 31.12.2019 r.).

Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
	2019	2019	2019	2019	2019
	[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
powiat kołobrzeski	760,3	9 638	4 756,4	72 645	91,4

Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
	2019	2019	2019	2019	2019
	[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
Miasto Kołobrzeg	127,1	3 104	3 120,3	45 820	99,1
Dygowo	111,2	810	130,8	4360	78
Kołobrzeg (gm. wiejska)	173,8	3 077	756,4	10 253	93,4
Rymań	86	460	89,1	1935	49,2
Siemyśl	97	551	79,8	2960	76,8
Ustronie Morskie	72,5	831	456,2	3258	88,4
Gościno	92,7	805	123,8	4059	79

Źródło: GUS.

Tabela 40. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych

Nazwa	Zbiorniki bezodpływowe	Oczyszczalnie przydomowe	Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane w ciągu roku	Nieczystości ciekłe (ścieki komunalne) odebrane w ciągu roku
	2019	2019	2019	2019
	[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]
powiat kołobrzeski	480	282	2 859,2	2 859,2
Miasto Kołobrzeg	21	2	1 589,8	1 589,8
Dygowo	5	37	95	95
Kołobrzeg (gm. wiejska)	169	13	341,4	341,4
Rymań	44	9	19,1	19,1
Siemyśl	98	122	271,1	271,1
Ustronie Morskie	120	24	304,5	304,5
Gościno	23	65	238,3	238,3

Źródło: GUS.

5.5.3. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich (o RLM większej od 2 000) w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków. Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

1. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
2. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej

oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i rozporządzeniem ściekowym. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).

3. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezbranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezbrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG)

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji.

Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

Zgodnie z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych na terenie powiatu kołobrzeskiego funkcjonuje jedna aglomeracja – Kołobrzeg (PLZA006). W jej skład wchodzi następujące gminy: Miasto Kołobrzeg, gmina Kołobrzeg, gmina Ustronie Morskie, gmina Gościno, gmina Dygowo, gmina Siemyśl, gmina Rymań oraz gmina Sławoborze (pow. świdwiński). Jest ona obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków w Kołobrzegu.

Pozwolenia zintegrowane

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, na terenie powiatu kołobrzeskiego funkcjonuje 7 instalacji posiadających aktualne pozwolenia zintegrowane. Zostały one przedstawione w podrozdziale 5.1.1.

Ujęcia wód i strefy ochronne¹¹

Na obszarze powiatu kołobrzeskiego zlokalizowanych jest 28 ujęć wód powierzchniowych oraz 101 ujęć wód podziemnych. Na terenie powiatu ustanowiona została 1 strefa ochrony pośredniej ujęcia oraz 17 stref ochrony bezpośredniej ujęć.

5.5.4. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego

Zadania obejmujące gospodarkę wodno-ściekową, wyznaczone w poprzednim Programie Ochrony Środowiska, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 41. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem gospodarki wodno-ściekowej.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Budowa oraz modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kołobrzeskiego	↑	B, D, L
Budowa oraz modernizacja sieci wodociągowej na terenie powiatu kołobrzeskiego	↑	B, D, L
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	↑	B, D, L

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Zmiany wskaźników monitoringu związane z gospodarką wodno-ściekową, przedstawiono w rozdziale 5.4.5 przy omówieniu zagadnień dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Realizacja zadań związanych z rozbudową infrastruktury kanalizacyjnej oraz wodociągowej przyczyniła się do rozbudowy, zarówno sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej, o nowe odcinki. Jednocześnie zmniejszyła się ilość czynnych przyłączy do budynków. Zmniejszył odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Jednocześnie zwiększyła się ilość wody dostarczanej gospodarstwom wody. Wzrosła liczba zbiorników bezodpływowych oczyszczalni przydomowych co ogranicza niekontrolowane przedostawanie się ścieków bytowych do gleb oraz wód. Należy pamiętać, że awarie zbiorników bezodpływowych oraz ich nieprawidłowe użytkowanie może skutkować przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska. Ładunek większości zanieczyszczeń obecny w ściekach po oczyszczeniu uległ zmniejszeniu w stosunku do roku 2017, co oznacza ich mniejszą ilość trafiającą do odbiornika. Zwiększyła się masa osadów wytwarzanych w trakcie oczyszczania ścieków, co wskazuje na zwiększoną efektywność tego procesu.

¹¹ RZGW w Szczecinie

5.5.5. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych.

W ramach adaptacji do zmian klimatu proponowane są następujące działania:

- Budowa nowych budynków mieszkalnych na terenach wyposażonych w sieć kanalizacyjną;
- Modernizacja sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych w celu zwiększenia ich odporności na gwałtowne zjawiska pogodowe,
- Stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem odzysku energii;
- Wprowadzanie technologii pozwalających oszczędzać wodę.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki wodnej można zaliczyć wszelkiego rodzaju wycieki i awarie sieci kanalizacyjnej powodujące zanieczyszczenie środowiska. Ponadto istnieje zagrożenie przedostania ścieków przemysłowych do środowiska jak i sieci kanalizacyjnej. Przyczyną mogą być awarie w zakładach przemysłowych oraz awarie podczas transportu ścieków. Przedostawanie się ścieków do środowiska może powodować przedostanie się szkodliwych substancji do gleb, a poprzez spływ powierzchniowy, również do wód. Przyczyną mogą być awarie w zakładach przemysłowych oraz awarie podczas transportu ścieków. Zapobieganie takim zdarzeniom powinno opierać się na opracowaniu specjalnych procedur takich jak np. procedury związane z ograniczeniem dostępu do wody.

Awarie sieci wodociągowej mogą doprowadzić do przerw w dostawie wód, lub skażenia wody pitnej co niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz propagowaniu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.

Monitoring środowiska

Oceną jakości wód pitnych na terenie powiatu kołobrzeskiego zajmuje się Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kołobrzegu. W celu wykonania takiej oceny wykorzystywane są wyniki próbek pobieranych i badanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także wyniki uzyskane przez producentów wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej.

Badania jakości ścieków są natomiast prowadzone przez jednostki zarządzające oczyszczalniami ścieków oraz sieciami kanalizacyjnymi.

5.5.6. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Zwiększająca się długość sieci wodociągowej; • Zwiększająca się długość sieci kanalizacyjnej; • Zwiększanie się liczby przydomowych oczyszczalni ścieków.	• Zmniejszające się procent ludności korzystającej z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej; • Zwiększające się zużycie wody w gospodarstwach domowych.

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Awarie oraz nieprawidłowa eksploatacja zbiorników bezodpływowych – mogą one skutkować przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb oraz wód, konieczny jest stały monitoring takich zbiorników oraz ewentualne działania naprawcze;
- Zmniejszający się odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej;
- Zwiększające się zużycie wody w gospodarstwach domowych;
- Zmiany klimatyczne powodujące gwałtowne zjawiska powodziowe – występowanie podtopień, powodzi oraz powodzi błyskawicznych może spowodować uszkodzenie infrastruktury, przeciążenie możliwości oczyszczalni ścieków oraz w efekcie tego przedostanie się zanieczyszczeń do środowiska;
- Susze spowodowane zmianami klimatycznymi będą wymagały bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów wodnych oraz optymalizacji urządzeń przesyłowych oraz wykorzystujących wodę do celów przemysłowych;

Atuty

- Duży odsetek mieszkańców powiatu korzysta z sieci wodociągowej – 96,8 %;
- Zwiększająca się długość sieci wodno-kanalizacyjnej;
- Zwiększa się liczba mieszkańców powiatu korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków;

5.5.7. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa	
Silne strony	Słabe strony
• Około 96,8% mieszkańców ma dostęp do sieci wodociągowej; • Zwiększająca się długość sieci wodno-kanalizacyjnej; • Zwiększająca się liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków.	• Przedostawanie się ścieków komunalnych do środowiska z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych oraz ich nieprawidłowe użytkowanie; • Zmniejszenie się odsetka ludności korzystającej z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej; • Rosnące zużycie wody w gospodarstwach domowych.

Szanse	Zagrożenia
• Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych; • Dalsza rozbudowa oraz modernizacja sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej w celu jej optymalnego wykorzystania; • Modernizacja infrastruktury z uwzględnieniem zmian klimatycznych; • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione; • Edukacja mieszkańców w zakresie gospodarki wodno-ściekowej;	• Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe; • Zwiększanie się zużycia wody, • Zmniejszenie się odsetka ludności korzystających z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej; • Uszkodzenia urządzeń sieciowych spowodowane gwałtownymi zjawiskami pogodowymi.

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2021 poz. 1420). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
2. Wydobywania kopalin ze złóż:
 - 2a. poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż;
3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Wojewoda lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

- 1) będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
- 2) nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
- 3) nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.2. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu kołobrzeskiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 42. Surowce naturalne występujące na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania		Zasoby bilansowe złoża		Wydobycie
						Geologiczne - bilansowe	Przemysłowe	
Bardy	Dygowo	Kruszywa naturalne	2,54	Z	eksploatacja złoża zaniechana	254	-	-
Błotnica	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	5,00	Z	eksploatacja złoża zaniechana	246	-	-
Błotnica II	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,05	Z	eksploatacja złoża zaniechana	63	-	-
Błotnica III	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	10,63	E	zagospodarowane	1 586	1 139	17
Bogucino	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	6,71	R	złożo rozpoznane szczegółowo	1 009	-	-
Budzistowo	Kołobrzeg	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	33,42	Z	eksploatacja złoża zaniechana	777	-	-
Dargocice	Gościno	Kruszywa naturalne	25,21	E	zagospodarowane	3 491	3 491	261
Dargocice II	Gościno	Kruszywa naturalne	62,97	R	złożo rozpoznane szczegółowo	6 492	-	-
Daszewo N	Dygowo	Gaz ziemny	404,00	E	zagospodarowane	910,26	49,55	17,94
Daszewo N	Dygowo	Ropy naftowe	57,80	-	złożo skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Drzonowo I	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	6,31	P	złożo rozpoznane wstępnie	214	-	-
Drzonowo II	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	9,66	P	złożo rozpoznane wstępnie	165	-	-
Gościno	Gościno	Kruszywa naturalne	2,80	Z	eksploatacja złoża zaniechana	359	-	-

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania		Zasoby bilansowe złoża		Wydobycie
						Geologiczne - bilansowe	Przemysłowe	
Gościno II	Gościno	Kruszywa naturalne	22,00	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Jarkowo	Rymań	Ropy naftowe	b.d.	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Kinowo	Rymań	Kruszywa naturalne	-	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Kinowo I	Rymań	Kruszywa naturalne	1,97	R	złożę rozpoznane szczegółowo	299	-	-
Kinowo II	Rymań	Kruszywa naturalne	8,46	R	złożę rozpoznane szczegółowo	1 376	-	-
Kinowo III	Rymań	Kruszywa naturalne	1,88	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Kołobrzeg	Kołobrzeg (M)	Torfy	91,65	E	zagospodarowane	2 811,33	2 811,33	1,29
Kołobrzeg II	Kołobrzeg (M)	Wody lecznicze	b.d.	E	zagospodarowane	-	109,32	17 609
Kołobrzeg (p.II)	Kołobrzeg, Kołobrzeg (M)	Wody lecznicze	48,44	E	zagospodarowane	-	109,32	17 609
Kukinia	Ustronie Morskie	Kruszywa naturalne	5,81	R	złożę rozpoznane szczegółowo	1 131	1 035	-
Leszczyn	Rymań	Kruszywa naturalne	11,51	T	złożę eksploatowane okresowo	2 320	1 134	-
Leszczyn 1	Rymań	Kruszywa naturalne	2,15	R	złożę rozpoznane szczegółowo	761	448	-
Leszczyn II	Rymań	Kruszywa naturalne	5,64	R	złożę rozpoznane szczegółowo	1 580	1 465	-
Miechęcino	Dygowo	Kruszywa naturalne	1,63	Z	eksploatacja złoża zaniechana	197	-	-

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania		Zasoby bilansowe złoża		Wydobycie
						Geologiczne - bilansowe	Przemysłowe	
Miechęcino II	Dygowo	Kruszywa naturalne	9,43	R	złoże rozpoznane szczegółowo	1 395	-	-
Morowo	Siemyśl	Kruszywa naturalne	10,62	E	zagospodarowane	2 820	2 820	3
Morowo II	Siemyśl	Kruszywa naturalne	2,47	T	złoże eksploatowane okresowo	358	-	-
Morowo III	Siemyśl	Kruszywa naturalne	1,94	E	zagospodarowane	181	-	6
Morowo IV	Siemyśl	Kruszywa naturalne	1,15	T	złoże eksploatowane okresowo	159	159	-
Morowo V	Siemyśl	Kruszywa naturalne	1,91	R	złoże rozpoznane szczegółowo	489	-	-
Nowogardek	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,20	-	złoże skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Nowogardek II	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,22	Z	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	-
Nowogardek III	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,73	Z	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	-
Nowogardek IV	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,34	Z	eksploatacja złoża zaniechana	10	-	-
Nowogardek IX	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,15	Z	eksploatacja złoża zaniechana	124	-	-
Nowogardek V	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,99	Z	eksploatacja złoża zaniechana	133	-	-
Nowogardek VI	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,78	Z	eksploatacja złoża zaniechana	43	-	-
Nowogardek VII	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,81	Z	eksploatacja złoża zaniechana	48	-	-

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania		Zasoby bilansowe złoża		Wydobycie
						Geologiczne - bilansowe	Przemysłowe	
Nowogardek VIII	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,56	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Nowogardek VIIIA	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	1,09	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Nowogardek X	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,44	Z	eksploatacja złoża zaniechana	45	-	-
Obroty	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,99	Z	eksploatacja złoża zaniechana	18	-	-
Obroty III	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,92	Z	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	-
Obroty IV	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	0,55	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Petrykozy (P-4K)	Rymań	Ropy naftowe	b.d.	-	złożę skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
Rozcięcino	Kołobrzeg	Kruszywa naturalne	4,77	Z	eksploatacja złoża zaniechana	130	-	-
Rzesznikowo	Rymań	Kruszywa naturalne	23,30	Z	eksploatacja złoża zaniechana	2 647	-	-
Rzesznikowo I	Rymań	Kruszywa naturalne	2,34	R	złożę rozpoznane szczegółowo	175	142	-
Siemyśl	Siemyśl	Kruszywa naturalne	1,19	Z	eksploatacja złoża zaniechana	76	-	-
Siemyśl I	Siemyśl	Kruszywa naturalne	1,99	R	złożę rozpoznane szczegółowo	155	-	-
Włóscibórz	Dygowo, Gościno	Kruszywa naturalne	53,28	R	złożę rozpoznane szczegółowo	13 653	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2019 r.

gdzie:

- B** – w przypadku kopalin stałych – kopalnia w budowie, w przypadku ropy i gazu – przygotowane do wydobywania lub eksploatacja próbna;
- E** – złoża eksploatawane;
- G** – podziemny magazyn gazu (PMG);
- M** – złoża skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym;
- P** – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie;
- R** – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo;
- Z** – złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane;
- T** – złoża zagospodarowane, eksploatawane okresowo;
- K** – zmiana rodzaju kopalin w złożu

Zasoby i wydobywanie:

Torfy – tys. m³

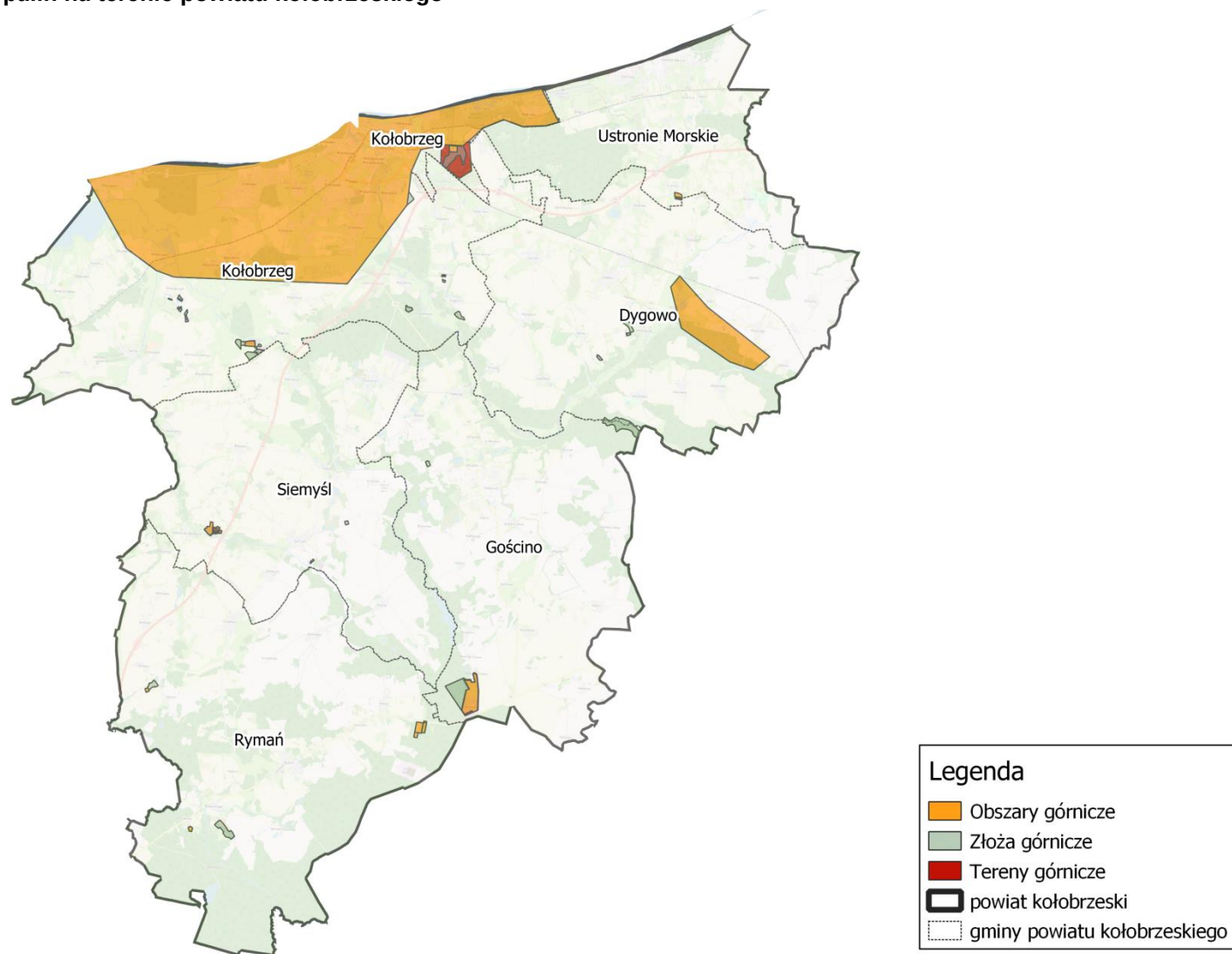
Kruszywa naturalne – tys. t.

Surowce ilaste ceramiki budowlanej – tys. m³

Gaz ziemny – mln m³

Wody lecznicze – m³/h (zasoby eksploatacyjne), m³/rok (pobór/wydobywanie)

Rysunek 16. ZłoŜa kopalin na terenie powiatu kołobrzeskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez PIG-PIB

5.6.3. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.

Zadania obejmujące ochronę zasobów geologicznych, wyznaczone w poprzednim Programie Ochrony Środowiska, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 43. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony zasobów naturalnych.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Ochrona złóż kopalin poprzez uwzględnianie w Miejscowych Planach Zagospodarowania przestrzennego	↑	P, W, D, M
Udzielanie oraz kontrola koncesji na wydobycie minerałów	↑	P, W, D, M

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Na terenie powiatu kołobrzeskiego eksploatowanych jest 7 złóż kruszyw naturalnych (3 eksploatowane okresowo, 4 eksploatowane stale), jedno złożo gazu ziemnego, jedno złożo torfów oraz 2 złoża wód leczniczych. Zgodnie z bilansami zasobów złóż wydobycie kształtowało się odpowiednio:

- Kruszywa naturalne:
 - 2017 tys. t w roku 2017;
 - 287 tys. t w roku 2019;
- Torfy:
 - 1 tys. m³ w roku 2017;
 - 1,29 tys. m³ w roku 2019;
- Gaz ziemny:
 - 23,7 mln m³ w roku 2017;
 - 17,94 mln m³ w roku 2019;
- Wody lecznicze:
 - 32026 m³ w roku 2017;
 - 35218 m³ w roku 2019;

Kontrola nad eksploatacją kopalin realizowana jest przez jednostki wydające koncesje w ramach działań własnych.

5.6.4. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają również wpływ na wydobycie surowców. Do negatywnego wpływu zmian klimatycznych na przemysł wydobywczy należą głównie ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulew, deszcze marznące oraz długotrwałe

zaleganie pokrywy lodowej. Działania adaptacyjne w sektorze powinny być skupione wokół zagadnień związanych z:

- Ograniczeniem wpływu na środowisko wodne oraz glebowe;
- Wykorzystywaniem najnowszych technologii wydobywania oraz przetwarzania surowców;
- Uwzględnianiem złóż surowców w dokumentach planistycznych;
- Zapobieganie erozji gruntów poprzez odpowiednie działania administracyjne.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki kopalinami można zaliczyć wypadki i niespodziewane zdarzenia mogące wystąpić podczas eksploatacji kopalni. W celu ich minimalizacji zaleca się odpowiednie zabezpieczenie terenu wydobywania, zwłaszcza przed wystąpieniem erozji i osuwisk oraz zmianami stosunków wodnych.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne dotyczące gospodarki zasobami geologicznymi powinny dotyczyć głównie uświadamiania mieszkańcom powiatu wagi wykorzystania surowców naturalnych oraz realnego negatywnego wpływu na środowisko i mieszkańców powiatu.

Monitoring środowiska¹²

Nadzorem nad optymalnym zagospodarowaniem złóż kopalni oraz ograniczeniem uciążliwości oddziaływania przemysłu wydobywczego na ludzi i środowisko zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Urzędy Górnicze.

Urzędy górnicze, w granicach ich właściwości miejscowej, wykonują zadania określone w przepisach określających kompetencje organów nadzoru górniczego, sprawujących w szczególności nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych w zakresie:

- bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego,
- ratownictwa górniczego,
- gospodarki złożami kopalni w procesie ich wydobywania,
- ochrony środowiska, w tym zapobiegania szkodom,
- budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej.

5.6.5. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Duża część złóż jest rozpoznanych szczegółowo co pozwala na prowadzenie odpowiedniej gospodarki przestrzennej;	• Część złóż jest rozpoznana wstępnie; • Zwiększające się wydobywanie torfów oraz wód leczniczych;

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie zasobów geologicznych powiatu. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

¹² www.wug.gov.pl/o_nas/ustawowe_zadania

Problemy i zagrożenia

- Nie wszystkie złoża na terenie powiatu kołobrzeskiego zostały rozpoznane szczegółowo co utrudnia gospodarowanie nimi, zarówno pod kątem potencjalnego wydobycia jak i gospodarowania przestrzennego;
- Złoża zagospodarowane, na terenie powiatu kołobrzeskiego, eksploatowane są często w sposób odkrywkowy, co ma niekorzystny wpływ na środowisko (zmiany stosunków wodnych, zaburzenie pokrywy glebowej oraz krajobrazu, zmiany w ekosystemach). Konieczna będzie odpowiednia rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji;
- Wzrastające wydobycie torfów i wód leczniczych.

Atuty

- Przeważająca część złóż na terenie powiatu została rozpoznana szczegółowo co pozwala na bardziej skuteczną gospodarkę ich zasobami oraz planowanie przestrzenne w celu ich ochrony;

5.6.6. Analiza SWOT

Ochrona powierzchni ziemi	
Silne strony	Słabe strony
• Tylko 2 złoża z 54 posiada status rozpoznanych wstępnie;	• Wydobycie zasobów geologicznych na terenie powiatu odbywa się, w dużej części, metodami odkrywkowymi; • Wzrastające wydobycie torfów i wód leczniczych;
Szanse	Zagrożenia
• Stosowanie najnowszych technologii w czasie ewentualnej eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby; • Kontrola podmiotów prowadzących wydobycie; • Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia surowców; • Szczegółowe rozpoznanie pozostałych złóż znajdujących się na obszarze powiatu;	• Degradacja gleb oraz zmiany w stosunkach wodnych towarzyszące wydobyciu kopalin; • Zmiany w ekosystemach w okolicy eksploatowanych złóż.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu kołobrzeskiego są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na jego terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- **gleby bielcowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- **gleby brunatne** - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
 - **brunatno – kwaśne**, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu;
 - **brunatno – wylugowane**, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność;
- **czarne ziemie właściwe** - są to gleby powstające na utworach mineralnych bogatych w związki wapnia oraz materię organiczną, często powstają w miejscach oddziaływania wód gruntowych;
- **gleby torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności;
- **gleby torfowo-murszowe** – gleby te powstają z torfów przekształconych częściowo lub w całości, w gleby murszowe. Murszenie polega na stopniowej mineralizacji i humifikacji torfu pod wpływem osuszania oraz działania drobnoustrojów;
- **gleby mułowo – torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności;
- **mady** – są to gleby tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne;
- **gleby murszowe** – jest to gleba powstająca w wyniku zmurszenia substancji organicznych leżących na utworach mineralnych, do powstania wymagają one okresowego zalewania;
- **glejowe** – powstają w miejscach występowania wysokiego poziomu wód gruntowych lub podłoża o słabym przenikaniu wód opadowych, gdzie napotyka się warunki dużej wilgotności oraz słabego natlenienia. Zachodzi w nich proces glejowy – reakcje biochemiczne redukujące organiczne związki żelaza i manganu;

Na terenie powiatu kołobrzeskiego występują gleby klas bonitacyjnych I - VI, gdzie:

- **gleby klasy I** – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).
- **gleby klasy II** – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I;

- **gleby klasy III (IIIa i IIIb)** – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- **gleby klasy IV (IVa i IVb)** – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone);
- **gleby klasy V** – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają;
- **gleby klasy VI** – gleby orne najłabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Klasa bonitacyjna gleby ma bezpośredni wpływ na zakwalifikowanie jej do odpowiedniego kompleksu przydatności rolniczej. Ich charakterystykę przedstawiono poniżej.

Tabela 44. Charakterystyka kompleksów przydatności rolniczej gleb.

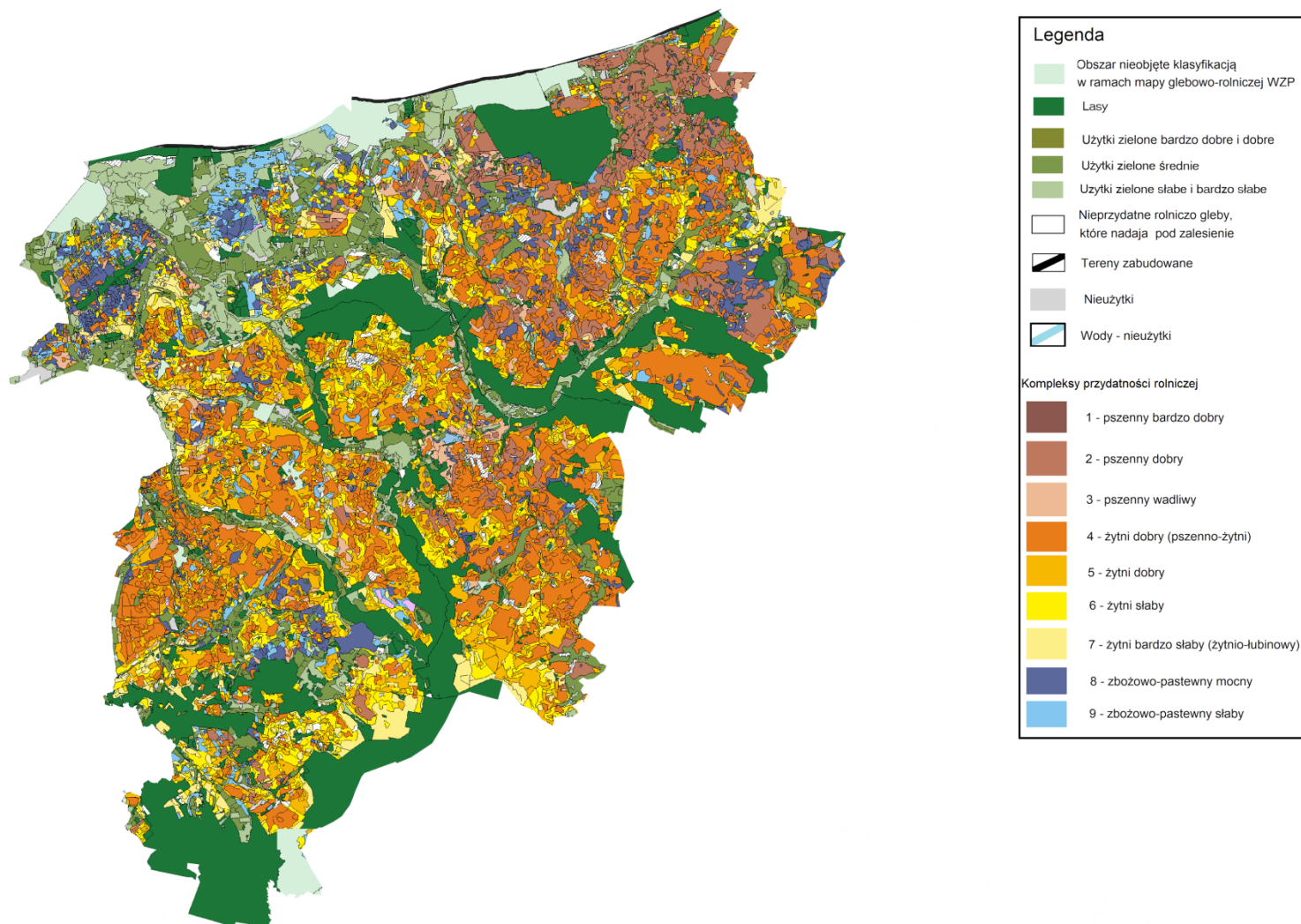
Symbol	Kompleksy grunty orne	Klasy	Charakterystyka
1	kompleks pszenney bardzo dobry	I, II	Najlepsze gleby w kraju, zasobne w składniki pokarmowe, o głębokim poziomie próchnicznym, dobrej strukturze, przepuszczalne, przewiewne, o optymalnej retencji; występują na terenach płaskich lub łagodnie nachylonych, są łatwe do uprawy, mają prawidłowe stosunki wodne. Osiąga się na nich wysokie plony wymagających roślin
2	kompleks pszenney dobry	IIIa, IIIb	Gleby nieco mniej urodzajne, zwęższe i cięższe do uprawy; w niektórych przypadkach poziom wody może się wahać, co okresowo pogarsza napowietrzanie lub powodować niedobory wilgoci. Wysokość plonów zależy od agrotechniki i przebiegu pogody. Najlepiej udaje się pszenica, a także burak cukrowy, jęczmień.
3	kompleks pszenney wadliwy	IIIb, VIa, IVb,	Gleby średniozwięzłe i zwięzłe, okresowo za suche: *gleby zwięzłe, płytkie zalegające na zbyt przepuszczalnym podłożu np.; gleby wykształcone z ilów, glin, utworów pyłowych, podścielone piaskiem luźnym lub żwirem – podkompleks suchogruntowy; ** gleby średniozwięzłe i zwięzłe głębokie całkowite zlokalizowane na zboczach wzniesień, narażone na spływ powierzchniowy wód – podkompleks erozyjny.
4	kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	IIIb, IIIa, IVa,	Najlepsze gleby lekkie wytworzone przeważnie z piasków gliniastych mocnych całkowitych, piasków gliniastych mocnych i lekkich zalegających na utworach zwięzlejszych. Gleby strukturalne, z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym i właściwymi stosunkami wodnymi. Uprawia się żyto, ziemniaki i inne rośliny mniej wymagające niż pszenica.
5	kompleks żytni dobry	IVa, IVb	Gleby lżejsze i mniej urodzajne niż zaliczane do kompleksu 4. Są to głównie gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich zalegających

Symbol	Kompleksy grunty orne	Klasy	Charakterystyka
			na najzwęższym podłożu oraz gleby wytworzone z piasków gliniastych, całkowite. Są to gleby wrażliwe na suszę, głęboko wylugowane i zakwaszone.
6	kompleks żytńi słaby	IVb, V	Gleby wytworzone z piasków słabogliniastych głębokich oraz z piasków gliniastych lekkich podścielonych płytko piaskiem luźnym lub żwirem piaszczystym. Gleby nadmiernie przepuszczalne, okresowo lub trwale zbyt suche. Są to gleby ubogie w składniki pokarmowe, a niedobór wody jest czynnikiem ograniczającym stosowanie nawozów. Nie wykorzystane przez rośliny składniki są wymywane bardzo szybko. Uprawia się żyto, owies, ziemniaki, seradellę i łubin.
7	kompleks żytńi bardzo słaby (żytnio-łubinowy)	V, VI	Najsłabsze gleby wytworzone z piasków luźnych i piasków słabogliniastych przechodzących w piasek luźny lub żwir. Gleby są ubogie w składniki pokarmowe, trwale zbyt suche, stąd nawożenie daje nieznaczny wzrost plonów. Uprawia się prawie wyłącznie żyto i łubin gorzki żółty.
8	Kompleks zbożowo-pastewny mocny	IIIa, IIIb, IVa, IVb, V	Gleby zwarte i ciężkie, okresowo nadmiernie wilgotne. Są zasobne w składniki pokarmowe, więc potencjalnie żyzne. Nadmierne okresowe uwilgotnienie utrudnia prawidłową agrotechnikę i ogranicza dobór roślin. Lepsze plony uzyskuje się w latach suchych. Po uregulowaniu stosunków wodnych mogą przejść do kompleksu 2.
9	kompleks zbożowo - pastewny słaby	IVa, IVb, V, VI	Gleby lekkie wytworzone z piasków (skład granulometryczny odpowiada glebom z kompleksów 5, 6, 7) okresowo podmokłe. Podmokłość tych gleb wynika z położenia tych gleb w obniżeniu terenu w zasięgu wody gruntowej lub występowaniem w dolnej części profilu warstw słabo przepuszczalnych. Nadmierne uwilgotnione na wiosnę, później obserwuje się niedobór wilgoci.
14	Gleby orne przeznaczone pod użytki zielone	V, VI	Gleby zbyt wilgotne, których meliorowanie doprowadzić może do przesuszenia terenów przylegających; gleby położone na zbyt stromych stokach do uprawy, podlegających erozji; gleby predestynowane pod trwałe użytki zielone.
Kompleksy użytki zielone			
1z	użytki zielone bardzo dobre i dobre	I II	Użytki zielone na glebach mineralnych i mułowo-torfowych; znajdują się w warunkach z możliwościami regulowania stosunków wodnych lub naturalnych, mających najkorzystniejszy układ stosunków wodnych. Łąki 2-3-kośne, dające ponad 5 t siana z ha. Pastwiska pozwalają na 4-krotne spasanie i dają możliwość wyżywienia 3 krów w okresie wegetacyjnym.
2z	użytki zielone średnie	III IV	Użytki zielone na glebach mineralnych i mułowo-torfowych, torfowych i murszowych. Są to gleby okresowo za suche lub nadmiernie uwilgotnione. Łąki dwukośne, 2,5-3,0 t z ha siana średniej jakości. Pastwiska pozwalają na wyżywienie 2 krów przez 130 dni.
3z	użytki zielone słabe i bardzo słabe	V VI	Użytki zielone na glebach mineralnych zbyt suchych lub zbyt wilgotnych, na glebach mułowo-torfowych i torfowych przesuszonych lub podtapianych. Łąki jednokośne, turzycowe i trawiaste, dają plon 1,5 t z ha siana słabej jakości. Aby wyżywić 1 krowę w ciągu 120 dni potrzebny >1ha pastwiska.

Źródło: Materiały dydaktyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Mapę glebową – rolniczą powiatu kołobrzeskiego, opracowaną na podstawie materiałów udostępnianych w Systemie Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego, przedstawiono poniżej.

Rysunek 17. Mapa glebowo-rolnicza powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych w Systemie Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu kołobrzeskiego

Użytki rolne na terenie powiatu kołobrzeskiego stanowią 66,4% całego obszaru powiatu. Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 45. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu kołobrzeskiego.

			Powiat kołobrzeski	Kołobrzeg Miasto	Dygowo	Gościno	Kołobrzeg (gm. Wiejska)	Rymań	Siemyśl	Ustronie Morskie
Powierzchnia ogólna gruntów			72427,077	2582,7055	12834,552	11595,1273	14374,4639	14613,6262	10720,944	5705,6581
Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	35362,868	186,1048	7613,1104	6826,3809	5992,1365	5762,0314	6602,7833	2380,3207
		sady	69,9962	2,8319	14,3492	8,0974	15,9724	13,6116	8,1893	6,9444
		łąki trwałe	6948,003	129,6773	745,503	647,9533	3310,6206	1031,1771	699,3485	383,7232
		pastwiska trwałe	3461,5675	231,5859	759,4123	666,1396	585,4958	627,4319	356,061	235,441
		grunty rolne zabudowane	858,6332	3,1421	170,945	146,8416	184,9866	133,1593	159,8186	59,74
		grunty pod stawami	84,592	0,5908	4,4231	14,0413	43,701	2,4743	10,2409	9,1206
		grunty pod rowami	366,9198	14,1337	42,2051	27,2364	179,7726	41,2119	40,6792	21,6809
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	1182,007	137,0915	121,4967	206,7527	201,2873	162,1331	227,3037	125,942
	Nieużytki		1962,2336	152,5275	321,7009	274,5019	476,279	344,0011	251,6018	141,6214
Grunty leśne	las		15849,607 4	86,3933	2384,5841	2212,7641	1801,4151	5885,3945	1768,8022	1710,2541
	grunty zadrzewione i zakrzewione		48,7179	7,7542	7,1275	11,4156	13,7518	1,3435	0,0513	7,274
Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkalne		740,3614	248,8587	53,2658	65,47	205,0816	36,9111	48,043	82,7312
	tereny przemysłowe		261,6558	70,0672	20,3126	25,2566	70,2288	38,1627	10,5174	27,1105
	inne tereny zabudowane		626,7257	278,5843	26,2644	28,9443	107,6069	32,0122	13,1896	140,124
	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy		289,2882	87,1786	13,7862	10,9079	79,6171	10,9123	26,7757	60,1104
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		268,8772	136,4081	29,1688	19,9031	31,1983	14,2346	15,331	22,6333
	użytki kopalne		75,2824	-	2,2673	16,5128	29,9012	15,5187	10,8184	0,264
	tereny	drogi	2436,3126	249,3433	348,3721	325,4977	586,1569	370,9509	362,9721	193,0196

				Powiat kołobrzeski	Kołobrzeg Miasto	Dygowo	Gościno	Kołobrzeg (gm. Wiejska)	Rymań	Siemyśl	Ustronie Morskie
	komunikacyjne	tereny kolejowe		140,0031	28,506	41,599	3,2623	43,3739	-	-	23,2619
		inne tereny komunik.		57,8992	33,1908	0,5094	4,5521	4,0872	0,23	-	15,3297
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych		45,0135	5,4433	4,4818	1,3169	5,081	0,0605	0,0849	28,5451
Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi	49,3885		34,5795	-	-	5,7267	-	-	9,0823	
	powierzchniowymi płynącymi	714,7739		17,3358	102,5773	41,7218	366,6884	79,4947	96,6112	10,3447	
	powierzchniowymi stojącymi	37,1281		1,416	4,72	0,3911	2,0051	8,1188	11,7209	8,7562	
Tereny różne				102,3472	61,8063	1,7	1,9159	32,2921	2,35	-	2,2829
Użytki ekologiczne				386,8746	378,1546	0,67	7,35	-	0,7	-	-

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

Na terenie powiatu kołobrzeskiego znajduje się punkt objęty badaniami Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski prowadzonymi przez IUNG w Puławach przy współpracy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jest on zlokalizowany w miejscowości Kędrzyno, leżącej w Gminie Siemysł. Wyniki badań prowadzonych w tym punkcie są dostępne pod adresem www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/. Zgodnie z badaniami odczynu gleby w tym punkcie, charakteryzują się one odczynem obojętnym.

Obszary powojkowe¹³

Po II wojnie światowej na terenie obecnego Województwa Zachodniopomorskiego stacjonowały wojska radzieckie. Po ich wycofaniu się z terenów Polski, należało zagospodarować tereny, wykorzystywane wcześniej przez wojsko. W tym celu utworzony został Strategiczny Program Rządowy pt. „Zagospodarowanie Mienia Przejętego od Wojsk Federacji Rosyjskiej”. Część obiektów została przejęta przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, reszta natomiast została przejęta przez właściwe organy gmin. Środki na ponowne zagospodarowanie tych terenów pochodzą głównie ze środków własnych gmin oraz dotacji wojewódzkich.

Rysunek 18. Obszary powojkowe województwa zachodniopomorskiego.

Źródło: „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”

¹³ „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”

Obiekty powojkowe występują także na terenie powiatu kołobrzeskiego:

- Mirowo oraz Rymań, gmina Rymań – tereny powojkowe są własnością gminy; planowany zakres inwestycji obejmuje przebudowę Zakładu Zagospodarowania Odpadami.

Obszary pokolejowe¹⁴

Na terenie powiatu kołobrzeskiego zlokalizowany jest jeden obszar, który kwalifikuje się do terenów pokolejowych:

- Rymań, gmina Rymań – obszar należy do gminy, jest to obszar liniowy, nadający się do zagospodarowania na funkcje turystyczne i rekreacyjne.

Obszary przemysłowe¹²

Na terenie powiatu kołobrzeskiego brak jest obszarów zakwalifikowanych jako obszary przemysłowe.

5.7.2. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.

Zadania obejmujące ochronę gleb, wyznaczone w poprzednim *Programie Ochrony Środowiska*, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 46. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony gleb.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Szkolenia dla rolników dotyczące dobrych praktyk rolniczych	↑	P, D, L, O
Rekultywacja gruntów rolnych	↑	B, D, M, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

W ramach realizacji poprzedniego Programu Ochrony Środowiska podjęto się realizacji zadań dotyczących rozpowszechniania dobrych praktyk rolniczych oraz rekultywacji gleb.

5.7.3. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu¹⁵

Efektem przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane

¹⁴ „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”, J. Pośpiech, M. Maruszewska, Szczecin, 2014 r.

¹⁵ www.klimada.mos.gov.pl

będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych mogących zmniejszyć wpływ zmian klimatu, można zaliczyć:

- Odejście od tworzenia wielkoobszarowych upraw monokulturowych,
- Zachowywanie śródpolnych zadrzewień oraz obiektów zielonych;
- Zapobieganie erozji gleb poprzez stosowanie międzyplonów i wsiewek;
- Zwiększenie małej retencji na terenach rolniczych;
- Zalesianie nieużytków.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń gleb można zaliczyć ruchy masowe ziemi, m. in. w formie osuwisk. W celu minimalizowania skutków takich zagrożeń należy zidentyfikować oraz zinwentaryzować obszary zagrożone oraz uwzględnić je w dokumentach planistycznych. Niezbędne jest także zabezpieczanie tych miejsc np. poprzez: regulację stosunków wodnych na terenie osuwiskowym, rozwiązania techniczne (przypory dociążające, gabiony, pale), zabezpieczenia powierzchniowe i zabezpieczenia naturalne (np. hydroobsiewy).

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne dotyczące rolnictwa oraz zagospodarowania gleb powinny dotyczyć tematów takich jak dobre praktyki rolnicze, ochrona gleb, bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin oraz nawozów oraz ograniczanie erozji gleb. Szkolenia poruszające tematy rolnicze organizowane są przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach oraz jego oddziały. Organizowane są tam szkolenia dla rolników obejmujące zagadnienia takie jak: nowe rozwiązania chroniące środowisko w gospodarstwach rolnych, pozyskiwaniu dofinansowań na wymianę źródeł ciepła, rolnictwa ekologicznego oraz tematykę rolnictwa przyjaznego środowisku. W szkoleniach tych mogą brać udział zainteresowani właściciele gospodarstw rolnych.

Monitoring środowiska

Monitoring gleb ornych¹⁶

„Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Monitoring chemizmu rolniczo użytkowanych gleb w Polsce jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane i analizowane są próbki glebowe, reprezentujące 216 stałych punktów kontrolnych zlokalizowanych w całym kraju. Monitoring chemizmu gleb jest realizowany przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.

Punkty poboru próbek oraz wyniki badań są dostępne na stronie www.gios.gov.pl/chemizm_gleb.

¹⁶ Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017”

5.7.4. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Prowadzone są akcje promujące dobre praktyki rolnicze; • Prowadzone są działania rekultywacyjne terenów zdegradowanych; • Obecność na terenie powiatu punktu monitoringowego gleb ornych prowadzone przez IUNG;	• Zmiany klimatyczne powodujące większe prawdopodobieństwo powodzi, podtopień oraz suszy;

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie użytkowania gleb. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Występowanie gleb o mniejszej przydatności rolniczej na terenie powiatu wymusza nawożenie gleb w celu ich rolniczego wykorzystania, powoduje to przedostawanie się tych nawozów do gleb oraz wód, niezbędne jest promowanie zasad dobrej praktyki rolniczej;
- Zły stan wód powierzchniowych (opisany w rozdziale 5.4.) wskazuje na negatywny wpływ spływu zanieczyszczeń rolniczych do wód;
- Zmiany klimatyczne – zgodnie z rozdziałem 5.4., na terenie powiatu występują tereny zagrożone powodziami, podtopieniami oraz suszami (w tym suszą typu rolniczego), zjawiska te mają negatywny wpływ na strukturę gleb oraz rośliny na nich rosnące (powodzie, podtopienia oraz susze mogą powodować obniżenie plonów oraz ułatwiają atak pasożytów), wraz z postępującymi zmianami klimatycznymi zjawiska te będą się nasilać;
- Na terenie powiatu kołobrzeskiego w dalszym ciągu występują tereny wymagające rekultywacji – zalicza się do nich obszary powojenne oraz pokolejowe;
- Zgodnie z rozdziałem 5.6. na terenie powiatu kołobrzeskiego prowadzona jest eksploatacja złóż metodami odkrywkowymi – po zakończeniu konieczna będzie rekultywacja terenu.

Atuty

- W północno-wschodniej oraz południowej części powiatu kołobrzeskiego występują gleby kompleksów przydatności rolniczej od 2 do 5 (klasy bonitacyjne IIIa, IIIb, IVa oraz IVb), gleby te należy chronić poprzez odpowiednie użytkowanie oraz gospodarkę przestrzenną;
- Gleby w punkcie monitoringowym IUNG mają odczyn obojętny;
- Gleby zdegradowane powiatu kołobrzeskiego są sukcesywnie rekultywowane;

5.7.5. Analiza SWOT

Ochrona powierzchni ziemi	
Silne strony	Słabe strony
• Na terenie powiatu kołobrzeskiego występują gleby 2 oraz 3 kompleksu przydatności rolniczej; • Na obszarze powiatu sukcesywnie	• W południowej części powiatu znajdują się gleby należące do słabszych kompleksów przydatności rolniczej - efektem tego jest konieczność nawożenia co powoduje

Ochrona powierzchni ziemi	
dokonywana jest rekultywacja gleb zdegradowanych; W punkcie pomiarowym IUNG stwierdzono obojętny odczyn gleb;	przedstawianie się zanieczyszczeń do gleb oraz wód (wraz ze spływem powierzchniowym); - Na obszarze powiatu kołobrzeskiego występują tereny powojenne oraz pokolejowe wymagające rekultywacji; - Złoża zasobów naturalnych, zlokalizowane na obszarze powiatu kołobrzeskiego, eksploatowane są metodami odkrywkowymi; - Negatywny wpływ zanieczyszczeń rolniczych na wody.
Szanse	Zagrożenia
- Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników oraz wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej w celu ochrony gleb o wysokiej przydatności rolniczej; - Utrzymanie obojętnego odczynu gleb; - Ograniczenie spływu powierzchniowego zanieczyszczeń rolniczych do wód. - Rekultywacja terenów zdegradowanych, powojennych oraz pokolejowych; - Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym.	- Gwałtowne zjawiska powodowe spowodowane zmianami klimatu; - Zanieczyszczenie oraz degradacja gleb i wód będące efektem nieprawidłowych praktyk rolniczych.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Stan wyjściowy

Gmina Miasto Kołobrzeg¹⁷

Zgodnie z zapisami Uchwały nr XX/295/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg, właściciele nieruchomości, na których wytwarzane są odpady komunalne, zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów z podziałem na następujące frakcje:

- 1) papier i tektura, w tym opakowania;
- 2) metale, tworzywa sztuczne oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe – zbierane łącznie;
- 3) odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła;
- 4) bioodpady;
- 5) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 7) zużyte baterie i akumulatory;
- 8) odpady wielkogabarytowe;
- 9) zużyte opony;
- 10) odpady budowlane i remontowe;
- 11) chemikalia, opakowania typu puszki i wiaderka po farbach, rozpuszczalnikach, lakierach itp.;
- 12) odpady niebezpieczne;
- 13) tekstylia i odzież;
- 14) powstające w gospodarstwach domowych przeterminowane leki;
- 15) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych¹⁸

Punkty PSZOK, obsługujące Miasto Kołobrzeg, zlokalizowane są na terenie bazy Miejskiego Zakładu Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 oraz na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku przy ul. Wspólnej 1. W ramach wniesionej opłaty za odbiór odpadów komunalnych każdy właściciel nieruchomości położonej na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg może bezpłatnie oddać odpady problemowe takie, jak:

- 1) opakowania po farbach, lakierach i chemii gospodarstwa domowego,
- 2) zużyte baterie i akumulatory,
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 5) zużyte opony,
- 6) odpady zielone,

¹⁷ Uchwała Nr XX/295/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg

¹⁸ www.zielony.kolobrzeg.eu/odpady/nowy-system-gospodarki-odpadami/punkty-selektywnej-zbiorki-odpadow

- 7) odpady budowlane i rozbiórkowe (w ramach obowiązującego limitu) pochodzące z drobnych prac,
- 8) szkło,
- 9) papier i tekturę,
- 10) tworzywa sztuczne,
- 11) metale,
- 12) tekstylia i odzież,
- 13) opakowania wielomateriałowe,
- 14) świetlówki i żarówki,
- 15) chemikalia.

Gmina Kołobrzeg¹⁹

Zgodnie z zapisami Uchwały nr XXI/189/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przyjęcia " Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kołobrzeg", właściciele nieruchomości zobowiązani są do gromadzenia i przekazywania podmiotowi odbierającemu odpady komunalne w oddzielnych pojemnikach lub workach następujących frakcji odpadów komunalnych:

- 1) papier – odpady z papieru i tektury oraz odpady opakowaniowe z papieru i tektury;
- 2) szkło – odpady ze szkła oraz odpady opakowaniowe ze szkła;
- 3) metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe – odpady z metali oraz odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych, odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 4) bioodpady – odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych lub cmentarzy, a także z targowisk oraz odpady kuchenne t.j. resztki jedzenia, resztki z owoców i warzyw, fusy z kawy i herbaty, skorupki jajek itp.;
- 5) zmieszane (pozostałe po segregacji) - odpady pozostałe po segregacji nadających się do wykorzystania surowców określonych jako odpady w pkt 1-4 i nie zawierających pozostałych odpadów określonych w ust. 3.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²⁰

Na terenie Gminy Kołobrzeg funkcjonuje jeden stacjonarny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany jest na terenie instalacji komunalnej przy ul. Wspólnej 1 w Korzyścienku. Przyjmowana tam są następujące odpady:

- 1) papieru i tektury
- 2) tworzyw sztucznych,
- 3) metali,
- 4) opakowań wielomateriałowych,
- 5) szkła,
- 6) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 7) zużytych baterii i akumulatorów,
- 8) zużytych opon,
- 9) odpadów wielkogabarytowych,

¹⁹ Uchwała nr XXI/189/2020 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przyjęcia " Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kołobrzeg"

²⁰ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kołobrzeg za 2020 rok

- 10) odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z prowadzenia drobnych prac nie wymagających pozwolenia na budowę, zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania robót,
- 11) świetlówek i żarówek.
- 12) puszek i wiader po farbach i lakierach (puste bez zawartości).
- 13) odpadów zielonych,
- 14) tekstyliów i odzieży,
- 15) chemikaliów tj.: farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice sklasyfikowane w katalogu odpadów pod kodami 200 127* i 200 128.

Gmina Gościno²¹

Zgodnie z zapisami Uchwały nr XIV/110/19 Rady Miejskiej w Gościnie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gościno, właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych: szkło, papier, tektura, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale oraz odpady ulegające biodegradacji. Właściciel nieruchomości może prowadzić selektywną zbiórkę odpadów ulegających biodegradacji do własnego kompostownika.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²²

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych obsługujący Gminę Gościno, zlokalizowany jest w Gościnie przy ul. Lipowej 13A. Do PSZOK przyjmowane są następujące odpady:

- 1) Papier i tektura (opakowania z papieru i tektury);
- 2) tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych;
- 3) opakowania wielomateriałowe;
- 4) metale;
- 5) Szkło, opakowania ze szkła;
- 6) odpady ulegające biodegradacji z wyjątkiem odpadów spożywczych i kuchennych;
- 7) odpady zielone;
- 8) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 9) odpady wielkogabarytowe w ilości 100 kg/rok z gospodarstwa domowego;
- 10) odpady niebezpieczne (m.in. chemikalia, opakowania po farbach i lakierach);
- 11) przeterminowane leki;
- 12) zużyte opony w ilości niewskazującej na ich pochodzenie z działalności gospodarczej lub rolniczej w ilości nie przekraczającej 4 sztuk/rok z gospodarstwa domowego;
- 13) zużyte baterie i akumulatory;
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe z prac prowadzonych we własnym zakresie w ilości do 500 kg/rok z gospodarstwa domowego;
- 15) odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;

²¹ Uchwała nr XIV/110/19 Rady Miejskiej w Gościnie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gościno

²² Uchwała nr XXII/177/20 Rady Miejskiej w Gościnie z dnia 29 października 2020 r. w sprawie ustalenia sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Gościno

16) tekstylia i odzież

17) lampy żarowe, halogenowe, fluorescencyjne świetlówki i inne odpady zawierające rtęć.

Gmina Dygowo²³

Zgodnie z zapisami Uchwały XI/78/19 Rady Gminy Dygowo z dnia 30 września 2019 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dygowo, właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenie selektywnego zbierania i przekazywanie przedsiębiorcy następujących rodzajów odpadów:

- 1) szkło;
- 2) metale, w tym odpady opakowaniowe z metali i tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 3) papier i tektura;
- 4) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów;
- 5) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Ponadto prowadzenie selektywnego zbierania i przekazywanie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych następujących rodzajów odpadów:

- 1) zużyte akumulatory i baterie;
- 2) odpady wielkogabarytowe;
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 4) zużyte opony;
- 5) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- 6) chemikalia i opakowania po chemikaliach;
- 7) świetlówki i żarówki.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²⁴

Na terenie Gminy Dygowo funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów zlokalizowany przy ul. Kolejowej 31 w Dygowie. W Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przyjmowane są, w ramach wnoszonej do gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, odpady pochodzące z gospodarstw domowych, znajdujących się na terenie gminy Dygowo takie jak:

- 1) szkło;
- 2) metale, w tym odpady opakowaniowe z metali;
- 3) tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych;
- 4) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 5) papier i tektura;
- 6) bioodpady;
- 7) odpady niebezpieczne;
- 8) przeterminowane leki;
- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;

²³ Uchwała nr XI/78/19 Rady Gminy Dygowo z dnia 30 września 2019 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dygowo

²⁴ Uchwała nr XIII/92/19 Rady Gminy Dygowo z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie gminy Dygowo

- 10) przeterminowane chemikalia (m. in. pozostałości/resztki farb, lakierów, klejów, żywic, środków do konserwacji i ochrony drewna oraz puste opakowania po nich; rozpuszczalniki, środki czyszczące specjalnego użycia, substancje do wybielania plam i opakowania po nich);
- 11) zużyte baterie i akumulatory;
- 12) zużyte świetlówki, lampy żarowe, halogenowe;
- 13) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 14) meble oraz inne odpady wielkogabarytowe;
- 15) zużyte opony;
- 16) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- 17) odpady tekstyliów i odzieży.

Gmina Rymań²⁵

Zgodnie z zapisami Uchwały nr XVIII/153/20 Rady Gminy Rymań z dnia 12 października 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rymań, właściciele nieruchomości są zobowiązani do prowadzenia selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych: bioodpady, papier i tektura, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, metal oraz szkło (białe i kolorowe). Właściciel nieruchomości może kompostować bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w sposób niestanowiący uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich, a następnie wykorzystywać je jako nawóz dla potrzeb własnych.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²⁶

Na terenie gminy Rymań funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w miejscowości Mirowo 14. W PSZOK-u zapewniono przyjmowanie nieodpłatnie od mieszkańców Gminy Rymań następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, odpady tekstyliów i odzieży, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne

Gmina Siemysł²⁷

Zgodnie z zapisami Uchwały nr 121/XIII/20 Rady Gminy Siemysł z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Siemysł, właściciele nieruchomości są zobowiązani do:

- 1) prowadzenie selektywnego zbierania i przekazywania przedsiębiorcy następujących rodzajów odpadów:
 - a) papieru i tektury,
 - b) metalu,

²⁵ Uchwała nr XVIII/153/20 Rady Gminy Rymań z dnia 12 października 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rymań

²⁶ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rymań za 2020 rok

²⁷ Uchwała nr 121/XIII/20 Rady Gminy Siemysł z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Siemysł

- c) tworzyw sztucznych,
 - d) szkła i odpadów opakowaniowych ze szkła,
 - e) odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
 - f) bioodpadów,
 - g) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) prowadzenie selektywnego zbierania i przekazywanie do PSZOK następujących rodzajów odpadów:
- a) odpadów niebezpiecznych,
 - b) przeterminowanych chemikaliów,
 - c) odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
 - d) zużytych baterii i akumulatorów,
 - e) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
 - f) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
 - g) zużytych opon,
 - h) odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
 - i) świetlówek i żarówek;
- 3) przekazywanie odpadów tekstyliów i odzieży do specjalistycznych pojemników zlokalizowanych w ogólnodostępnych punktach na terenie Gminy Siemyśl lub do PSZOK;
- 4) przekazywanie przeterminowanych leków i opakowań po lekach do specjalistycznego pojemnika znajdującego się w budynku Ośrodka Zdrowia w Siemyślu (ul. Kołobrzeska 12) lub do PSZOK;
- 5) gromadzenie odpadów zielonych bezpośrednio na terenie nieruchomości, na której powstały w kompostowniku lub w workach foliowych przeznaczonych do tego celu.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²⁸

Na terenie gminy Siemyśl funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy ul. Łkowej 42 w miejscowości Siemyśl. W PSZOK przyjmowane są odpady zebrane w sposób selektywny:

- 1) papier i tektura;
- 2) metal;
- 3) tworzywa sztuczne;
- 4) szkło i odpady opakowaniowe ze szkła;
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 6) bioodpady;
- 7) odpady niebezpieczne;
- 8) przeterminowane leki i chemikalia;
- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;
- 10) zużyte baterie i akumulatory;
- 11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;

²⁸www.siemysl.pl/punkt-selektywnej-zbiorki-odpadow-komunalnych-w-siemyslu/

- 12) meble i inne odpady wielkogabarytowe w ilości do 14 kg od osoby (zgłoszonej w deklaracji) rocznie;
- 13) zużyte opony w ilości 1 komplet rocznie w ramach złożonej deklaracji;
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne w ilości do 10 kg od osoby (zgłoszonej w deklaracji) rocznie;
- 15) odpady tekstyliów i odzieży;
- 16) świetlówki i żarówki.

Gmina Ustronie Morskie²⁹

Zgodnie z zapisami Uchwały nr XXV/205/2020 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ustronie Morskie, właściciele nieruchomości są zobowiązani do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

- 1) zmieszane odpady komunalne;
- 2) szkło;
- 3) papier i tektura;
- 4) tworzywa sztuczne, metale i odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 5) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów;
- 6) odpady wielkogabarytowe, w tym meble domowe i ogrodowe, armatura łazienkowa (brodziki, wanny, umywalki, pisuary, muszle, sedesy, kabiny), drzwi i okna, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny oraz opony (z wyjątkiem opon ciągnikowych i innych pochodzących z działalności gospodarczej i rolniczej), stanowiące odpady komunalne.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych³⁰

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych obsługujący mieszkańców Gminy Ustronie Morskie zlokalizowany jest przy Kołobrzeskiej 1b. W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyjmowane są następujące frakcje odpadów:

- 1) opakowania ze szkła bezbarwne i kolorowe;
- 2) papier i tektura (w tym opakowania);
- 3) metale;
- 4) opakowania wielomateriałowe;
- 5) tworzywa sztuczne;
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 7) odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach domowych (tj: resztki farb, lakierów, klejów, żywic, środki do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich, rozpuszczalniki, środki czyszczące, substancje do wybarwiania płam i opakowania po nich, zbiórki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji, środki ochrony roślin, chemikalia, przepracowane oleje i inne);
- 8) przeterminowane leki oraz opakowania po nich;
- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji

²⁹ Uchwała nr XXV/205/2020 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ustronie Morskie

³⁰ Uchwała nr XIX/151/2020 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Ustronie Morskie

- (zastrzyków) i przeprowadzania monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek;
- 10) pozostałości po środkach do dezynfekcji, dezynsekcji;
 - 11) przepracowane oleje jadalne;
 - 12) baterie, akumulatory;
 - 13) popiół;
 - 14) środki ochrony roślin;
 - 15) zbiorniki po aerozolach;
 - 16) świetlówki, termometry;
 - 17) zużyte kartridże, tonery;
 - 18) zużyty sprzęt AGD i RTV (tylko w całości);
 - 19) odpady wielkogabarytowe (np. meble, szafki, regały, półki, stoliki, ławy, łóżka, wersalki, kanapy, dywany, wykładziny.), narty, wózki.) – łącznie do 300kg/rok;
 - 20) opony od samochodów osobowych, motocyklowe, rowerowe do 5 st./rok (z wyłączeniem opon z samochodów ciężarowych, dostawczych i pojazdów rolniczych oraz maszyn rolniczych);
 - 21) odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone.
 - 22) odpady remontowo-budowlane i rozbiórkowe z wyłączeniem odpadów o kodzie 17 03 80 (papa odpadowa) i 17 06 04 (materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03) - limit 1000 kg na jeden punkt wywozowy na każdy rok kalendarzowy.

Podmioty posiadające pozwolenia na wytwarzanie

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu, na terenie Powiatu Kołobrzeskiego, funkcjonuje 11 podmiotów posiadających aktualne pozwolenia na wytwarzanie odpadów:

1. Enea Nowa Energia Sp. z o.o. , ul. Kaszubska 2 w Radomiu - Farma Wiatrowa Bardy-Dygowo, gm. Dygowo;
2. Agroelektrogaz Sp. z o.o., ul. Opaczewska 43 w Warszawie- Biogazownia w Drzonowie 50, gm. Kołobrzeg;
3. Troton Sp. z o.o., Ząbrowo 14A, 78-120 Gościno oraz Zakład przy ul. Kolejowej w Gościnie;
4. DaVita Sp. z o.o. , ul. Legnicka 48 bud. F we Wrocławiu-Zakład DaVita Clinic Kołobrzeg , ul. Łopuskiego 31 w Kołobrzegu;
5. Energa Wytwarzanie S.A., ul. Grunwaldzka 472 w Gdańsku - Farma Wiatrowa Myślino, gm. Gościno;
6. BP Service Center Filip Adamczyk, ul. 6 Dywizji Piechoty 26 w Kołobrzegu;
7. Container Modul Sp. z o.o. , ul. Szkolna 7 w Rymaniu- Obróbka mechaniczna metali w zakładzie przy ul. Szkolnej 7 w Rymaniu;
8. Energa Wytwarzanie S.A., ul. Grunwaldzka 472 w Gdańsku- Farma Wiatrowa Karcino, gm. Kołobrzeg;
9. "Koral" S.A., ul. Za Dworcem 13 w Tczewie- Zakład Przetwórstwa Ryb w Kukinii 43, 78-111 Ustronie Morskie;
10. Regionalny Szpital w Kołobrzegu, ul. Łopuskiego 31;
11. Energa Operator S.A. O/Koszalin - Rejon Dystrybucji Kołobrzeg, Oddział Usług Sieciowych w Gościnie, ul. Karlińska 2.

Osiągnięte poziomy recyklingu

Nie wszystkie gminy powiatu kołobrzeskiego osiągnęły, w 2020 roku, wymagane poziomy recyklingu. Ich wartości przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 47. Osiągnięte, przez gminy powiatu kołobrzeskiego, poziomy recyklingu

Poziomy recyklingu	Poziomy wymagane	Gmina						
		Kołobrzeg Miasto	Dygowo	Gościno	Kołobrzeg (gm. Wiejska)	Rymań	Siemyśl*	Ustronie Morskie*
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	>50	21,14	14,73	22,01	28,62	31,80	22,79	73,54
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	>70	49,09	–	86,85	33,29	98,25	0	48,24
Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	<35	0	0	0	0	0	–	–

Źródło: Analizy gospodarki odpadami oraz raporty o stanie poszczególnych gmin powiatu.

* – dane za rok 2019

Odpady zawierające wyroby azbestowe

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w bazie azbestowej, na terenie powiatu kołobrzeskiego znajduje się 7 065 616 kg pozostałych do unieszkodliwienia, wyrobów zawierających azbest.

Tabela 48. Ilość materiałów zawierających azbest, pozostałych do unieszkodliwienia na terenie powiatu kołobrzeskiego (stan na 12.07.2021 r.).

Jednostka	Materiały zawierające azbest pozostałe do unieszkodliwienia [kg]		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Powiat kołobrzeski	7 069 876	6 030 750	1 039 127
Miasto Kołobrzeg	741 276	741 275	1
Dygowo	1 272 661	802 145	470 516
Gościno	1 170 507	1 105 497	65 010
Kołobrzeg (gm. Wiejska)	1 438 902	1 199 847	239 055
Rymań	993 901	868 516	125 385
Siemysł	995 835	858 810	137 025
Ustronie Morskie	456 795	454 660	2 135

Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032³¹

Dnia 22 października 2020 r. Uchwałą Nr /XX/240/20 Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwalił aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032. Dokument ten stanowi aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami przyjętego przez Sejmik Województwa Uchwałą Nr XVIII/321/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028. Zgodnie z zapisami Ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, w systemie gospodarowania odpadami zaszyły następujące zmiany:

- pojęcie „zmieszanych odpadów komunalnych”, zastąpione zostało terminem „niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne”;
- usunięta została definicja odpadów zielonych, która została zastąpiona definicją bioodpadów stanowiących odpady komunalne;
- usunięta została definicja regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, którą zastąpiono definicją instalacji komunalnej, którą jest instalacja do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z przetwarzania tych odpadów, określona na liście, o której mowa w art. 38b ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach, spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, zapewniająca:
 - mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielanie z niesegregowanych (zmieszanych)

³¹ Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032

- odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku;
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych;
- zniesiono obowiązek regionalizacji, co pozwala na przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, do instalacji komunalnych na obszarze całego kraju;
- zniesiono uchwały w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami;
- zniesiono definicję instalacji ponadregionalnej;
- wprowadzono zakaz termicznego przekształcania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, jednak należy mieć na uwadze, że wskazano przepisy przejściowe mówiące, iż nie stosuje się tego zakazu do spalarni odpadów lub współspalarni odpadów finansowanych ze środków UE lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez czas niezbędny do zapewnienia trwałości projektu;
- określono udział masy termicznie przekształcanych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych na terenie kraju w stosunku do masy wytworzonych odpadów komunalnych na terenie kraju na nieprzekraczalnym poziomie 30%;
- Ministerstwo właściwe do spraw klimatu określi w drodze rozporządzenia listy instalacji przeznaczonych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, z podziałem na istniejące, planowane do modernizacji, planowane do rozbudowy w zakresie zwiększenia mocy przerobowych i planowane do budowy, wskazując dla każdej instalacji moc przerobową istniejącą oraz moc przerobową planowaną, maksymalne terminy realizacji modernizacji, rozbudowy albo budowy oraz podmiot prowadzący instalację lub wskazany do prowadzenia instalacji;
- wyłączono ze stosowania zakaz zbierania zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne poza miejscem wytwarzania odpadów w odniesieniu do stacji przeładunkowej prowadzonej przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub prowadzącego instalację komunalną, lub prowadzącego instalację do przetwarzania bioodpadów. Powyższe wyłączenie jest konieczne w związku z charakterem i specyfiką ww. działalności (tymczasowe magazynowanie przed dalszym zagospodarowaniem odpadów);
- umożliwiono przekazywanie, przejściowo, nie dłużej niż do 1 stycznia 2024 r., niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do sortowni odpadów, które w myśl dotychczasowych przepisów stanowiły regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych. Po upływie ww. okresu zezwolenie na przetwarzanie odpadów, pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające przetwarzanie odpadów w zakresie dotyczącym przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w instalacji niestanowiącej instalacji komunalnej wygasną w części dotyczącej przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- wprowadzono od 1 stycznia 2025 r. obowiązek przyjmowania tekstyliów i odzieży przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- uchylono przepis uzależniający uzyskanie niezbędnych decyzji do wybudowania i uruchomienia instalacji przeznaczonych do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych od wcześniejszego ujęcia tych instalacji w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.

Instalacje komunalne funkcjonujące na terenie województwa zachodniopomorskiego

Instalacje komunalne funkcjonujące na terenie województwa zachodniopomorskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 49. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Nazwa i adres instalacji komunalnej	Podmiot zarządzający instalacją komunalną
Instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	
Instalacja MBP Leśno Górne 12, 72-004 Tanowo	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych, Leśno Górne 12, 72-004 Tanowo
Instalacja MBP ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin	SUEZ JANTRA Sp. z o.o. ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin
Instalacja MBP ul. J. Smoleńskiej ps. „Jachna” 35, 71-005 Szczecin	REMONDIS Szczecin Sp. z o.o. ul. J. Smoleńskiej ps. „Jachna” 35, 71-005 Szczecin
Instalacja MBP Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa	Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. ul. Bogusława IV 15, 73-110 Stargard
Instalacja MBP Dalsze 36, 74-300 Myślibórz	EKO-MYŚL Sp. z o.o. Dalsze 36, 74-300 Myślibórz
Instalacja MBP Słajfino 30, 72-200 Nowogard	Celowy Związek Gmin R-XXI Słajfino 30, 72-200 Nowogard
Instalacja MBP, ul. Wspólna 1, 78-132 Grzybowo	Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska Sp. z o.o. ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
Instalacja MBP ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin
Instalacja MBP Gwiazdowo, 76-100 Sławno	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Polanowska 43, 76-100 Sławno
Instalacja MBP Mirowo 14, 78-125 Rymań	SUEZ JANTRA Sp. z o.o. ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin
Instalacja MBP Wardyń Górny 35, 78-320 Połczyn-Zdrój	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. Wardyń Górny 35, 78-320 Połczyn-Zdrój
Instalacja MBP Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec	ATF Sp. z o. Sp. k. Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec
Składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne	

Nazwa i adres instalacji komunalnej	Podmiot zarządzający instalacją komunalną
Instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Łęczyca, 73-112 Stara Dąbrowa	Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. ul. Bogusława IV 15, 73-110 Stargard
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Dalsze 36, 74-300 Myślibórz	EKO-MYŚL Sp. z o.o. Dalsze 36, 74-300 Myślibórz
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Słajino 30, 72-200 Nowogard	Celowy Związek Gmin R-XXI Słajino 30, 72-200 Nowogard
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Mirowo 14, 78-125 Rymań	SUEZ JANTRA Sp. z o.o. ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Wardyń Górny 35, 78-320 Połczyn-Zdrój	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami sp. z o.o. Wardyń Górny 35, 78-320 Połczyn-Zdrój
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Gwiazdowo, 76-100 Sławno	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Polanowska 43, 76-100 Sławno

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032

5.8.2. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.

Zadania obejmujące gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, wyznaczone w poprzednim *Programie Ochrony Środowiska*, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 50. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem gospodarki odpadami.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	↑	B, K, L, O
Tworzenie corocznych sprawozdań oraz analiz systemu gospodarki odpadami	↑	P, D, R, O
Likwidacja nielegalnych (dzikich) składowisk odpadów	↑	B, K, L, O
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	↑	W, D, R, O
Edukacja ekologiczna dotycząca właściwej gospodarki odpadami	↑	P, D, R, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

Realizacja ww. działań przyczyniła się do efektywnego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu. Fakt ten potwierdzają zmiany wskaźników monitoringu, których analiza została zawarta w poniższej tabeli.

Tabela 51. Wskaźniki monitoringu dotyczące gospodarki odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika
1.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku	t	27 705,84	27 278,94	26 418,48	
2.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca	kg	348,3	342,9	332,4	
3.	Zmieszane odpady zebrane z gospodarstw domowych w ciągu roku	t	13 730,09	13 302,18	13 220,47	
4.	Zmieszane odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych ogółem na 1 mieszkańca	kg	172,6	167,2	166,4	
5.	Odpady zmieszane zebrane z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji) zebrane w ciągu roku	t	13 975,75	13 976,76	13 198,01	
6.	Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku	t	13 197,89	13 701,86	16 957,50	
7.	Odpady zebrane selektywnie z gospodarstw domowych	t	11 070,63	11 450,56	12 950,54	
8.	Odpady zebrane selektywnie z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	2 127,26	2 251,30	4 006,96	
9.	Odpady zebrane w ciągu roku	t	40 903,73	40 980,80	43 375,98	
10.	Istniejące dzikie wysypiska	szt.	21	20	17	

Źródło danych: GUS

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika lub przekroczenie wartości dopuszczalnych.

W ramach poprzedniego Programu Ochrony Środowiska podjęto się realizacji zadań związanych z edukacją ekologiczną, likwidacji „dzikich wysypisk”, usuwania wyrobów zawierających azbest oraz prowadzenia selektywnej gospodarki odpadami. Ilość zmieszanych odpadów odebranych od mieszkańców maleje. Jednocześnie wzrosła ilość odpadów selektywnie zbieranych od mieszkańców. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku odpadów zebranych z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji). Pomędzy rokiem 2017 a 2019 zlikwidowane zostały 4 dzikie wysypiska odpadów.

Zgodnie z danymi umieszczonymi w bazie azbestowej, na terenie powiatu kołobrzeskiego zinwentaryzowanych zostało 9 220 924 kg wyrobów zawierających azbest, z czego do unieszkodliwienia pozostaje 7 069 877 kg. Oznacza to, że w ramach realizacji zadania unieszkodliwiono 2 151 047 kg wyrobów zawierających azbest. Zaleca się kontynuację podejmowanych działań.

5.8.3. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów. Jednym ze sposobów adaptacji do zmian klimatu jest także zmniejszenie zapotrzebowania na surowce, poprzez zwiększenie recyklingu odpadów.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Większość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska dotyczących gospodarki odpadami, jest związana ze składowiskami odpadów. Można do nich zaliczyć przedostawanie się odpadów poza miejsce wyznaczone do ich składowania, ruchy masowe ziemi a także samozapłon gazów składowiskowych. Aby im przeciwdziałać należy zapobiegać niewłaściwej eksploatacji oraz rekultywacji składowisk odpadów.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne dotyczące gospodarki powinny dotyczyć zagadnień takich jak prawidłowa gospodarka odpadami, znaczenie segregacji odpadów oraz obejmować akcje takie jak „Sprzątanie Świata”.

Monitoring środowiska

Analiza wpływu gospodarki odpadami na środowisko przyrodnicze powinien opierać się przede wszystkim na elementach takich jak:

- monitoring wpływu składowisk na wody powierzchniowe i podziemne;
- badanie poziomu i jakości wód podziemnych oraz objętości i składu wód odciekowych;
- kontrole w zakresie zbierania, przetwarzania oraz składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych;
- monitoring dzikich składowisk oraz terenów po zlikwidowanych mogilnikach.

5.6.4. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- Wzrost świadomości społeczeństwa w związku z gospodarką odpadami; - Zwiększanie się ilość odpadów zebranych; - Likwidacja dzikich składowisk odpadów; - Zmniejszająca się ilość wyrobów azbestowych;	Zwiększająca się ilość wytworzonych odpadów ;

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie gospodarki odpadami. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu kołobrzeskiego;
- Zwiększająca się ilość odpadów produkowanych wytwarzana na terenie powiatu;
- Brak osiągnięcia poziomów recyklingu przez niektóre z gmin;
- Przekroczenia dopuszczalnych poziomów B(a)P w pyle, opisane w rozdziale 5.1., wskazują na spalania w piecach odpadów.

Atuty

- Zwiększająca się ilość odpadów selektywnie odbieranych z terenu powiatu;
- Gminy powiatu kołobrzeskiego posiadają Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

5.8.5. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami	
Silne strony	Słabe strony
- Gminy powiatu kołobrzeskiego posiadają punkty PSZOK; - Zwiększająca się ilość odpadów selektywnie zebranych z terenu powiatu; - Systematyczna utylizacja odpadów zawierających azbest;	- Na terenie powiatu kołobrzeskiego występują wyroby zawierające azbest; - Niska świadomość ekologiczna mieszkańców; - Zwiększająca się ilość odpadów wytwarzanych na terenie powiatu; - Brak osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu przez niektóre z gmin;
Szanse	Zagrożenia
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami w tym konieczności selektywnej zbiórki odpadami; - Usuwanie oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest; - Wzmacnianie systemu selektywnej zbiórki odpadów;	- Spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach, - Dalsze zwiększanie się ilości wyprodukowanych odpadów ;

5.9. Zasoby przyrodnicze

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu kołobrzeskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000,
- Rezerваты,
- Obszary Chronionego Krajobrazu;
- Użytki ekologiczne,
- Stanowisko dokumentacyjne,
- Pomniki przyrody.

Obszary Natura 2000³²

Nazwa obszaru: Dorzecze Parsęty

Kod obszaru: PLH320007

Powierzchnia: 27 710,43 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Dolina rzeki Parsęty, od źródeł koło Parsęcka aż po strefę ujściową w Kołobrzegu. Obszar swoim zasięgiem obejmuje: - źródła Parsęty koło Parsęcka;- naturalną rynnę rzeki Parsęty - od Radomyśla do Krosina – w otoczeniu kompleksów leśnych, z dopływami: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów;- strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy;- liczne zakola, starorzecza, torfowiska, lasy łęgowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem;- dolinę Dębnicy; przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami k. Byszyna;- dolinę Parsęty, od Byszyna do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew;- naturalną rynnę rzeki pomiędzy Karlinem a Rozcięcinem oraz dopływ rzeki Pyszkii;- dolinę Parsęty koło Kołobrzegu.

Dorzecze Parsęty obejmuje szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Nazwa obszaru: Kemy Rymańskie

Kod obszaru: PLH320012

Powierzchnia: 2 644,84 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Kompleks lasów, łąk i jezior łączący korytarz ekologiczny doliny Mołstowej z korytarzem Dębosznicy i Błotnicy. Obszar cechuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu.

³² www.natura2000.gdos.gov.pl

Jej charakterystycznym elementem są wyraźnie zaznaczające się w krajobrazie wzgórza kemowe. Wznoszą się one do 35 m ponad powierzchnię sąsiednich obniżeń, zajmowanych przez łąki, torfowiska mszarne i lasy bagienne. Wzgórza pokryte są lasami, głównie kwaśnymi dąbrowami (z dużą powierzchnią starodrzewi) z masowo występującą borówką czarną, orlicą pospolitą i trzcinnikiem leśnym. W miejscach niżej położonych walorami przyrodniczymi wyróżniają się rozległe bagienne brzeziny i lasy brzozowo-sosnowe oraz lasy łęgowe, grądy, żyzne i kwaśne buczyny oraz kompleksy wilgotnych łąk i szuwarów. Rozproszone są niewielkie powierzchniowo, ale dobrze zachowane mszary śródlęsne, źródłiska, murawy napiaskowe i świeże łąki. W jeziorach malowniczo położonych wśród lasów, licznie występują grązele i grzybienie białe.

Obiekt o wysokiej różnorodności przyrodniczej (15 siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG), z szatą roślinną o dużym stopniu naturalności. Wyjątkowo piękne fragmenty dąbrowy acidofilnej. Dobrze wykształcone siedliska bagienne, z priorytetowymi siedliskami: bory i lasy bagienne, lasy łęgowe. Stwierdzono tutaj występowanie 2 gatunków płazów z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obszarze odnotowano też 18 gatunków roślin objętych ochroną prawną. Znamionnym elementem krajobrazu obszaru są potężne drzewa (głównie dęby, buki, lipy, graby). 12 z nich przekracza 4 m obwodu (najokazalszy dąb osiąga rozmiar 610 cm), kilkadziesiąt ma ponad 3 m obwodu. Ostoja ma też walory ornitologiczne (obecność łęgowych gatunków drapieżnych, takich jak: orlik krzykliwy, kania rdzawa). Na północ od Rymania oraz przy jeziorze Kamienica wspaniale zachowane grodziska. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Nazwa obszaru: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski

Kod obszaru: PLH320017

Powierzchnia: 17 468,79 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Ostoja obejmuje dobrze zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe, wydmy, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z pasami kiziny, wydmy białe oraz wydmy szare z charakterystyczną roślinnością psammofilną i wydmy brunatne, porośnięte borami bażynowymi. Na odcinkach dyluwialnych rozwija się pomorski las brzozowo-dębowy. Na zapleczu pasa wydowego spotkać można lasy bagienne i łęgowe, wykształcone częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem oraz na południowy wschód od Dźwirzyna. Na południowy wschód od Kołobrzegu rozciąga się duży kompleks leśny z dominacją żyznych buczyn, ale także z udziałem dobrze wykształconych grądów, łęgów, olsów oraz z zachowanymi fragmentami starodrzewu (Kołobrzeski Las). Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad jeziorem Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów

niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradoliny przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Czerwona). Obecnie duży procent powierzchni pradoliny nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradoliny obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy europejskiej (Roby, Dźwierzyno). Ostoja odznacza się wysokim stopniem reprezentatywności siedlisk, typowych dla południowego wybrzeża Morza Bałtyckiego. Głównym walorem obszaru jest dobry stan zachowania typowych biotopów tworzących pas nadmorski, w szczególności kompleksu borów bażynowych. W obrębie ostoji występuje jedno z bardziej rozległych skupisk roślinności halofilnej w Polsce (na północ od Władarki). W okolicach Robów i Stramniczek występują niewielkie, ale cenne florystycznie mszarne torfowiska typu bałtyckiego.

Nazwa obszaru: Torfowisko Poradz

Kod obszaru: PLH320065

Powierzchnia: 567,53 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Kompleks śródlęśnych torfowisk wykształconych w podłużnych, bezodpływowych obniżeniach terenu przecinających rozległy sandr wchodzący w skład Niziny Białogardzkiej. Tereny między torfowiskami porastają suboceaniczne bory sosnowe *Leucobryo-Pinetum*. Torfowiska mają zróżnicowaną powierzchnię, obok drobnych (0,3 ha) występuje tu też rozległy mszar otwarty zajmujący ok. 27 ha oraz rynna torfowa porośnięta mszarami i lasami bagiennymi na łącznym areale ok. 53 ha. Otwarte torfowiska mszarne otoczone są pasami bagiennych borów sosnowych i brzezin. Miejscami wykształcają się też wilgotne bory trzęślicowe na płytkich torfach. Wśród torfowisk rozproszone są różnej wielkości jeziora dystroficzne ze zbiorowiskami grążela drobnego, osoki aloesowatej oraz luźnymi płami siedmiopalcznika błotnego i czermieni błotnej. Pła i mszary tworzą torfowce poprzerastane najczęściej turzycą dzióbkowatą w części centralnej i sitem rozpięchłym na obrzeżach. Poza tym występują tu mszary z turzycą nitkowatą, bagienną, wełnianką wąskolistną, przygielką białą, niewielkie fragmenty zajmują zbiorowiska typowe dla torfowisk wysokich w wełnianką pochwową i płatami czerwono zabarwionych torfowców (*Sphagnum magellanicum* i *Sph. rubellum*). Największe torfowisko otwarte reprezentuje typowy ciąg sukcesyjny dla torfowisk mszarnych - od zarastającego jeziora dystroficznego, poprzez płą i mszary do krzewinkowych zbiorowisk mszarnych z bażyną czarną i wrzosem, przechodzących w zarośla bagna zwyczajnego poprzerastane niskimi sosnami i dalej w bory bagienne i wilgotne bory trzęślicowe. Na części torfowisk widoczne ślady po eksploatacji torfu w postaci zagłębień o regularnych kształtach wypełnionych mszarami torfowcowymi.

Kompleks typowych dla młodoglacjalnego krajobrazu północnej Polski torfowisk przejściowych i lasów bagiennych. Obiekty tego typu występują w warunkach Pomorza Zachodniego zwykle na niewielkich, rozproszonych powierzchniach. Przekłada się to na stosunkowo niewielki udział tych siedlisk w sieci Natura 2000 w porównaniu do znaczenia dla bioróżnorodności i skali ich zagrożeń. W tym wypadku na stosunkowo niewielkiej powierzchni występuje skupienie kilkunastu torfowisk z bogatą florą charakterystyczną dla tego rodzaju obiektów. Szczególne znaczenie ma wykształcenie się tutaj w sposób typowy

i bardzo dobrze zachowany siedlisk przyrodniczych 7140, 3160, 91D0. Usytuowanie wewnątrz rozległego kompleksu leśnego sprzyja zachowaniu ich walorów. Ze względu na kontrast ekologiczny z otaczającymi siedliskami borowymi, torfowiska pełnią dużą rolę jako miejsca lęgowe i żerowe wielu gatunków zwierząt, zwłaszcza płazów i gadów.

Nazwa obszaru: Dorzecze Regi

Kod obszaru: PLH320049

Powierzchnia: 14827,82 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

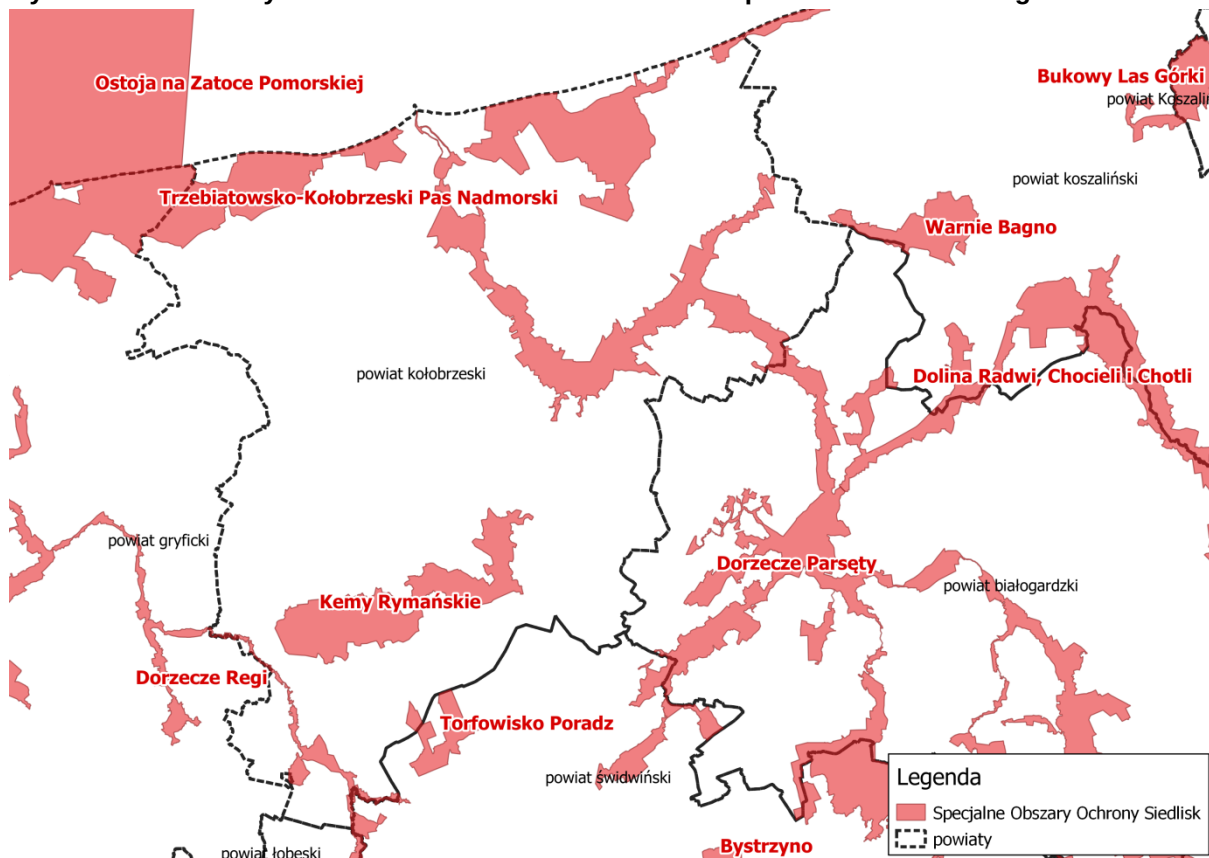
specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Obszar obejmuje swymi granicami dolinę Regi od Trzebiatowa do jej obszarów źródłowych oraz szereg dolin dopływów: Starej Regi, Brzeźnickiej Węgorzy, Piaskowej, Sępólnej, Uklei, Rekowy i Mołstowej. Z łącznej długości 172 km, w obszarze znajduje się ok. 160 km długości Regi. Przez obszar obejmujący 15,2 tys. ha przepływają wody ze zlewni obejmującej 272,5 tys. ha. Granice obejmują doliny rzeczne (dno wraz ze zboczami) z wyłączeniem terenów z zabudową, w obrębie których obszar ogranicza się w zasadzie do koryta rzeczno. W niektórych miejscach granice obszaru wychodzą poza dolinę rzeczno w celu włączenia przylegających do doliny wyjątkowo cennych kompleksów siedlisk przyrodniczych zwykle bagiennych (np. okolice jeziora Ołużna gm. Świdwin, torfowiska k. Międzyrzecza gm. Sławoborze) lub leśnych (np. kompleks leśny m. Rycerzewkiem i Jeleninem gm. Ostrowice). Inne odstępstwa wiążą się z dostosowaniem przebiegu granic do ewidencji geodezyjnej oraz z rozmieszczeniem siedlisk przyrodniczych.

Rega ma ogromne znaczenie jako nieliczna z polskich rzek, do których na tarło wchodzi łoś. Niestety zabudowa hydrotechniczna głównego koryta i części dopływów sprawia, że łoś podczas swojej wędrówki dopływa tylko do okolic Rejowic na Redze oraz Rzesznikowa na Mołstowej, natomiast co bardzo ważne, w całości dostępna jest dla niego Struga Lubieszowska, gdzie zresztą notuje się co roku sporą liczbę gniazd tarłowych. Poza tym znane tarliska znajdują się jeszcze w Redze poniżej zapory w Rejowicach, a także w Gryficach pod zaporą i Trzebiatowie (między mostami i przy ujściu młynówki) oraz w Mołstowej w okolicy ujścia potoku Brodziec. Typowo górski charakter dopływów i górnego odcinka koryta Regi sprawia, że świetne warunki do bytowania i rozmnażania mają tam głowacz białopłetwy i minogi, natomiast miejsca o twardym, piaskowym dnie, ale z dużo wolniejszym przepływem chętnie zasiedlają kozy i larwy minogów. W obszarze występuje w sumie 15 siedlisk przyrodniczych zajmujących ponad 30% powierzchni obszaru. Obszar jest ważną ostoją występującego w obrębie Polski w zasadzie tylko w województwie zachodniopomorskim grądu subatlantyckiego.

Rysunek 19. Obszary siedliskowe sieci Natura 2000 na tle powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Nazwa obszaru: Wybrzeże Trzebiatowskie

Kod obszaru: PLB320010

Powierzchnia: 31 757,59 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

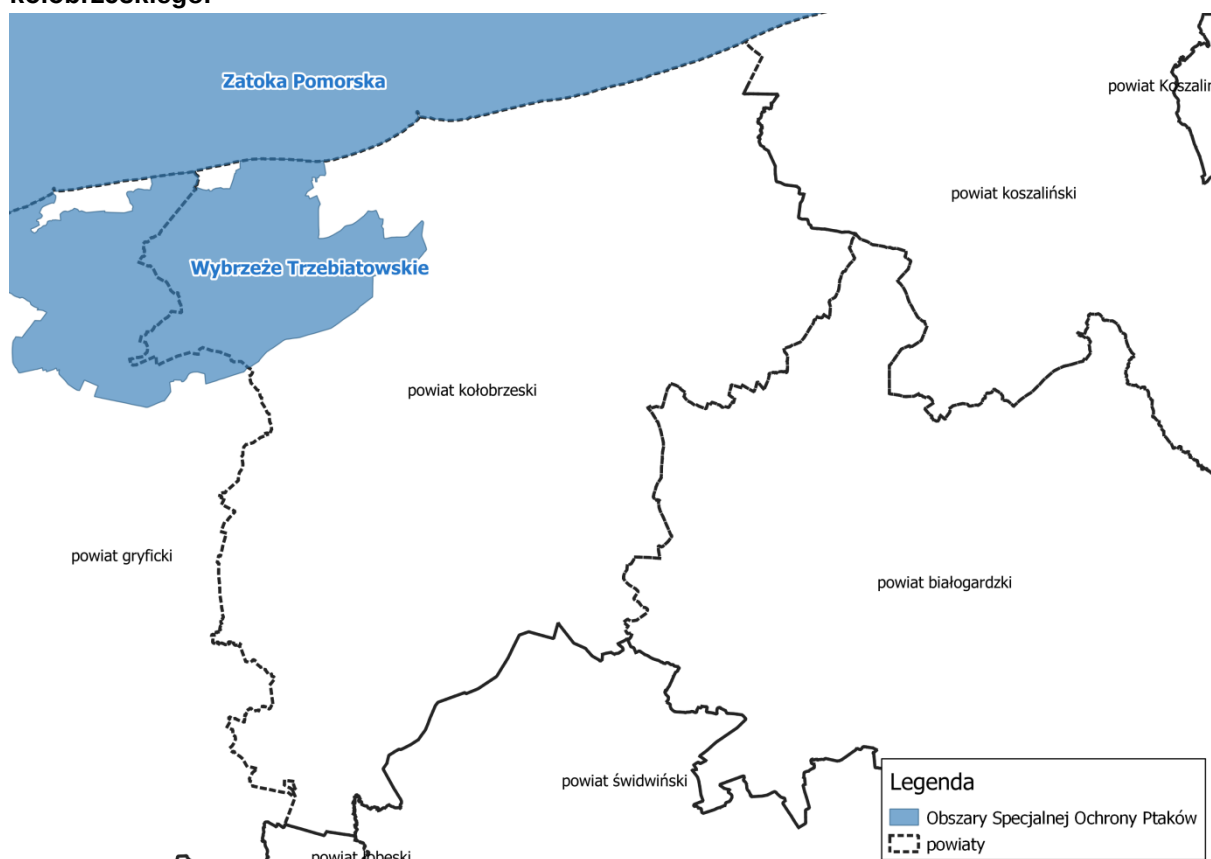
Opis:

Obszar Natura 2000 PLB320010 Wybrzeże Trzebiatowskie, o powierzchni 31 757,6 ha rozciąga się wzdłuż wybrzeża Bałtyku od miejscowości Kamień Pomorski do Grzybowa koło Kołobrzegu. Pod względem administracyjnym położony jest w województwie zachodniopomorskim na terenie powiatu kamieńskiego (gminy: Kamień Pomorski, Dziwnów, Świerżno), powiatu gryfickiego (gminy: Karnice, Rewal, Trzebiatów), powiatu kołobrzeskiego (gmina: Kołobrzeg). Ostoja znajduje się na terenach administrowanych przez: Nadleśnictwo Gryfice (RDLP w Szczecinie), Nadleśnictwo Gościno (RDLP w Szczecinku). Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski (Kondracki 2000) należy do regionu Północno-Zachodni, a w szczególności do podregionu Wybrzeże Trzebiatowskie, a jedynie jego południowe krańce sięgają obszaru mezoregionu Równiny Gryfickiej. Wg regionalizacji geobotanicznej J.M. Matuszkiewicza (1993) obszar ten należy do Działu Pomorskiego i położony jest w Krainie Południowego Brzegu Bałtyku (Okręg Wybrzeża Trzebiatowsko-Świnoujskiego, Podokręg Dziwnowski i Mrzeżyński) oraz w Krainie Północno-Zachodniego Brzegu Bałtyku (Okręg Koszalińsko-Woliński, Podokręg Kamieńskopomorski i Trzebiatowsko-Koszaliński). Krajobraz odznacza się tu

występowaniem zbiorowisk związanych z bezpośrednim oddziaływaniem morza. Dominują siedliska na podłożu piasków akumulacji morskiej, na których potencjalnym zbiorowiskiem jest nadmorski bór bażynowy. Zespół ten jest najbardziej rozprzestrzenionym typem roślinności leśnej w strefie wydm nadmorskich w obszarze. Pas wydm nadmorskich z wykształconą wydumą białą i wydumą szarą rozciąga się w granicach obszaru między Pogorzelicą a Kołobrzegiem. Na zapleczu ustabilizowanych wydm ciągnie się pas borów i lasów mieszanych. Od Niechorza, aż do ujścia Regi wydmy osiągają do 40 m wysokości n.p.m. tworząc formy o kształtach parabolicznych oraz dużych barchanów. Dalej na zachód, aż do ujścia Parsęty, pas wydm nadmorskich jest znacznie węższy i składa się jedynie z pojedynczych wałów ciągnących się wzdłuż linii brzegowej. W wielu miejscach są one jednak niemal zupełnie zniszczone przez procesy abrazyjne. Przybrzeżna akumulacja piasków odcięła od morza jeziora Resko Przymorskie (5,8 km², głębokość 2,5 m) oraz Liwia Łuża (2,1 km², głębokość 1,7 m). Na wschód od niego położone jest tzw. Bagno Pogorzelićkie (jez. Konarzewo), zbiornik wytopiskowy, ale o bardzo posuniętym procesie zarastania i wypływania (głębokość do 2,0 m). Między pasem wydm a Pradoliną Pomorską rozpościera się nisko położona równina denno-morenowa, dochodząca miejscami do 20 m n.p.m. Ponad nią wznoszą się jedynie pojedyncze pagórki kemów. W ostoi w pasie przymorskim wykształciły się gleby bielcowe, w obniżeniach Pradoliny Pomorskiej występują gleby bagienne, na południowych krańcach ostoi na równinie morenowej dominują gleby brunatne. W ostoi dominują obszary rolnicze. Ich trzon stanowią siedliska łąkowe, na których po kilkunastoletniej przerwie przywracane jest gospodarowanie (głównie wykaszanie). W zachodniej części ostoi teren jest często zalewany przez wody rzeki Świniec i Niemica. Znaczną powierzchnię terenów zalewanych porasta trzcina i wikliny nadrzeczne. Lasy i zadrzewienia pokrywają tylko ok. 13% powierzchni ostoi i jedynie między Pogorzelicą a Mrzeżynem tworzą zwarty kompleks, na pozostałym obszarze ich fragmenty są rozproszone w krajobrazie rolniczym. Obecność wilgotnych łąk w dolinach rzecznych, torfowisk, jezior, a także rozproszonych zadrzewień i lasów, tworzących zróżnicowany, mozaikowy krajobraz, sprzyja występowaniu bogactwa ornitofauny.

W ostoi odnotowano 205 gatunków ptaków, z czego 144 lęgowe. Stwierdzono 49 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 27 to ptaki lęgowe na tym obszarze. Notowano tu 24 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, spośród których sześć regularnie gniazduje na terenie ostoi. Na obszarze ostoi gnieździ się około 2% liczebności populacji krajowej gęgawy, 3% populacji krajowej ohara, ponad 1% populacji krajowej kani rudej oraz śmieszki, podróżniczka i słowika szarego. Stanowi ona także ważne miejsce lęgowe dla błotniaka łąkowego oraz derkacza. Na terenie ostoi podczas migracji zatrzymują się duże stada ptaków blaszkodziobych (gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, świstun), siewkowatych (czajka, siewka złota) oraz żurawi.

Rysunek 20. Obszar ptasi sieci Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” na tle powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Rezerwat³³ Stramniczka

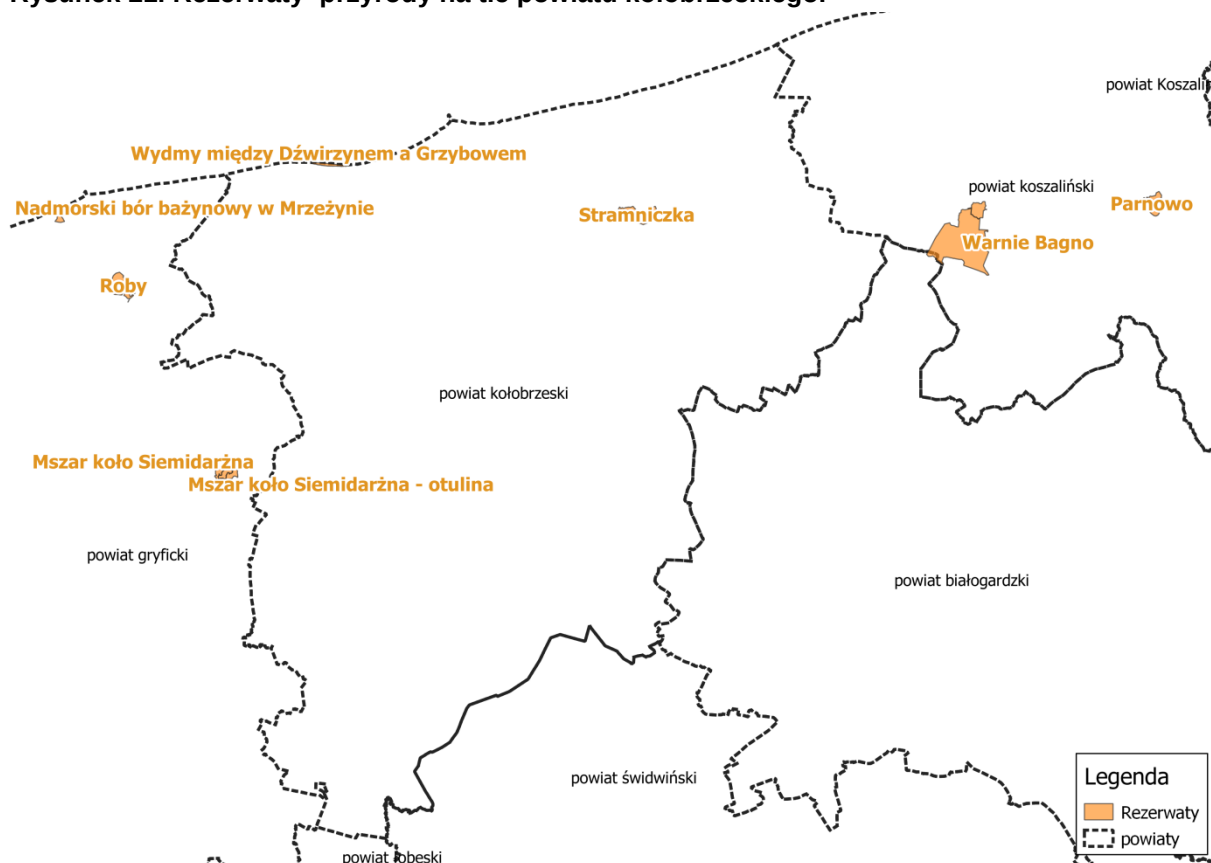
Rezerwat „Stramniczka” jest rezerwatem torfowiskowym, o powierzchni 94,49 ha. Został on powołany 24 października 2007 roku w celu zachowania torfowiska wysokiego typu bałtyckiego i mszarników wrzośca bagienneego.

Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem

Rezerwat „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem” jest rezerwatem florystycznym, o powierzchni 14,2 ha. Został on powołany 8 lipca 2017 roku w celu zachowania typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej i wydmy szarej wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin.

³³ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 21. Rezerваты przyrody na tle powiatu kołobrzeskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

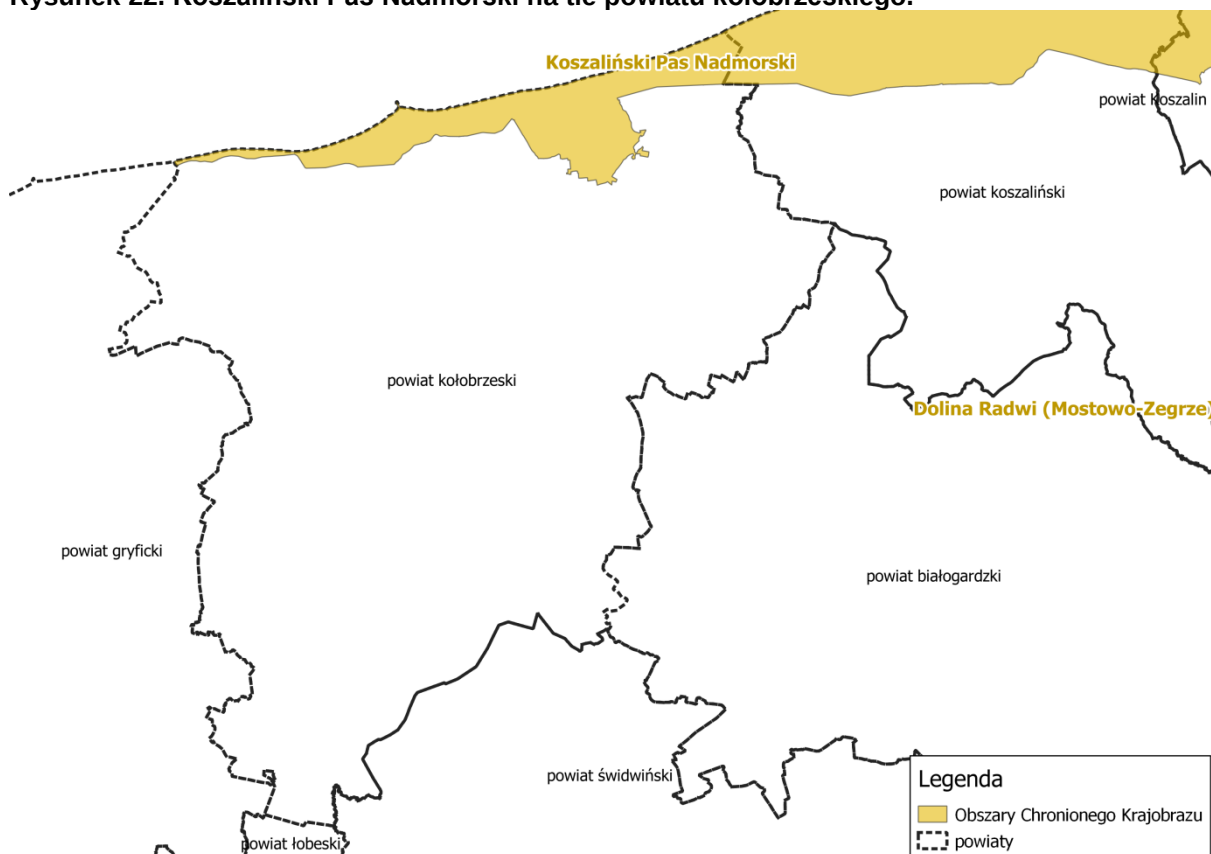
Obszary Chronionego Krajobrazu³⁴

Koszaliński Pas Nadmorski

Obszar o niezwykłych walorach krajobrazowych, w którego skład wchodzi wydmy nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami i trzcinowiskami na zapleczu wydm oraz z efektownymi falezami i piaszczystymi plażami na wybrzeżu. W granicach OChK znajdują się siedliska ważne dla bytowania, cennych kręgowców, takich jak traszka zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa, trawna i moczarowa, jaszczurki: żyworodna i padalec, derkacz, kszysk, kania ruda i błotniaki: stawowy oraz łąkowy, świerszczak oraz strumieniówka, dzierzby, nietoperze i łasicowate. Wybrzeże Bałtyku jest okresowo wykorzystywane przez foki, które przed stu laty nawet tu mogły się rozradzać. Również jeszcze stosunkowo niedawno plaże Bałtyku, jak i łąki nadmorskie stanowiły z pewnością biotop dla lęgów ptaków siewkowatych, takich jak rycyk, kulik, krwawodziób, biegus zmienny, a być może także bekasik. W pasie nadmorskim znajdują się obszary klifowe, nadmorskie wydmy szare, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy łęgowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oddzielającą go od morza oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.

³⁴ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 22. Koszaliński Pas Nadmorski na tle powiatu kołobrzeskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

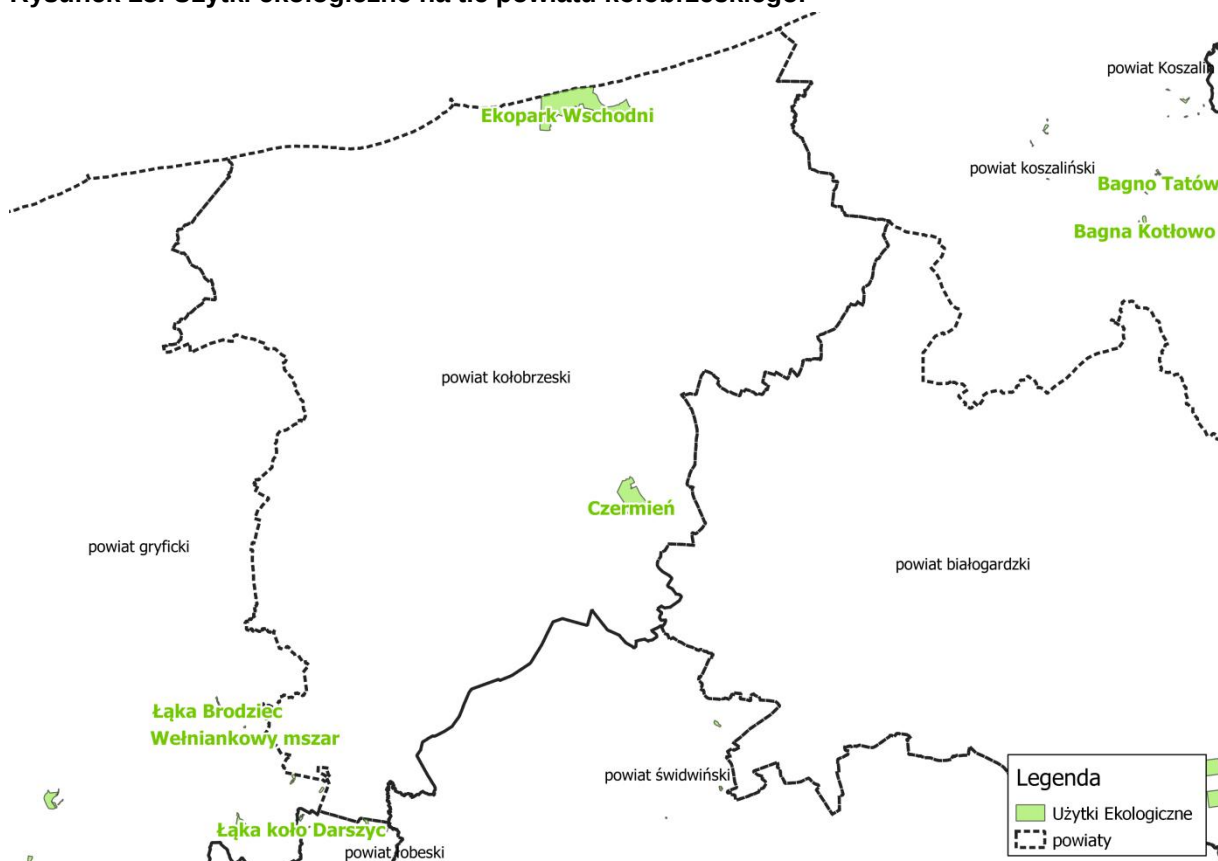
Użytki ekologiczne³⁵

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu kołobrzeskiego, zlokalizowane są 2 użytki ekologiczne:

- **Czermień** - Użytek jest zlokalizowany na obszarze gminy Gościno. Ma on powierzchnię 3 ha. Został on powołany w celu ochrony rzadko występującej roślinności takich jak, np. czermień błotna i brzoza omszona.
- **Ekopark Wschodni** – Użytek jest zlokalizowany na terenie gminy miejskiej Kołobrzeg. Ma on powierzchnię 385,86 ha. Został on powołany w celu ochrony miejsca rozrodu i zalatywania licznych gatunków ptaków (w tym wym. w Zał. I I Dyrektywy Ptasiej) oraz miejsca występowania chronionych gatunków roślin i grzybów.

³⁵ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 23. Użytki ekologiczne na tle powiatu kołobrzeskiego.

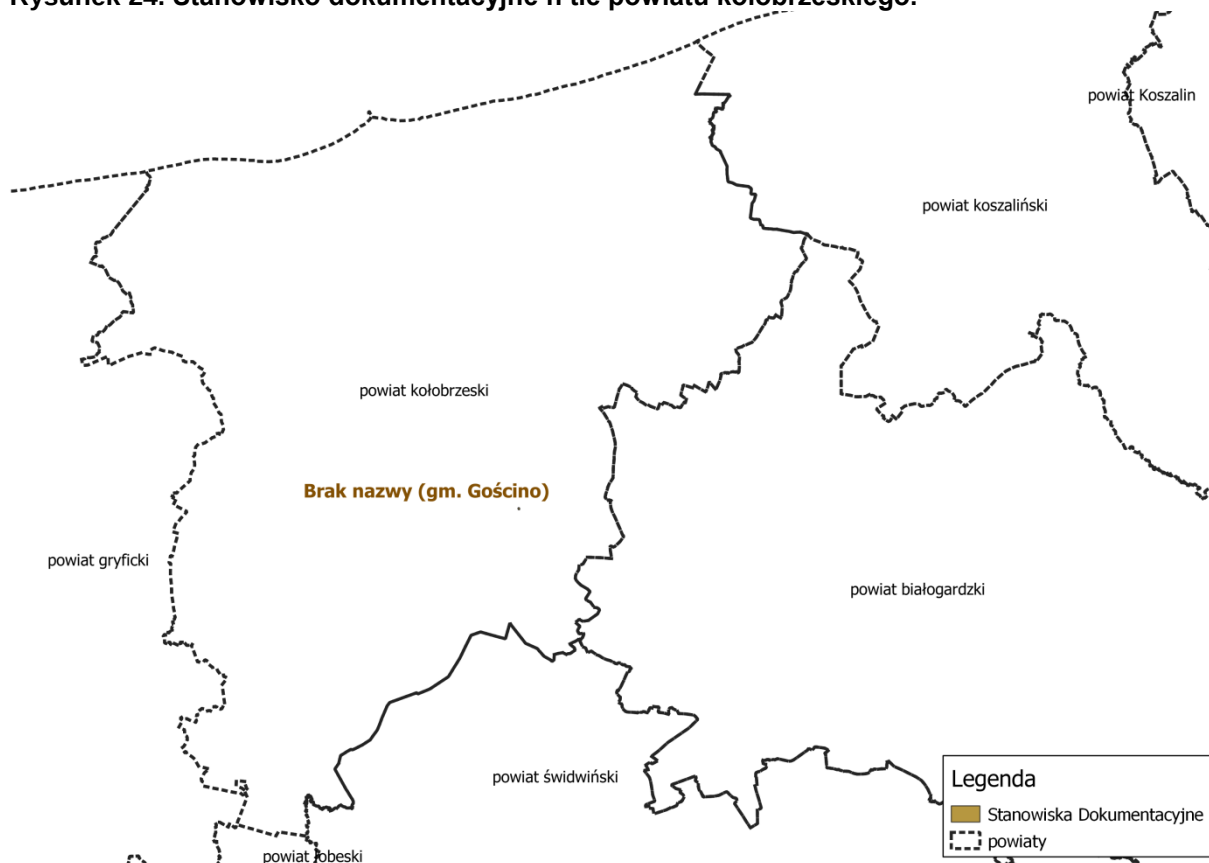
Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Stanowiska dokumentacyjne³⁶

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu kołobrzeskiego znajduje się jedno stanowisko dokumentacyjne o powierzchni 0,14 ha. Nie posiada ono nazwy, jest zlokalizowane na terenie gminy Gościno. Obejmuje ono wyrobisko po byłej żwirowni z iłami warwowymi, skamieniałościami organicznymi. Widoczny jest również profil glebowy.

³⁶ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 24. Stanowisko dokumentacyjne n tle powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Pomniki przyrody³⁷

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu kołobrzeskiego, występują 202 obiekty posiadające status pomnika przyrody.

5.9.2. Korytarze ekologiczne

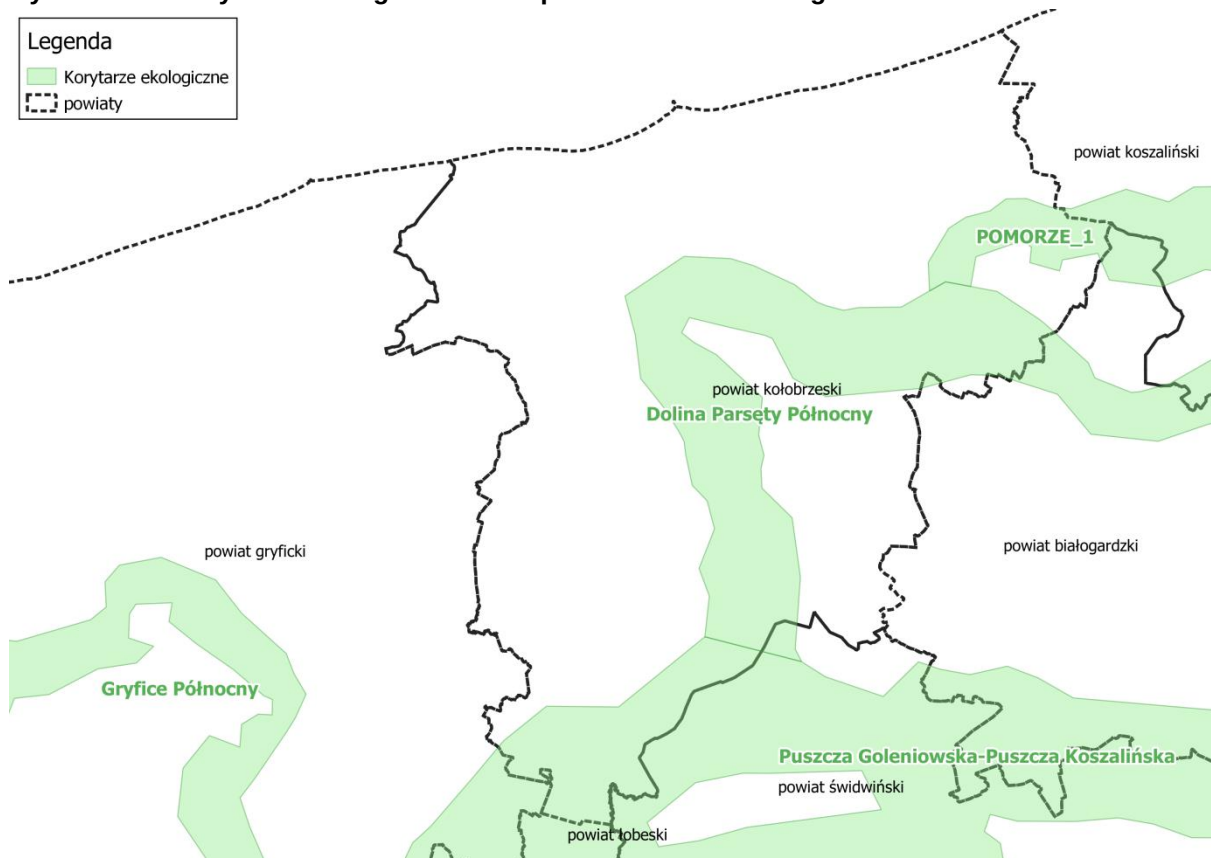
Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz. 1098) pod pojęciem korytarza ekologicznego rozumie się obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Przez teren powiatu kołobrzeskiego przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Dolina Parsęty Północny,
- POMORZE_1,
- Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska.

Ich położenie przedstawiono poniżej.

³⁷ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 25. Korytarze ekologiczne na tle powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

5.9.3. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu kołobrzeskiego wynosi 15 586,40 ha, co daje lesistość na poziomie 21,5%. Wskaźnik lesistości jest niższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,6%. Strukturę lasów na terenie powiatu kołobrzeskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 52. Struktura lasów położonych na terenie powiatu kołobrzeskiego w roku 2020.

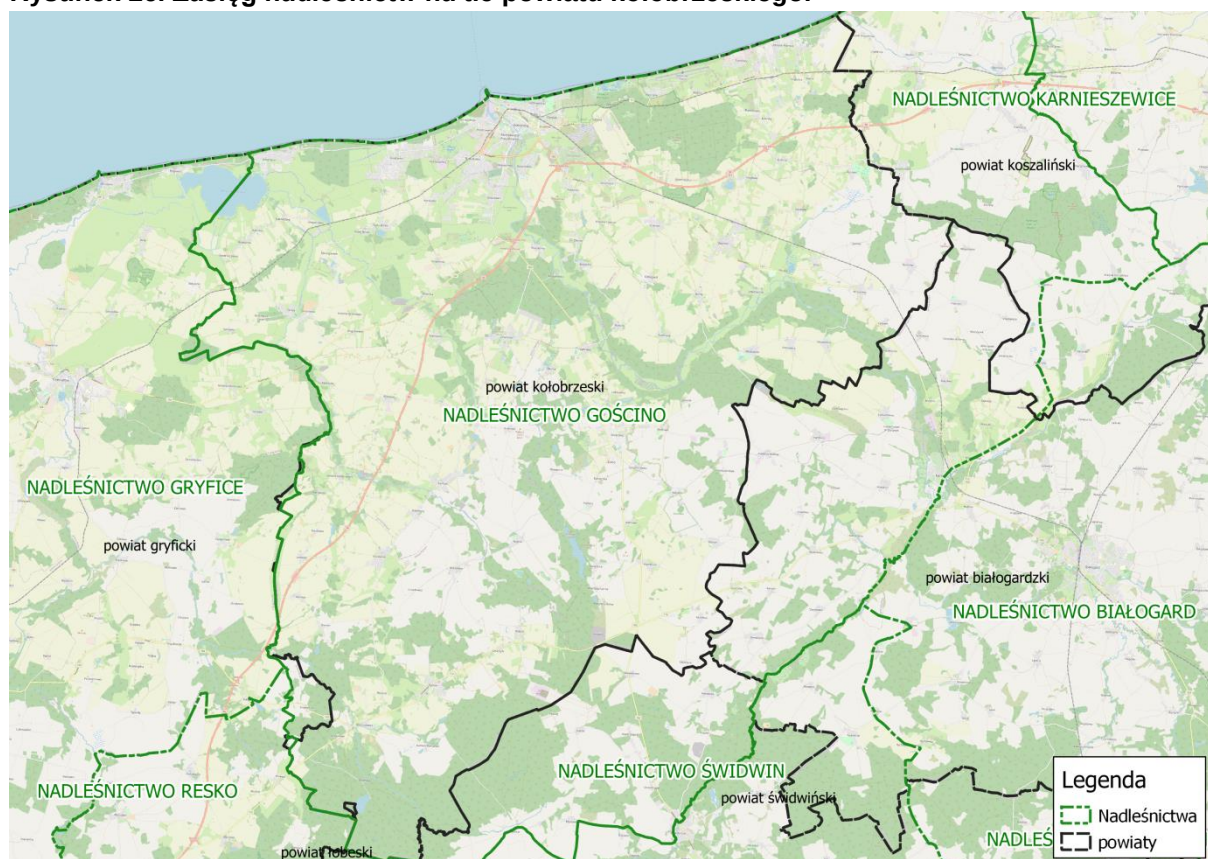
Nazwa	Lasy ogółem	Lesistość	Lasy publiczne ogółem	Lasy prywatne ogółem
	2020	2020	2020	2020
	[ha]	[%]	[ha]	[ha]
Powiat kołobrzeski	15 586,40	21,5	14 695,38	891,02
Kołobrzeg (gm. Miejska)	132,87	5,2	67,37	65,50
Dygowo	2 330,28	18,1	2 194,09	136,19
Gościno	2 168,37	18,7	2 073,80	94,57

Nazwa	Lasy ogółem	Lesistość	Lasy publiczne ogółem	Lasy prywatne ogółem
	2020	2020	2020	2020
	[ha]	[%]	[ha]	[ha]
Kołobrzeg (gm. Wiejska)	1 795,62	12,5	1 667,96	127,66
Rymań	5 741,60	39,3	5 537,51	204,09
Siemyśl	1 734,30	16,2	1 581,73	152,57
Ustronie Morskie	1 683,36	29,5	1 572,92	110,44

Źródło: GUS

Lasy znajdujące się na obszarze powiatu kołobrzeskiego są zarządzane przez Nadleśnictwo Gościno oraz Nadleśnictwo Gryfice. W przypadku lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Starosta.

Rysunek 26. Zasięg nadleśnictw na tle powiatu kołobrzeskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez PGL LP

Na terenie powiatu kołobrzeskiego występują następujące typy siedliskowe lasu:

- **Bór suchy** – występuje na glebach bielcowych lub bielcach właściwych, które wytworzyły się na piaskach i żwirach z cienką warstwą próchnicy. Można je spotkać w miejscach gdzie wody gruntowe występują na głębokości większej niż 4 m. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami brzoza brodawkowej. Podszycie tworzą jałowce, natomiast runo jest dość ubogie.
- **Bór świeży** – powstaje na glebach rdzawych oraz bielcowych. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami świerka, brzozy brodawkowej oraz jodły. Podszycie najczęściej tworzą jałowce, dęby bezszypułkowe oraz jarzęby, natomiast runo złożone jest z mchów, borówki czernicy oraz roślin wierzchlinowatych.
- **Bór bagienny** – występuje na torfach wysokich, w nieodwadnianych nieckach lub na obszarze zarastających jezior. Główny drzewostan tworzy sosna z domieszkami brzozy omszonej oraz świerka. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi rośliny bagienne oraz turzyce. Mogą tu też występować elementy arktyczne takie jak brzoza karłowata oraz niska, wierzba borówkolista, oraz lapońska i zimoziół.
- **Bór mieszany świeży** – występuje na dość ubogich glebach bielcowych oraz rdzawych utworzonych na piaskach i żwirach utworzonych w czasie procesów akumulacyjnych. Do gatunków głównych tego siedliska leśnego zalicza się sosny oraz świerki. Domieszkowo mogą także występować: buk, dęby, lipy, brzozy, jodły oraz modrzewie. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny, kruszyny, trzmieliny oraz wiciokrzew pomorski. W skład runa borów mieszanych świeżych wchodzi: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, kłosownica leśna czy orlica pospolita.
- **Bór mieszany wilgotny** – występuje na obszarach będących pod wpływem wód gruntowych, często w pobliżu boru wilgotnego. Tworzy się na glebach bielcowych oglejonych a także na glebach murszowych oraz torfowych. Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami dębu, topoli, osiki oraz jodły. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny oraz kruszyny. W skład runa borów mieszanych wilgotnych wchodzi m.in.: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, orlica pospolita, szczawik zajęczy czy bagno.
- **Bór mieszany bagienny** – występuje na torfach wysokich i przejściowych, które zostały odwodnione (niski poziom wód gruntowych). Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami brzozy omszonej. W podszyciu napotyka się kruszyny oraz wierzby krzewiaste. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi rośliny bagienne oraz turzyce.
- **Las świeży** – zajmuje siedliska żyzne oraz bardzo żyzne. Tworzy się na glebach brunatnych oraz płowych. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, lipy, klonu, jawora, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się leszczynę, trzmielinę, kruszynę, jarzab, glóg, dereń, porzeczkę alpejską oraz bez czarny. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny kwitnące wiosną – przed drzewostanem. Jest to spowodowane zwartym drzewostanem i mniejszą ilością słońca przedostającego się do niższych partii lasu.
- **Las wilgotny** - zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, wilgotne. Tworzy się na glebach brunatnych, murszowo-torfowych, murszowatych, gruntowo-glejowych oraz niektórych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy oraz jesion z domieszkami wiązu, klonu, jawora, lipy, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarzab, bez czarny, bez koralowy, porzeczkę

czarną, dereń, trzmielinę oraz kalinę koralową. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez wysokie byliny, w tym dużą ilość roślin azotolubnych takich jak pokrzywy.

- **Las mieszany świeży** – występuje na glebach brunatnych oraz płowych, rzadziej na bielicach i glebach rdzawych. Główny drzewostan tworzą sosna, dąb, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, brzozy, osiki, lipy oraz klonu. W podszyciu napotyka się trzmielin, jarząb, leszczynę, kruszynę, wiciokrzew, głóg oraz dereń. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez kombinację roślin charakterystycznych dla lasów mieszanych oraz borów mieszanych.
- **Las mieszany wilgotny** – występuje na średniożyźnych i wilgotnych siedliskach, często w obniżeniach terenu, w których zalegać mogą wody gruntowe. Tworzy się na glebach bielicowych oglejonych, brunatnych a także na glebach murszowych oraz zdegradowanych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb szypułkowy, świerk oraz jodła. W podszyciu napotyka się jarząb, leszczynę, kruszynę oraz czeremchę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne.
- **Las mieszany bagienny** – zajmuje siedliska żyzne i wilgotne, często wokół zarastających zbiorników wodnych. Tworzy się na torfach przejściowych. Główny drzewostan tworzy sosna, świerk, brzoza omszona oraz olsza czarna. Powyższe gatunki mogą być również domieszkami, w zależności od gatunku dominującego. W podszyciu napotyka się jarząb, jałowiec, kruszynę oraz łożę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne charakterystyczne dla siedlisk torfowych wraz z roślinnością borową.
- **Ols** – zajmuje siedliska bagienne z płytkimi wodami gruntowymi, często występuje w dolinach rzecznych oraz wokół jezior. Tworzy się na torfach niskich. Główny drzewostan tworzy olsza czarna z domieszkami jesionu, brzozy omszonej oraz świerka. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarząb, bez czarny oraz czarna porzeczkę. Charakterystyczną cechą runa lasów olsowych jest występowanie roślin typowych dla lasów (mchy, paprocie) oraz roślin szuwarowych.
- **Ols jesionowy** – zajmuje tereny zalewane o utrudnionym odpływie wody, przez co występują tam procesy zabagnienia gleby. Tworzy się on na glebach kwaśnych lub zasadowych z dużą zawartością substancji organicznych. Główny drzewostan tworzy jesion oraz olsza z domieszkami wiązu i brzozy. Skład podszycia jest bardzo podobny do Olsów. W olsach jesionowych dodatkowo występują chmiel zwyczajny, śledziennica skrętolistna, kozłek lekarski.

5.9.4. Ocena realizacji podjętych zadań dla powiatu kołobrzeskiego.

Zadania obejmujące ochronę zasobów przyrodniczych, wyznaczone w poprzednim Programie Ochrony Środowiska, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 53. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony zasobów przyrodniczych.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Pielęgnacja i utrzymanie zieleni na terenie powiatu	↑	B, D, R, O

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Tworzenie i realizacja planów urządzenia lasów	↑	B, D, R, O
Tworzenie i realizacja uproszczonych planów urządzenia lasów	↑	B, D, R, O
Sprawowanie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa	↑	P, D, R, O
Edukacja ekologiczna mieszkańców zakresie leśnictwa	↑	P, D, R, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

W ramach wprowadzania w życie poprzedniego Programu Ochrony Środowiska podjęto się głównie zadań związanych z edukacją ekologiczną społeczeństwa oraz prawidłową gospodarką leśną. Ma to odzwierciedlenie w zmianach wskaźników monitoringu przedstawionych w tabeli poniżej. W stosunku do roku 2017 wzrosła powierzchnia lasów oraz powierzchnia parków zieleńców i zieleni osiedlowej, natomiast powierzchnia obszarów chronionych utrzymała się na tym samym poziomie. Zmniejszyła się za to liczba pomników przyrody.

Tabela 54. Wskaźniki monitoringu zasobów przyrody.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2017	2018	2019	Zmiana wskaźnika
1.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	4 608,33	4 608,33	4 608,33	
2.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	6,4	6,4	6,4	
3.	Pomniki przyrody	szt.	200	190	195	
4.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	296,23	303,29	303,29	
5.	Lesistość	%	21,5	21,5	21,5	
6.	Powierzchnia lasów ogółem	ha	15 503,40	15 544,32	15 553,23	

Źródło danych: GUS.

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika lub przekroczenie wartości dopuszczalnych.

5.9.5. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych;
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów;
- wpływ na mikroklimat przez zalesienia oraz tworzenie obszarów zielonych;
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej,
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych;
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni skład gatunkowy.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, mających wpływ na zasoby przyrodnicze, można zaliczyć negatywny wpływ zanieczyszczeń powietrza i wód na środowisko i organizmy żywe, pożary lasów oraz choroby roślin. W celu minimalizacji nadzwyczajnych zagrożeń, należy prowadzić efektywny system monitoringu środowiska oraz pracować na minimalizacją efektów susz na siedliska przyrodnicze. Należy także pamiętać o ograniczeniach obejmujących tereny chronione oraz ich otuliny. Mają one na celu zminimalizować negatywną działalność człowieka mogącą powodować negatywne zmiany w ekosystemach oraz prowadzić do degradacji siedlisk.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak wartościowe są zasoby środowiska powiatu kołobrzесьkiego. Można to osiągnąć poprzez edukację w szkołach oraz tworzenie ścieżek edukacyjnych, zwłaszcza na terenach objętych ochroną.

Edukacja ekologiczna w szkołach, dotycząca zagadnień związanych z ochroną przyrody odbywa się poprzez odpowiednie programy edukacyjne. Ochrona przyrody jest nauką interdyscyplinarną i obejmuje zagadnienia dotyczące przedmiotów takich jak geografia, biologia, chemia oraz fizyka.

Monitoring środowiska³⁸

W celu monitorowania stanu zasobów przyrodniczych niezbędna jest stała współpraca z IOŚ w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego.

³⁸ www.zmosp.gios.gov.pl

Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.

W celu monitorowania stanu zasobów leśnych konieczna będzie obserwacja lasów w zakresie m. in. uszkodzeń lasów, zagrożeń pożarowych i występowania szkodników owadzych w lasach.

5.9.6. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- Zwiększająca się powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej; - Zwiększająca się lesistość powiatu kołobrzeskiego; - Utrzymująca się powierzchnia obszarów chronionych;	- Zmiany w liczbie pomników przyrody; - Wzrost presji turystycznej na obszary chronione;

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie zasobów przyrodniczych. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Zwiększająca się presja związana z postępującą urbanizacją – spowodowała ona zmniejszanie się liczby pomników przyrody;
- Nie wszystkie obszary Natura 2000 posiadają opracowane plany zadań ochronnych;
- Zwiększająca się presja związana ruchem turystycznym, również na obszarach chronionych;
- Postępujące zmiany klimatyczne - Jak opisano w rozdziałach 5.5. oraz 5.7. zmiany klimatyczne zagrażają środowisku glebowemu oraz wodnemu, także ekosystemom od nich zależnym, co więcej zmiana warunków klimatycznych spowoduje zajmowanie nowych siedlisk przez organizmy uznane w Polsce za inwazyjne, które preferowały dotychczas cieplejsze warunki;
- Negatywny wpływ zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb na ekosystemy;

Atuty

- Zwiększająca się lesistość powiatu na poziomie;
- Utrzymująca się powierzchnia obszarów chronionych;
- Zwiększająca się powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej.

5.9.7. Analiza SWOT

Ochrona przyrody	
Silne strony	Słabe strony
- Obecność obszarowych form ochrony przyrody na terenie powiatu kołobrzeskiego; - Lesistość powiatu wykazuje tendencję wzrostową;	- Presja wywierana przez człowieka na obszary chronione, związana z postępującą urbanizacją; - Zwiększający się ruch turystyczny;

Ochrona przyrody	
Rozwój terenów zieleni;	
Szanse	Zagrożenia
- Uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców; - Ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów; - Zwiększanie powierzchni lasów; - Utrzymanie oraz rozwój obszarów oraz obiektów chronionych;	- Wzrost presji człowieka na środowisko, zarówno przez wzmożony ruch turystyczny jak i presję urbanistyczną; - Fragmentacja siedlisk oraz korytarzy ekologicznych spowodowana urbanizacją terenów; - Przekształcenia siedlisk przyrodniczych w związku ze zmianami klimatycznymi; - Zanieczyszczenie środowiska.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.), mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej- rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

- pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
- awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
- klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Jak wynika z informacji WIOŚ w Szczecinie na terenie powiatu kołobrzieskiego nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR). Na terenie powiatu funkcjonuje pięć zakładów o statusie potencjalnych sprawców poważnych awarii:

1. TROTON Sp. z o. o. z siedzibą w Ząbrowie - zakład w Gościnie, ul. Kolejowa 20, 78- 120 Gościno;
2. TROTON Sp. z o. o. z siedzibą w Ząbrowie, Ząbrowo m 14A, 78-120 Gościno;
3. Kołobrzaska Grupa Producentów Ryb Sp. z o.o., ul. Węgorzowa 8, 78-100 Kołobrzeg;
4. ZAKŁAD PRODUKCYJNY KUKINIA 43, Kukinia 43, 78-111 Ustronie Morskie;
5. OKTAN ENERGY & V/L SERVICE Spółka z o. o. w Szczecinie - Oddział w Kołobrzegu, ul. Stoczniowa 1, 78-100 Kołobrzeg.

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

5.10.2. Ocena realizacji celu i podjętych zadań dla powiatu kołobrzieskiego.

Zadania obejmujące ochronę przed wystąpieniem poważnych awarii oraz niwelowania ich skutków, wyznaczone w poprzednim *Programie Ochrony Środowiska*, zrealizowane w latach 2018 - 2019, przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 55. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem zapobiegania poważnym awariom.

Działanie	Stan realizacji zadania	Skutek
Doposażanie w sprzęt jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej	↑	P, D, R, O

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego za lata 2018-2019, raporty o stanie powiatu i gmin

Legenda:

Skutek: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, D – długoterminowy, K – krótkoterminowy, M – miejscowy, L – lokalny, R – regionalny, O – odwracalny, N – nieodwracalny.

Stan realizacji zadania: ↑ - zrealizowane, ↓ - brak realizacji.

W ramach wykonania poprzedniego POŚ, w latach 2018-2019, podjęto się realizacji działań związanych z doposażaniem jednostek OSP w sprzęt.

5.10.3. Zagadnienia Horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne takie jak zbyt wysokie temperatury powietrza, burze, wichury czy ulewę mogą doprowadzić do awarii urządzeń na terenie zakładów przemysłowych. Ponadto bodźce te mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia wypadków oraz awarii podczas przewożenia substancji niebezpiecznych ciągami komunikacji samochodowej oraz kolejowej. Aby zmniejszyć ryzyko wpływu zmian klimatycznych na ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych należy zaadaptować procedury przewozu substancji niebezpiecznych oraz funkcjonowania instalacji przemysłowych poprzez utworzenie systemu kontroli zabezpieczeń. Zaleca się także branie czynników klimatycznych pod uwagę przy budowie dróg oraz instalacji przemysłowych.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, zwiększających ryzyko wystąpienia zdarzeń mających znamiona poważnej awarii, należą głównie usterki pojazdów przewożących substancje niebezpieczne oraz awarie w zakładach przemysłowych. Mogą one być spowodowane poprzez gwałtowne zjawiska pogodowe, defekty techniczne, a także poprzez zdarzenia losowe. W celu ich uniknięcia należy brać pod uwagę, możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, na etapie projektowania oraz budowy dróg oraz należy usprawnić systemy kontroli bezpieczeństwa instalacji oraz środków transportu substancji niebezpiecznych.

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak postępować w razie wystąpienia poważnej awarii oraz jak zmniejszyć jej skutki.

Monitoring środowiska

Zakłady o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kontrolowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz przez Państwową Straż Pożarną. Transport substancji niebezpiecznych jest natomiast nadzorowany przez funkcjonariuszy: Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Pożarnej oraz Straży Granicznej

5.10.4. Tendencje

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
Doposażanie służb OSP w sprzęt;	Wzrost natężenia ruchu na drogach po których mogą być przewożone substancje niebezpieczne;

Poniżej zestawiono główne problemy w zakresie zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi. Opisane zostały także atuty związane z tym zagadnieniem.

Problemy i zagrożenia

- Obecność szlaków komunikacyjnych którymi mogą być przewożone substancje niebezpieczne;
- Obecność na terenie powiatu zakładów o statusie potencjalnych sprawców poważnych awarii.

Atuty

- Brak, na terenie powiatu, zakładów z grup ZDR oraz ZZR.

5.10.5. Analiza SWOT

Poważne awarie	
Silne strony	Słabe strony
Brak zakładów z grupy ZDR i ZZR na terenie powiatu kołobrzeskiego;	- Transport substancji niebezpiecznych drogami publicznymi; - Obecność na terenie powiatu zakładów o statusie potencjalnych sprawców poważnych awarii;
Szanse	Zagrożenia
- Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie, - Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii;	- Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia); - Awarie na terenie zakładów przemysłowych.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1. Wyznaczone cele i zadania

Cele niniejszego programu zostały wyznaczone na podstawie:

- Zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- Możliwości finansowych powiatu kołobrzесьkiego;
- Celów dokumentów wyższego szczebla (poziom wojewódzki i krajowy);
- Celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie powiatu kołobrzесьkiego).

W trakcie wyznaczania zadań należy wskazać, czy zadanie należy do **zadań własnych samorządu** (zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji województwa/powiatu/gminy) bądź czy jest **zadaniem monitorowanym** (zadania, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie województwa/powiatu/gminy, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym).

Tabela 56. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	OKJP.1. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Ilość gmin objętych Programem Ochrony Powietrza [szt.]	Na terenie powiatu nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń kwalifikujących do objęcia aktualnym POP	Utrzymanie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń powietrza	OKJP. 1. Zarządzanie jakością powietrza w powiecie kołobrzeskim	OKJP. 1.1. Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji lub Planów Gospodarki Niskoemisyjnej	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak dofinansowania
			Programy ochrony powietrza dla województwa zachodniopomorskiego				OKJP.1.2. Opracowanie mpzp z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, przede wszystkim dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną, niewystarczające ujęcie w krajowych uregulowaniach prawnych dotyczących planowania przestrzennego w zakresie jakości powietrza
							OKJP.1.3. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja budynków ale także promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zainteresowania społeczeństwa
							OKJP. 1.4. Badanie jakości powietrza na terenie Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych
			Sprzedaż energii cieplnej na cele komunalno-bytowe [GJ/rok] GUS.	438 519,0	450 000,0	OKJP. 2. Poprawa efektywności energetycznej	OKJP 2.1. Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na ekologiczne) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak zaangażowania ze strony mieszkańców, brak zewnętrznych środków finansowych.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							OKJP. 2.2. Realizacja projektu pn. "Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie Gminy Kołobrzeg"	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak zaangażowania ze strony mieszkańców, brak zewnętrznych środków finansowych.
							OKJP 2.3. Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak zaangażowania ze strony mieszkańców, brak zewnętrznych środków finansowych.
							OKJP 2.4. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak zewnętrznych środków finansowych.
							OKJP 2.5. Termomodernizacja polegająca na dociepleniu dachu i wymianie części okien - Zespół Szkół Policealnych w Kołobrzegu	własne: powiat kołobrzeski	Brak środków na realizację zadania
							OKJP.2.6. Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej na terenie ZMiGDP oraz gmin sąsiednich	monitorowane: Gmina Gościno	Brak środków na realizację zadania
							OKJP. 2.7. Działania infrastrukturalne na rzecz poprawy stanu środowiska w obiektach użyteczności publicznej na terenie Dorzecza Parsęty realizowane w Szkole Podstawowej Nr 4,5,6, Przedszkolu Nr 6,10 i Ratuszu i Żłobku w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków na realizację zadania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							OKJP. 2.8. Termomodernizacja budynku sali wiejskiej w miejscowości Niemierze	monitorowane: Gmina Siemyśl	Brak środków na realizację zadania
							OKJP 2.9. Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych	monitorowane: MEC Kołobrzeg, zakłady komunalne, zarządzający siecią ciepłowniczą	Brak zewnętrznych środków finansowych. Brak możliwości technicznych.
							OKJP.2.10. Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, przedsiębiorstwa, ZODR	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków na realizację zadania
							OKJP.2.11. Doświetlenie ulic poprzez zakup lamp solarnych	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków na realizację zadania
							OKJP.2.12. Budowa oświetlenia i iluminacji, poprawa efektywności energetycznej i wyeliminowanie rtęciowych źródeł światła w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków na realizację zadania
							OKJP.2.13. Promowanie technologii niskoenergetycznych i pasywnych w budownictwie indywidualnym i zbiorowym	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego przedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe	Brak zaangażowania ze strony mieszkańców, brak zewnętrznych środków finansowych.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Energia elektryczna w gospodarstwach domowych [MWh] GUS.	64 542,76	64 000,00	OKJP. 3. Wzrost wykorzystywania OZE na potrzeby produkcji energii elektrycznej	OKJP. 3.1. Instalowanie OZE na budynkach użyteczności publicznej, usługowych oraz mieszkalnych (mikroinstalacje)	gminy powiatu kołobrzeskiego, mieszkańcy	Brak dofinansowania na instalację OZE, wysokie ceny instalacji.
							OKJP.3.2. Zakup i montaż zespołu instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Gościno	monitorowane: Gmina Gościno	Brak dofinansowania na instalację OZE, wysokie ceny instalacji.
							OKJP.3.3. Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na obiekcie Centrum Sportu w Dźwirzynie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak dofinansowania na instalację OZE, wysokie ceny instalacji.
							OKJP.3.4. Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	Nieotrzymanie dofinansowania, brak kapitału ludzkiego
			Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ² GUS.	72,6	85,0	OKJP. 4. Zwiększenie efektywności i zarządzania w sektorze transportowym	OKJP. 4.1. Budowa i przebudowa dróg	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP. 4.2. Przebudowa dr. Powiat. Kołobrzeg-Grzybowo etap I	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	Brak środków finansowych, brak dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							OKJP. 4.3. Przebudowa ul. Wschodniej w Kołobrzegu	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.4. Przebudowa ul. Głównej w Dygowie	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.5. Wykonanie nawierzchni betonowej przy szkole w Dygowie	monitorowane: Gmina Dygowo	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.6. Przebudowa drogi gminnej ul. Brylantowa i części ul. Kościuszki w m. Gościno - Poprawa infrastruktury na terenie gminy	monitorowane: Gmina Gościno	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.7. Budowa ulicy Ratuszowej w Gościnie	monitorowane: Gmina Gościno	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.8 Zmiana nawierzchni sieci dróg osiedlowych w Gościnie	monitorowane: Gmina Gościno	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.9. Rozbudowa ulicy Malinowej w Zieleniewie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.10. Przebudowa ulicy Jachtowej w Dźwirzynie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.11. Przebudowa ulicy Nagietkowej w Korzystnie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							OKJP.4.12. Budowa drogi gminnej od skrzyżowania z ulicą Konwaliową do skrzyżowania z ulicą Leśną w Grzybowie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.13. Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w Karcinie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.14. Przebudowa ul. Wesolej i Słonecznej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.15. Przebudowa ul. Westerplatte w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.16. Przebudowa ul. Jaśminowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.17. Przebudowa ul. Kresowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.18. Przebudowa ul. Gdańskiej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.19. Przebudowa ul. Brukselskiej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.20. Przebudowa ul. J. Narodowej na odcinku od ul. Wiosennej do ul. Wylotowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.21. Przebudowa ul. Wybickiego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.22. Przebudowa ulicy Armii Krajowej na odcinku od ul. Dworcowej do ul. Łopuskiego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							OKJP.4.23. Remonty bieżące nawierzchni terenów komunalnych w granicach administracyjnych Gminy Miasto Kołobrzeg	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.24. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Polnej w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.25. Przebudowa ul. Leśnej wraz ze skrzyżowaniem ulicy Koszalińskiej w miejscowości Rymań	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.26. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Wiejskiej w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.27. Budowa drogi wewnętrznej ul. Krótkiej z przebudową skrzyżowania z drogą wojewódzką ul. Koszalińską w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.28. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Osiedlowa ze zjazdem z drogi wojewódzkiej ul. Koszalińskiej w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.29. Przebudowa pętli autobusowej z ulicą Szkolną w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.30. Budowa drogi wewnętrznej przy Kościele w Gorawinie	monitorowane: Gmina Rymań	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.31. Przebudowa drogi na działkach nr 137,139,111/13 w Kukince	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.32. Przebudowa ul. ku słońcu w Ustroniu Morskim oraz drogi nr 871035z w Kukince	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.4.33. Budowa drogi krajowej nr 11 na odcinku od ronda „Janiska” do węzła „Kołobrzeg Wschód”	monitorowane: GDDKiA	Brak środków finansowych, brak dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
							OKJP.4.34. Budowa systemów sterowania ruchem	monitorowane: zarządzający drogami	Nieotrzymanie dofinansowania	
			Długość ścieżek rowerowych [km] GUS.	61,4	70,0	OKJP. 5. Ograniczenie emisjogenności transportu	OKJP.5.1. Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie nawierzchni metodą mokrą)	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu) monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy dróg	Nieotrzymanie dofinansowania	
							OKJP. 5.2. Rozwój transportu rowerowego w poprzez likwidacje barier technicznych i tworzenie nowych ścieżek rowerowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy dróg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania	
							OKJP.5.3 Analiza transgranicznej turystyki rowerowej wraz z rozbudową wybranych odcinków międzynarodowej trasy rowerowej R10 w nadmorskim obszarze Euroregionu Pomerania	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania	
							OKJP.5.4. Ścieżki rowerowe wraz z systemem parkingów rowerowych w ramach projektu „Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w Kołobrzegu”	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania	
			Czynne przystanki komunikacji publicznej [szt.] GUS	433	450		OKJP. 5.5. Wymiana lub modernizacja taboru komunikacji publicznej na bardziej przyjazny środowisku	monitorowane: zarządzający komunikacją	Brak środków finansowych.	
							OKJP.5.6. Poprawa systemu komunikacji publicznej polegające m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami, zarządzający	Wydłużone procedury przetargowe, nieotrzymanie dofinansowania, brak środków finansowych	

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
								komunikacją miejską	
							OKJP.5.7. Budowa Centrum Przesiadkowego w Grzybowie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.5.8. Budowa parkingu w Dźwirzynie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.5.9. Projekt budowy i przeniesienia bazy Komunikacji Miejskiej sp. z o.o. w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.5.10. Budowa miejsc postojowych i parkingów w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.5.11. Budowa parkingu przy świetlicy Melmak w Rusowie	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
							OKJP.5.12. Budowa miejsc postojowych w Gminie Ustronie Morskie	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	Brak środków finansowych, brak dofinansowania
			Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] GUS.	73 977	70 000	OKJP. 6. Ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i energochłonności gospodarki	OKJP. 6.1. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	monitorowane: Przedsiębiorstwa	Brak środków finansowych.
							OKJP. 6.2. Modernizacja układu pompowego ciepłowni centralnej	monitorowane: MEC Kołobrzeg	Brak środków finansowych.
							OKJP. 6.3. Wymiana kotła gazowego – kotłownia Szarych Szeregów	monitorowane: MEC Kołobrzeg	Brak środków finansowych.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r]h	5	2		OKJP. 6.4. Budowa i modernizacja systemów i urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych	monitorowane: Przedsiębiorstwa	Brak środków finansowych.
			GUS.				OKJP.6.5. Rozwój energetyki rozproszonej, szczególnie opartej na kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej	monitorowane: Przedsiębiorstwa	Nieotrzymanie dofinansowania.
		OKJP.II. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu	Klasa strefy ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu [szt.] RWMŚ w Szczecinie	D2	A	OKJP.8. Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu	OKJP.8.1. Upłynnienie ruchu w miastach poprzez rozproszenie ruchu (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego oraz stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego	monitorowane: zarządzający drogami	Nieotrzymanie dofinansowania.
2.	Zagrożenia hałasem (ZH)	ZH. I. Poprawa klimatu akustycznego w powiecie kołobrzeskim	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w powiecie kołobrzeskim (L _{DWN}) GUS. GDDKiA, ZDW	2 259	1 500	ZH. 1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego w powiecie kołobrzeskim	ZH. 1.1. Sporządzanie map akustycznych dla dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych	monitorowane: zarządzający drogami i liniami kolejowymi	Brak środków finansowych
							ZH. 1.2. Wprowadzanie do MPZP informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-
							ZH. 1.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania na realizację zadania.
						ZH. 2. Zmniejszenie liczby ludności narażonej na	ZH. 2.1. Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem	monitorowane: zarządzający drogami,	Nieotrzymanie dofinansowania na realizację zadania.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
						ponadnormatywny hałas		zarządzający liniami kolejowymi	
							ZH. 2.2. Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów)	monitorowane: zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	Nieotrzymanie dofinansowania na realizację zadania.
						ZH. 3. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu.	ZH. 3.1. Zwiększenie dostępności kolejowej miast	monitorowane: zarządzający liniami kolejowymi	Nieotrzymanie dofinansowania na realizację zadania.
							ZH.3.2. Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami,	Przedłużający się termin budowy, niespełnienie kryteriów do otrzymania dofinansowania, przedłużający się proces uzyskania decyzji administracyjnych z uwagi na ryzyko kolizji z obszarami i siedliskami chronionymi
							ZH.3.3. Rozwój i integracja elementów systemu transportowego	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi, zarządzający komunikacją miejską	Wymagana współpraca wielu instytucji

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
						ZH. 4. Ograniczenie hałasu przemysłowego i usługowego	ZH. 4.1. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu	monitorowane: przedsiębiorstwa	Brak wystarczających środków na realizację zadania. Brak planów modernizacyjnych.
3.	Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)	PEM. I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne. RWMS w Szczecinie	0	0	PEM. 1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	PEM. 1.1. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
							PEM. 1.2. Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak ewidencjonowania nowych źródeł PEM.
							PEM. 1.3. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	monitorowane: organizacje pozarządowe	Brak kapitału ludzkiego, brak dofinansowania, brak zainteresowania społeczeństwa
4.	Gospodarowanie wodami (GW)	GW. I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych	Udział JCWP o stanie dobrym [%]. PGW WP, WIOŚ	37,9	50,0	GW. 1. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych	GW.1.1. Ustanowienie stref ochrony pośredniej dla ujęć wód powierzchniowych	monitorowane: PGW WP	Brak kapitału ludzkiego, brak środków finansowych
							GW. 1.2. Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody)	monitorowane: przedsiębiorstwa	Opór społeczny, nieotrzymanie dofinansowania
							GW. 1.3. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie	monitorowane: mieszkańcy	Opór społeczny, nieotrzymanie dofinansowania
							GW. 1.4. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty	monitorowane: PGW WP	Brak kapitału ludzkiego, brak środków

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		finansowych.
							GW. 1.5. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	monitorowane: mieszkańcy gminy, ZODR, ARIMR	Brak kapitału ludzkiego, opór społeczny, brak środków finansowych.
							GW.1.6. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Opór społeczny, nieotrzymanie dofinansowania, brak kapitału ludzkiego
							GW.1.7. Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód	monitorowane: przedsiębiorstwa, mieszkańcy powiatu	Opór społeczny, nieotrzymanie dofinansowania
			Udział JCWPd o dobrym stanie chemicznym [%]. PGW WP, WIOŚ	100	100	GW. 2. Utrzymanie stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych.	GW. 2.1. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	monitorowane: PGW WP	Brak kapitału ludzkiego.
							GW. 2.2. Poszukiwanie i dokumentowanie nowych źródeł wody do spożycia	monitorowane: przedsiębiorstwa, gminy	Nieotrzymanie dofinansowania
			Udział JCWP przybrzeżnych i przejściowych o stanie dobrym [%]. PGW WP, WIOŚ	0	100	GW.3. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód przejściowych i przybrzeżnych	GW.3.1. Zagospodarowanie pasa wybrzeża (mieszkalnictwo, usługi) w infrastrukturę zapewniającą ochronę wód	monitorowane: przedsiębiorstwa, gminy, mieszkańcy	Brak wystarczających środków na realizację zadania
							GW.3.2. Regulacja hydrotechniczna przy nabrzeżach ZPM w Kołobrzegu	monitorowane: ZPM Kołobrzeg	Brak wystarczających środków na realizację zadania
							GW.3.3. Modernizacja infrastruktury Portu Rybackiego Kołobrzeg	monitorowane: ZPM Kołobrzeg	Brak wystarczających środków na realizację zadania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							GW.3.4. Inwestycje w infrastrukturę oaz superstrukturę Portu Rybackiego Kołobrzeg	monitorowane: ZPM Kołobrzeg	Brak wystarczających środków na realizację zadania
							GW.3.5. Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia rolniczego (np. zmniejszenie udziału związków azotu i fosforu w nawożeniu, wykorzystanie trzcin w celu usunięcia biogenów)	monitorowane: rolnicy	Opór społeczny
		GW.II. Racjonalny transport i turystyka wodna	efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: np. -obwałowania przeciwpowodziowe [km/rok] GUS	0	2	GW.4. Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych do celów transportowych i turystycznych	GW.4.1. Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora, morze) za zachowaniem zasad bezpieczeństwa	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Niespełnienie kryteriów do otrzymania dofinansowania, przedłużający się proces uzyskania decyzji administracyjnych z uwagi na ryzyko kolizji z obszarami i siedliskami chronionymi
							GW.4.2. Budowa stancyi kajakowej na rzece Parsęta, Dz. Nr 92/4 obręb Miechęcín	monitorowane: Gmina Dygowo	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GW.4.3. Budowa terenów rekreacji i wypoczynku na terenie Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GW.4.4. Budowa przystani kajakowej wraz z infrastrukturą magazynowosprzętową i zapleczem socjalno-konsumpcyjnym w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GW.4.5. Budowa dojścia i zejścia na plażę w rejonie ul. Plażowej wraz z budową mola w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GW.4.6. Utrzymanie trwałości projektu Modernizacja moło spacerowego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
		GW.IV. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą					GW.4.7. Zagospodarowanie terenów wokół stawu na miejsce integracji w Drozdowie	monitorowane: Gmina Rymań	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
						GW.6. Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	GW.6.1. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych obszarów zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną, nieotrzymanie dofinansowania, opór społeczny
							GW.6.2. Wydawanie komunikatów informujących o możliwości wystąpienia niebezpiecznych poziomów wód w rzekach oraz edukacja dotycząca prawidłowego postępowania w razie wystąpienia powodzi i podtopień	własne: powiat kołobrzeski	Brak kapitału ludzkiego.
						GW.7. Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatyczne	GW.7.1. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Niespełnienie kryteriów do otrzymania dofinansowania, opór społeczny, przedłużający się proces uzyskania decyzji administracyjnych z uwagi na ryzyko kolizji z obszarami i siedliskami chronionymi
							GW.7.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							GW.7.3. Realizacja działań o charakterze bieżącym w przypadku wystąpienia suszy (np. czasowe ograniczenia poboru wód, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych, czasowe zakazy wykorzystywania wody z sieci wodociągowej do celów innych niż socjalno-bytowe etc.)	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, PGW WP, właściele terenów	Opór społeczny
5.	Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	GWS I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam ³] GUS.	5 353,5	5 000,0	GWS. 1. Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy.	GWS. 1.1. Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu kołobrzeskiego do zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, imieniu gmin w obszarze zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków	Nieotrzymanie dofinansowania
							GWS.1.2. Wykonanie przyłączy wodnokanalizacyjnych oraz energetycznych do punktów dzierżawy przy ul. Bałtyckiej w Grzybowie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania
			Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%] GUS.	5,0	4,0		GWS.1.3. Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, podmioty działające obszarze zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							GWS.1.4. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych	monitorowane: zakłady produkcyjne	Nieotrzymanie dofinansowania
							GWS.1.5. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: PGW WP, gminy powiatu kołobrzeskiego, inne podmioty	Brak zainteresowania społecznego
			Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej (km) GUS	902,0	910,0	GWS. 2. Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu.	GWS. 2.1. Budowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, podmioty działające w imieniu gmin, w obszarze zaopatrzenia ludności w wodę	Nieotrzymanie dofinansowania
							GWS.2.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, podmioty działające w imieniu gmin	Nieotrzymanie dofinansowania
							GWS.2.3. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, przedsiębiorstwa, organy wydające	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							sieci deszczowej do odbiorników	pozwolenia wodnoprawne	
							GWS.2.4. Rozbudowa istniejącego systemu deszczowego - rejon ul. IV Dywizji Wojska Polskiego, Wschodnia w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.5. Przebudowa istniejącego odpływu kanalizacji deszczowej w ul. Łopuskiego, odprowadzającego wody opadowe i roztopowe do Kanału Drzewnego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
			Długość czynnej sieci rozdzielczej kanalizacyjnej (km) GUS	762,4	785,0		GWS.2.6. Odbudowa odpływu do morza w km 326+875 w rejonie ulicy Brzeskiej wraz z przekryciem w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.7. Deszczówka i oświetlenie nowoprojektowanej drogi pomiędzy ul. Morawskiego i ul. Wschodnią (droga publiczna - 43 KDD) w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.8. Przebudowa odcinka kanalizacji deszczowej w ul. Łazurowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.9. Przebudowa przepustu w Starninie	monitorowane: Gmina Rymań	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.10. Przebudowa ulicy Osiedlowej i Słonecznej w Ustroniu Morskim etap I - kanalizacja deszczowa	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.11. Modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenie centralnej ciepłowni	monitorowane: MEC w Kołobrzegu	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GWS.2.12. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego,	Brak kapitału ludzkiego, opór społeczny.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
								podmioty upoważnione przez gminy (straż miejska).	
							GWS.2.13. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: organy wydające pozwolenia wodno-prawne	Brak kapitału ludzkiego.
							GWS.2.14. Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, ARiMR	Brak kapitału ludzkiego, brak dofinansowania
							GWS.2.15. Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych	monitorowane: właściciele gruntów, ZODR	Brak kapitału ludzkiego, brak dofinansowania
							GWS.2.16. Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	monitorowane: MWiK Kołobrzeg	Brak kapitału ludzkiego, brak dofinansowania
							GWS. 2.17. Monitorowanie oczyszczalni ścieków	monitorowane: MWiK Kołobrzeg	Brak kapitału ludzkiego, brak dofinansowania
6.	Zasoby geologiczne (ZG)	ZG. I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Wydobycie kopalin [tys. t.] – kruszywa naturalne PIG-PIB	287,00	260,00	ZG.1. Kontrola i monitoring eksploatacji kopalin	ZG.1.1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	monitorowane: OUG w Poznaniu	Opór społeczny, brak kapitału ludzkiego
			Wydobycie kopalin [tys. m ³] – torfy PIG-PIB	1,29	1,00		ZG.1.2. Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: OUG w Poznaniu	Brak kapitału ludzkiego

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Wydobycie kopalin [mln m ³] – gaz ziemny PIG-PIB	17,94	16,00	ZG. 2. Ograniczenie presji związanej z wydobyciem kopalin.	ZG.2.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	monitorowane: przedsiębiorstwa	Opór przedsiębiorców, brak dofinansowania
			Wydobycie kopalin [m ³] – wody lecznicze PIG-PIB	35 218	34 000		ZG.2.2. Działania edukacyjne promujące racjonalną gospodarkę zasobami naturalnymi i ich ochrona	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zainteresowania społecznego
7.	Gleby (GL)	GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnie zmianami klimatu.	Liczba punktów sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski [szt.] GIOŚ, IUNG	1	1≤	GL 1. Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	GL.1.1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	monitorowane: ZODR, ARIMR, gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
							GL.1.2. Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Opór społeczny
							GL.1.3. Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków oraz udostępnianie danych ewidencyjnych	własne: powiat kołobrzeski	-
							GL.1.4. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych	monitorowane: ZODR, ARIMR,	Brak chętnych do udziału w programach
							GL.1.5. Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych	monitorowane: właściciele gruntów	-
							GL.1.6. Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, przedsiębiorstwa,	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
								jednostki naukowe	
							GL.1.7. Monitoring gleb użytkowanych rolniczo	monitorowane: OSChR	Nieotrzymanie dofinansowania
							GL.1.8. Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
							GL.1.9. Dofinansowanie badań gleby w gospodarstwach rolnych w zakresie oznaczeń kwasowości, zawartości fosforu, potasu i magnezu	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
							GL.1.10. Wprowadzenie, odtworzenie zadrzewień śródpolnych służące ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych	monitorowane: właściciele gruntów	Opór społeczny
			GL.1.11. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	monitorowane: właściciele gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania				
			Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów [m ²] GUS	8 350	4 000		GL.1.12. Przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczej zdegradowanego obszaru popegeerowskiego w Gminie Gościno - Adaptacja przestrzeni centrum miejscowości na potrzeby budowy ratusza Gminy pełniącego funkcję społeczno-kulturalne	monitorowane: Gmina Gościno	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							GL.1.13. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na obszarze popegeerowskim i nadanie jej nowych funkcji publiczno-społeczne j centrum ratownictwa oraz centrum kryzysowe w Gościnie	monitorowane: Gmina Gościno	Nieotrzymanie dofinansowania
							GL.1.14. Wykorzystanie nawozów mineralnych oraz mineralno-organicznych dla celów przywracania i/lub poprawy funkcji agrochemicznych gleb zdegradowanych	monitorowane: właściciele gruntów	Nieotrzymanie dofinansowania, brak wiedzy nt. stosowania i skuteczności zabiegów nawożenia
							GL.1.15.Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach powojaskowych i pokolejowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
		GL.II. Zalesienia gruntów nieprzydzielonych na inne cele	Zalesienia ogółem [ha] GUS	0,00	10,00	GL 3. Zalesienia w obrębie nieużytków	GL.3.1. Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski) monitorowane: właściciele gruntów	Nieotrzymanie dofinansowania
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu kołobrzeskiego.	Masa odebranych odpadów komunalnych [tys. t.] GUS	38,97	40,00	GO. 1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.1. Kontrola przestrzegania warunków wydanych decyzji dotyczących gospodarki odpadami	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak kapitału ludzkiego.
							GO.1.2. Współpraca przy funkcjonowaniu Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami	własne: powiat kołobrzeski	Wymagana współpraca wielu instytucji, brak kapitału ludzkiego
							GO. 1.3. Realizacja gminnych Programów usuwania azbestu	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak zainteresowania społeczeństwa

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							GO. 1.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Brak zainteresowania społeczeństwa
							GO.1.5. Aktualizacja programu usuwania azbestu wraz z inwentaryzacją dla Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania
							GO.1.6. Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Brak kapitału ludzkiego.
							GO.1.7. Roczne sprawozdanie nt. postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi w punkcie PSZOK przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta	monitorowane: podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Brak kapitału ludzkiego.
							GO.1.8. Uwzględnienie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstaniu odpadów	własne: powiat kołobrzeski, monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, przedsiębiorcy	Brak wykwalifikowanej kadry
			Odpady zebrane selektywnie w relacji do	39,8	45,0	GO 2. Doskonalenie systemu	GO.2.1. Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów	monitorowane: gminy	-

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			ogółu odpadów [%] GUS			gospodarowania odpadami	GO.2.2. Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania, niski poziom wiedzy po stronie wykonawców w doborze i wdrożeniu rozwiązań technicznych/technologicznych
							GO.2.3. Działania informacyjno - edukacyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, niski poziom wiedzy po stronie wykonawców w doborze i wdrożeniu rozwiązań technicznych/technologicznych
							GO. 2.4. Budowa punktów selektywnej zbiórki odpadów na terenie ZMiGDP	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							GO. 2.5. Podwyższenie kapitału zakładowego MZZDiOS - wkład pieniężny na realizację inwestycji pn. "Rozbudowa (modernizacja) RIPOK (SPOK) Korzyścienko	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
9.	Zasoby przyrodnicze (ZP)	ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	Obszary prawnie chronione [ha] GUS	4 608,33	4 608,33±	ZP. 1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-
							ZP.1.2. Przeciwdziałanie nieuporządkowanej presji osadniczej i urbanizacyjnej w planowaniu przestrzennym	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							ZP.1.3. Wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
							ZP.1.4. Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	monitorowane: podmioty sprawujące nadzór nad formami ochrony przyrody, gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
							ZP.1.5. Oznakowanie form ochrony przyrody tablicami urzędowymi informującymi o ich nazwach oraz zakazach obowiązujących na ich terenie	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
			Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni powiatu ogółem [%] GUS	6,4	6,4≤	ZP.2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	ZP.2.1. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	monitorowane: organizacje pozarządowe, wszystkie podmioty wyznaczone w planach ochrony i planach zadań ochronnych	Nieotrzymanie dofinansowania.
							ZP.2.2. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy nieruchomości, organizacje pozarządowe, nadleśnictwa	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							ZP.2.3. Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych i zbiornikach wodnych	monitorowane: PGW WP, gminy powiatu kołobrzeskiego, nadleśnictwa	Potencjalne konflikty w związku z planowanymi inwestycjami
			Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej [ha] GUS	303,29	325,00	ZP.3.Ochrona walorów przyrodniczych terenów miejskich	ZP.3.1. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy nieruchomości	Nieotrzymanie dofinansowania
							ZP.3.2. Rewitalizacja terenu zielonego i nadanie jej nowych funkcji poprzez Utworzenie Parku Miejskiego przy rzece Gościnnie w Gościnie wraz z zagospodarowaniem rzeki i stworzenia przejść przez nią - etap II	monitorowane: Gmina Gościno	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							ZP.3.3. Rewitalizacja parku Fredry w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							ZP. 3.4. Rewitalizacja Parku III Dywizji Piechoty w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							ZP. 3.5. Modernizacja alejek parkowych w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							ZP.3.6. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-
						ZP.4. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	ZP.4.1. Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Opór społeczny

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
						terenów wiejskich	ZP.4.2. Wykonanie raportów oddziaływania na środowisko, ekspertyz dendrologicznych	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							ZP.4.3. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Opór społeczny
						ZP. 5. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych powiatu	ZP.5.1. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	Nieotrzymanie dofinansowania
							ZP.5.2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zasobów kadrowych
		ZP.II. Prowadzenie twale zrównoważonej gospodarki leśnej	Powierzchnia lasów [ha] GUS	15 586,40	15 658,89	ZP. 6. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.	ZP.6.1.Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zasobów kadrowych
							ZP.6.2. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski) monitorowane: nadleśnictwa	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zasobów kadrowych
							ZP.6.3. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	Nieotrzymanie dofinansowania, bariery techniczne
							ZP.6.4. Inwestycje związane z ochroną	monitorowane:	Nieotrzymanie

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	nadleśnictwa, właściciele lasów, gminy powiatu kołobrzeskiego	dofinansowania, brak środków
							ZP.6.5. Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych)	monitorowane: nadleśnictwa	Nieotrzymanie dofinansowania, brak środków
							ZP.6.6. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski) monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-
						ZP.7. Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej na terenach leśnych	ZP.7.1. Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu kołobrzeskiego, organizacje pozarządowe	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zasobów kadrowych
							ZP.7.2. Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów	monitorowane: nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zasobów kadrowych
		ZP.III. Zwiększanie lesistości	Lesistość [%] GUS	21,5	21,6	ZP.8. Zwiększenie lesistości.	ZP.8.1. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	monitorowane: właściciele gruntów, nadleśnictwa	Brak zainteresowania właścicieli gruntów

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							ZP.8.2. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski) monitorowane: właściciele gruntów	Brak zainteresowania właścicieli gruntów
							ZP.8.3. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo	własne: powiat kołobrzeski, monitorowane: ARiMR	Brak zainteresowania właścicieli gruntów
10.	Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)	PAP I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Liczba odnotowanych poważnych awarii. WIOŚ, PSP	0	0	PAP.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	PAP.1.1. Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych	monitorowane: Sprawcy awarii, PSP	-
							PAP.1.2. Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	Nieotrzymanie dofinansowania
							PAP.1.3. Przeciwdziałanie katastrofom i ochrona przeciwpożarowa	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, PSP	-
						PAP.2. Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych	PAP.2.1. Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-
						PAP.3. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	PAP.3.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, służby interwencyjne	Nieotrzymanie dofinansowania, brak zainteresowania społeczeństwa

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 57. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań wyznaczonych w ramach POŚ.

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2021	2022	2023	2024	2025-2028	razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	OKJP.1.3. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja budynków ale także promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
	OKJP 2.5. Termomodernizacja polegająca na dociepleniu dachu i wymianie części okien - Zespół Szkół Policealnych w Kołobrzegu	własne: powiat kołobrzeski	701					701	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
	OKJP.2.13. Promowanie technologii niskoenergetycznych i pasywnych w budownictwie indywidualnym i zbiorowym	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
	OKJP.3.4. Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
	OKJP. 4.2. Przebudowa dr. Powiat. Kołobrzeg-Grzybowo etap I	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	422,07					422,07	RPO WZP, POIiŚ PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
	OKJP. 4.3. Przebudowa ul. Wschodniej w Kołobrzegu	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	3 526,60					3 526,60	RPO WZP, POIiŚ PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2021	2022	2023	2024	2025-2028	razem		
	OKJP.4.4. Przebudowa ul. Głównej w Dygowie	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	7 200					7 200	RPO WZP, POIŚ PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	
	OKJP.5.1. Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie nawierzchni metodą mokrą)	własne: powiat kołobrzeski (realizowane przez ZDP w Kołobrzegu)	100	100	100	100	400	800	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
Zagrożenia hałasem (ZH)	ZH. 1.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne, środki zewnętrzne	Koszt zależny od ilości realizowanych kampanii oraz ich zakresu
Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)	PEM. 1.2. Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
Gospodarowanie wodami (GW)	GW.6.2. Wydawanie komunikatów informujących o możliwości wystąpienia niebezpiecznych poziomów wód w rzekach oraz edukacja dotycząca prawidłowego postępowania w razie wystąpienia powodzi i podtopień	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2021	2022	2023	2024	2025-2028	razem		
Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	GWS.1.5. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
Zasoby geologiczne (ZG)	ZG.1.2. Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	ZG.2.2. Działania edukacyjne promujące racjonalną gospodarkę zasobami naturalnymi i ich ochrona	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
Gleby (GL)	GL.1.3. Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków oraz udostępnianie danych ewidencyjnych	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	GL.3.1. Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski)	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2021	2022	2023	2024	2025-2028	razem		
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	GO.1.1. Kontrola przestrzegania warunków wydanych decyzji dotyczących gospodarki odpadami	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	GO.1.2. Współpraca przy funkcjonowaniu Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	GO.1.8. Uwzględnienie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstaniu odpadów	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
Zasoby przyrodnicze (ZP)	ZP.5.2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	własne: powiat kołobrzeski	15	15	15	15	60	120	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
	ZP.6.2. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski)	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2021	2022	2023	2024	2025-2028	razem		
	ZP.6.6. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski)	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	ZP.8.2. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna	własne: powiat kołobrzeski (Starosta Kołobrzeski)	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	ZP.8.3. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo	własne: powiat kołobrzeski	10	10	10	10	40	80	PROW	-
Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)	PAP.2.1. Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne	W ramach działań własnych Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu
	PAP.3.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	własne: powiat kołobrzeski	-	-	-	-	-	-	środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, NFOŚiGW, WFOŚiGW	-

źródło: opracowanie własne

Tabela 58. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych przez powiat kołobrzeski.

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	OKJP. 1.1. Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji lub Planów Gospodarki Niskoemisyjnej	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	200	środki własne	-
		OKJP.1.2. Opracowanie mpzp z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, przede wszystkim dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		OKJP.1.3. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja budynków ale także promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	500	WFOŚiGW, RPO WZP, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP. 1.4. Badanie jakości powietrza na terenie Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	3,55	środki własne	-
		OKJP 2.1. Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na ekologiczne) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu kołobrzeskiego	1 600	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP. 2.2. Realizacja projektu pn. "Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie Gminy Kołobrzeg"	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	92,85	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP 2.3. Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu kołobrzeskiego	250	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP 2.4. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu kołobrzeskiego	17 000	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP.2.6. Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej na terenie ZMiGDP oraz gmin sąsiednich	monitorowane: Gmina Gościno	1 082	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		OKJP. 2.7. Działania infrastrukturalne na rzecz poprawy stanu środowiska w obiektach użyteczności publicznej na terenie Dorzecza Parsęty realizowane w Szkole Podstawowej Nr 4,5,6, Przedszkolu Nr 6,10 i Ratuszu i Żłobku w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	1 478	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP. 2.8. Termomodernizacja budynku sali wiejskiej w miejscowości Niemierze	monitorowane: Gmina Siemysł	40	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe	-
		OKJP. 2.9. Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów ciepłych	monitorowane: MEC Kołobrzeg, zakłady komunalne, zarządzający siecią ciepłowniczą	6 300	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.2.10. Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, przedsiębiorstwa, ZODR	1 000	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW,	-
		OKJP.2.11. Doświetlenie ulic poprzez zakup lamp solarnych	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	50,64	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW,	-
		OKJP.2.12. Budowa oświetlenia i iluminacji, poprawa efektywności energetycznej i wyeliminowanie rtęciowych źródeł światła w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	435	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW,	-
		OKJP.2.13. Promowanie technologii niskoenergetycznych i pasywnych w budownictwie indywidualnym i zbiorowym	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego przedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe	-	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW	W ramach zadań własnych
		OKJP. 3.1. Instalowanie OZE na budynkach użyteczności publicznej, usługowych oraz mieszkalnych (mikroinstalacje)	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, mieszkańcy	6 000	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZ, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	Zależne od potrzeb
		OKJP.3.2. Zakup i montaż zespołu instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Gościno	monitorowane: Gmina Gościno	800	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZ, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		OKJP.3.3. Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na obiekcie Centrum Sportu w Dźwirzynie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	100	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZ, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.3.4. Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	-	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP. 4.1. Budowa i przebudowa dróg	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami	40 000	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.4.5. Wykonanie nawierzchni betonowej przy szkole w Dygowie	monitorowane: Gmina Dygowo	190	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.6. Przebudowa drogi gminnej ul. Brylantowa i części ul. Kościuszki w m. Gościno - Poprawa infrastruktury na terenie gminy	monitorowane: Gmina Gościno	1 030,65	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.7. Budowa ulicy Ratuszowej w Gościnie	monitorowane: Gmina Gościno	5 207,14	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.8 Zmiana nawierzchni sieci dróg osiedlowych w Gościnie	monitorowane: Gmina Gościno	4 062,67	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.9. Rozbudowa ulicy Malinowej w Zieleniewie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	4 500	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.10. Przebudowa ulicy Jachtowej w Dźwirzynie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	500	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.11. Przebudowa ulicy Nagietkowej w Korzystnie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	500	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.12. Budowa drogi gminnej od skrzyżowania z ulicą Konwaliową do skrzyżowania z ulicą Leśną w Grzybowie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	500	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.13. Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w Karcinie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	80	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		OKJP.4.14. Przebudowa ul. Wesolej i Słonecznej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	1 500	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.15. Przebudowa ul. Westerplatte w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	4 400	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.16. Przebudowa ul. Jaśminowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	900	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.17. Przebudowa ul. Kresowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	14 350	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.18. Przebudowa ul. Gdańskiej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	800	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.19. Przebudowa ul. Brukselskiej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	30	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.20. Przebudowa ul. J. Narodowej na odcinku od ul. Wiosennej do ul. Wylotowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	60	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.21. Przebudowa ul. Wybickiego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	35	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.22. Przebudowa ulicy Armii Krajowej na odcinku od ul. Dworcowej do ul. Łopuskiego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	2 000	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.23. Remonty bieżące nawierzchni terenów komunalnych w granicach administracyjnych Gminy Miasto Kołobrzeg	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	1 700	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.24. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Polnej w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	85	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.25. Przebudowa ul. Leśnej wraz ze skrzyżowaniem ulicy Koszalińskiej w miejscowości Rymań	monitorowane: Gmina Rymań	452,21	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.26. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Wiejskiej w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	230	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		OKJP.4.27. Budowa drogi wewnętrznej ul. Krótkiej z przebudową skrzyżowania z drogą wojewódzką ul. Koszalińską w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	60	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.28. Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Osiedlowa ze zjazdem z drogi wojewódzkiej ul. Koszalińskiej w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	62	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.29. Przebudowa pętli autobusowej z ulicą Szkolną w Rymaniu	monitorowane: Gmina Rymań	174,77	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.30. Budowa drogi wewnętrznej przy Kościele w Gorawinie	monitorowane: Gmina Rymań	55	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.31. Przebudowa drogi na działkach nr 137,139,111/13 w Kukince	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	400	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.32. Przebudowa ul. ku słońcu w Ustroniu Morskim oraz drogi nr 871035z w Kukince	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	250	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.33. Budowa drogi krajowej nr 11 na odcinku od ronda „Janiska” do węzła „Kołobrzeg Wschód”	monitorowane: GDDKiA	64 255,127	RPO WZP, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.4.34. Budowa systemów sterowania ruchem	monitorowane: zarządzający drogami	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		OKJP.5.1. Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie nawierzchni metodą moką)	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy dróg	250	środki własne	-
		OKJP. 5.2. Zintensyfikowanie ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych i tworzenie nowych ścieżek rowerowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy dróg	3 200	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POIiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.3 Analiza transgranicznej turystyki rowerowej wraz z rozbudową wybranych odcinków międzynarodowej trasy rowerowej R10 w nadmorskim obszarze Euroregionu Pomerania	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	60,11	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POIiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		OKJP.5.4. Ścieżki rowerowe wraz z systemem parkingów rowerowych w ramach projektu „Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w Kołobrzegu”	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	850	WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP. 5.5. Wymiana lub modernizacja taboru komunikacji publicznej na bardziej przyjazny środowisku	monitorowane: zarządzający komunikacją	2 500	WFOŚiGW, RPO WZP, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.6. Poprawa systemu komunikacji publicznej polegające m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami, zarządzający komunikacją miejską	4 700	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.7. Budowa Centrum Przesiadkowego w Grzybowie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	1 332,94	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.8. Budowa parkingu w Dźwirzynie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	250	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.9. Projekt budowy i przeniesienia bazy Komunikacji Miejskiej sp. z o.o. w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	30 150	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.10. Budowa miejsc postojowych i parkingów w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	150	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.11. Budowa parkingu przy świetlicy Melmak w Rusowie	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	34,41	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP.5.12. Budowa miejsc postojowych w Gminie Ustronie Morskie	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	400	WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, inne	-
		OKJP. 6.1. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	monitorowane: przedsiębiorstwa	8 000	WFOŚiGW, środki własne, RPO WZP	-
		OKJP. 6.2. Modernizacja układu pompowego ciepłowni centralnej	monitorowane: MEC Kołobrzeg	3 669,80	środki własne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		OKJP. 6.3. Wymiana kotła gazowego – kotłownia Szarych Szeregów	monitorowane: MEC Kołobrzeg	700	środki własne	-
		OKJP. 6.4. Budowa i modernizacja systemów i urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych	monitorowane: przedsiębiorstwa	2 500	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.6.5. Rozwój energetyki rozproszonej, szczególnie opartej na kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej	monitorowane: przedsiębiorstwa	750	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		OKJP.8.1. Upłynnienie ruchu w miastach poprzez rozproszenie ruchu (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego oraz stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego	monitorowane: zarządzający drogami	-	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, RPO WZP, POIiŚ	-
2.	Zagrożenia hałasem (ZH)	ZH. 1.1. Sporządzanie map akustycznych dla dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych	monitorowane: zarządzający drogami i liniami kolejowymi	-	środki własne, środki zewnętrzne	Koszt uzależniony od ilości oraz zakresu realizowanych map
		ZH. 1.2. Wprowadzanie do MPZP informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach zadań własnych gmin
		ZH. 1.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		ZH. 2.1. Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem	monitorowane: zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	6 000	NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki zewnętrzne	-
		ZH. 2.2. Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów)	monitorowane: zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	600	środki własne, środki zewnętrzne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		ZH. 3.1. Zwiększenie dostępności kolejowej miast	monitorowane: zarządzający liniami kolejowymi	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		ZH.3.2. Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		ZH.3.3. Rozwój i integracja elementów systemu transportowego	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi, zarządzający komunikacją miejską	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		ZH. 4.1. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.	monitorowane: przedsiębiorstwa	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
3.	Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)	PEM. 1.1. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	-
		PEM. 1.2. Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach zadań własnych jednostek
		PEM. 1.3. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	monitorowane: organizacje pozarządowe	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
4.	Gospodarowanie wodami (GW)	GW.1.1. Ustanowienie stref ochrony pośredniej dla ujęć wód powierzchniowych	monitorowane: PGW WP	-	środki własne	W ramach zadań własnych PGW WP
		GW. 1.2. Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recykulacja wód, zamykanie obiegu wody).	monitorowane: przedsiębiorstwa	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		GW. 1.3. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie	monitorowane: mieszkańcy	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		GW. 1.4. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: PGW WP	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		GW. 1.5. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	monitorowane: mieszkańcy gminy, ZODR, ARiMR	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW.1.6. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW.1.7. Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód	monitorowane: przedsiębiorstwa, mieszkańcy powiatu	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW. 2.1. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych (obecnych lub nowopowstałych)	monitorowane: PGW WP	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW. 2.2. Poszukiwanie i dokumentowanie nowych źródeł wody do spożycia	monitorowane: przedsiębiorstwa, gminy	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW.3.1. Zagospodarowanie pasa wybrzeża (mieszkalnictwo, usługi) w infrastrukturę zapewniającą ochronę wód	monitorowane: przedsiębiorstwa, gminy, mieszkańcy	-	środki własne, środki zewnętrzne, dofinansowania z WFOŚiGW	W ramach zadań własnych
		GW.3.2. Regulacja hydrotechniczna przy nabrzeżach ZPM w Kołobrzegu	monitorowane: ZPM Kołobrzeg	3 350	środki własne	-
		GW.3.3. Modernizacja infrastruktury Portu Rybackiego Kołobrzeg	monitorowane: ZPM Kołobrzeg	1 200	środki własne	-
		GW.3.4. Inwestycje w infrastrukturę oaz superstrukturę Portu Rybackiego Kołobrzeg	monitorowane: ZPM Kołobrzeg	16 861	środki własne	-
		GW.3.5. Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia rolniczego (np. zmniejszenie udziału związków azotu i fosforu w nawożeniu, wykorzystanie trzcin w celu usunięcia biogenów)	monitorowane: rolnicy	-	-	W ramach zadań własnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		GW.4.1. Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora, morze) za zachowaniem zasad bezpieczeństwa	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	1 000	RPO WZP, PROW, WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne	-
		[GW.4.2.] Budowa stacji kajakowej na rzece Parsęta, Dz. Nr 92/4 obręb Miechęcín	monitorowane: Gmina Dygowo	326,56	RPO WZP, PROW, środki własne	-
		[GW.4.3.] Budowa terenów rekreacji i wypoczynku na terenie Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	262,12	RPO WZP, PROW, środki własne	-
		[GW.4.4.] Budowa przystani kajakowej wraz z infrastrukturą magazynowo-sprzętową i zapleczem socjalno-konsumpcyjnym w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	3 100	RPO WZP, PROW, środki własne	-
		[GW.4.5.] Budowa dojścia i zejścia na plażę w rejonie ul. Plażowej wraz z budową mola w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	3 000	RPO WZP, PROW, środki własne	-
		[GW.4.6.] Utrzymanie trwałości projektu „Modernizacja molo spacerowego w Kołobrzegu”	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	1 050	RPO WZP, PROW, środki własne	-
		[GW.4.7.] Zagospodarowanie terenów wokół stawu na miejsce integracji w Drozdowie	monitorowane: Gmina Rymań	150	RPO WZP, PROW, środki własne	-
		GW.6.1. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW.7.1 .Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	RPO WZP 2014-2020	-
		GW.7.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych
		GW.7.3. Realizacja działań o charakterze	monitorowane: gminy powiatu	-	środki własne	W ramach zadań

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		bieżącym w przypadku wystąpienia suszy (np. czasowe ograniczenia poboru wód, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych, czasowe zakazy wykorzystywania wody z sieci wodociągowej do celów innych niż socjalno-bytowe etc.)	kołobrzeskiego, PGW WP, właściciele terenów			własnych
5.	Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	GWS. 1.1. Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu kołobrzeskiego do zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, imieniu gmin w obszarze zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków	250	Środki zewnętrzne, środki własne	-
		GWS.1.2. Wykonanie przyłączy wodnokanalizacyjnych oraz energetycznych do punktów dzierżawy przy ul. Bałtyckiej w Grzybowie	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	30	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		GWS.1.3. Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, podmioty działające obszarze zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków	-	Środki zewnętrzne, środki własne	-
		GWS.1.4. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych [	monitorowane: zakłady produkcyjne	-	Środki zewnętrzne, środki własne	-
		GWS.1.5. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	monitorowane: PGW WP, gminy powiatu kołobrzeskiego, inne podmioty	-	Środki własne, środki zewnętrzne	Koszt zależny od ilości kampanii
		GWS. 2.1. Budowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, MWiK Kołobrzeg, w obszarze zaopatrzenia ludności w wodę	5 500	Środki własne, środki zewnętrzne, WFOŚiGW, PROW, POLiŚ	-
		GWS.2.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, MWiK Kołobrzeg	1 000	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe,	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych			RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	
		GWS.2.3. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej do odbiorników	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, MWiK Kołobrzeg, organy wydające pozwolenia wodnoprawne	7 000	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.4. Rozbudowa istniejącego systemu deszczowego - rejon ul. IV Dywizji Wojska Polskiego, Wschodnia w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	2 000	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.5. Przebudowa istniejącego odpływu kanalizacji deszczowej w ul. Łopuskiego, odprowadzającego wody opadowe i roztopowe do Kanału Drzewnego w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	70	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.6. Odbudowa odpływu do morza w km 326+875 w rejonie ulicy Brzeskiej wraz z przekryciem w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	1 600	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.7. Deszczówka i oświetlenie nowoprojektowanej drogi pomiędzy ul. Morawskiego i ul. Wschodnią (droga publiczna - 43 KDD) w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	150	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.8. Przebudowa odcinka kanalizacji deszczowej w ul. Lazurkowej w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	150	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.9. Przebudowa przepustu w Starninie	monitorowane: Gmina Rymań	350	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.10. Przebudowa ulicy Osiedlowej i Słonecznej w Ustroniu Morskim etap I - kanalizacja deszczowa	monitorowane: Gmina Ustronie Morskie	1 062,29	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		GWS.2.11. Modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenie centralnej ciepłowni	monitorowane: MEC Kołobrzeg	760	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, POIiŚ, inne	-
		GWS.2.12. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, podmioty upoważnione przez gminy (straż miejska).	-	Środki własne	W ramach zadań własnych gmin
		GWS.2.13. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: organy wydające pozwolenia wodno-prawne	-	Środki własne	W ramach zadań własnych jednostek
		GWS.2.14. Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, ARiMR	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		GWS.2.15. Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych	monitorowane: właściciele gruntów, ZODR	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		GWS.2.16. Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	monitorowane: MZWik Kołobrzeg	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		GWS. 2.17. Monitorowanie oczyszczalni ścieków	monitorowane: MZWik Kołobrzeg	-	Środki własne	-
6.	Zasoby geologiczne (ZG)	ZG.1.1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	monitorowane: OUG w Poznaniu	-	-	W ramach zadań własnych
		ZG.1.2. Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	monitorowane: OUG w Poznaniu	-	-	W ramach zadań własnych
		ZG.2.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	monitorowane: przedsiębiorstwa	-	środki własne, środki zewnętrzne	W ramach zadań własnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		ZG.2.2. Działania edukacyjne promujące racjonalną gospodarkę zasobami naturalnymi i ich ochrona	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	-	W ramach zadań własnych
7.	Gleby (GL)	GL.1.1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	monitorowane: ZODR, ARiMR, gminy powiatu kołobrzeskiego	200	Środki własne, środki zewnętrzne, środki krajowe, RPO, PROW, WFOŚiGW, POIiŚ	-
		GL.1.2. Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach tworzenia i aktualizacji dokumentów planistycznych
		GL.1.4. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych	monitorowane: ZODR, ARiMR	50	środki własne	-
		GL.1.5. Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych	monitorowane: właściciele gruntów	-	środki własne	-
		GL.1.6. Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe	200	środki własne, środki zewnętrzne	-
		GL.1.7. Monitoring gleb użytkowanych rolniczo	monitorowane: OSChR	30	środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		GL.1.8. Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki krajowe	-
		GL.1.9. Dofinansowanie badań gleby w gospodarstwach rolnych w zakresie oznaczeń kwasowości, zawartości fosforu, potasu i magnezu	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	300	środki własne	-
		GL.1.10. Wprowadzenie, odtworzenie zadrzewień śródpolnych służące ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych	monitorowane: właściciele gruntów	-	środki własne, PROW, środki zewnętrzne	-
		GL.1.11. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	monitorowane: właściciele gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, gminy powiatu kołobrzeskiego	850	środki własne	-
		GL.1.12. Przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczej zdegradowanego obszaru popegeerowskiego w Gminie Gościno -	monitorowane: Gmina Gościno	7 330,00	środki własne, środki zewnętrzne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		Adaptacja przestrzeni centrum miejscowości na potrzeby budowy ratusza Gminy pełniącego funkcję społeczno-kulturalne				
		GL.1.13. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na obszarze popegeerowskim i nadanie jej nowych funkcji publiczno-społecznej centrum ratownictwa oraz centrum kryzysowe w Gościnie	monitorowane: Gmina Gościno	3 167,43	środki własne, środki zewnętrzne	-
		GL.1.14. Wykorzystanie nawozów mineralnych oraz mineralno-organicznych dla celów przywracania i/lub poprawy funkcji agrochemicznych gleb zdegradowanych	monitorowane: właściciele gruntów	-	środki własne	zadanie realizowane w ramach prowadzonej działalności rolniczej
		GL.1.15.Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach powojaskowych i pokolejowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki zewnętrzne	-
		GL.3.1. Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	monitorowane: właściciele gruntów	-	środki własne, PROW, środki zewnętrzne	-
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	GO.1.1. Kontrola przestrzegania warunków wydanych decyzji dotyczących gospodarki odpadami	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		GO. 1.3. Realizacja gminnych Programów usuwania azbestu	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, WFOŚiGW	-
		GO. 1.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	30	środki własne, WFOŚiGW	-
		GO.1.5. Aktualizacja programu usuwania azbestu wraz z inwentaryzacją dla Gminy Kołobrzeg	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	30	środki własne, WFOŚiGW	-
		GO.1.6. Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach zadań własnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		GO.1.7. Roczne sprawozdanie nt. postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi w punkcie PSZOK przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.	monitorowane: podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		GO.1.8. Uwzględnienie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstaniu odpadów	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, przedsiębiorcy	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		GO.2.1. Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów	monitorowane: gminy	665	środki własne	-
		GO.2.2. Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	300	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
		GO.2.3. Działania informacyjno - edukacyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	5	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
		GO. 2.4. Budowa punktów selektywnej zbiórki odpadów na terenie ZMiGDP	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	5 681,97	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
		GO. 2.5. Podwyższenie kapitału zakładowego MZZDiOS - wkład pieniężny na realizację inwestycji pn. "Rozbudowa (modernizacja) RIPOK (SPOK) Korzyścienko	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	2 000	środki własne, WFOSIGW, NFOSIGW	-
9.	Zasoby przyrodnicze (ZP)	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	Koszty w ramach dokumentów dotyczących planowania przestrzennego
		ZP.1.2. Przeciwdziałanie nieuporządkowanej presji osadniczej i urbanizacyjnej w planowaniu przestrzennym	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		ZP.1.3. Wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu kołobrzeskiego	300	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.1.4. Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	monitorowane: podmioty sprawujące nadzór nad formami ochrony przyrody, gminy powiatu kołobrzeskiego	65	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.1.5. Oznakowanie form ochrony przyrody tablicami urzędowymi informującymi o ich nazwach oraz zakazach obowiązujących na ich terenie	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu kołobrzeskiego	100	środki własne WFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.2.1. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	monitorowane: organizacje pozarządowe, wszystkie podmioty wyznaczone w planach ochrony i planach zadań ochronnych	600	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.2.2. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy nieruchomości, organizacje pozarządowe, nadleśnictwa	60	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.2.3. Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych i zbiornikach wodnych	monitorowane: PGW WP, gminy powiatu kołobrzeskiego, nadleśnictwa	250	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.3.1. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, zarządcy nieruchomości	1 200	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.3.2. Rewitalizacja terenu zielonego i nadanie jej nowych funkcji poprzez Utworzenie Parku Miejskiego przy rzece Gościnnie w Gościnie wraz z zagospodarowaniem rzeki i stworzenia przejść przez nią - etap II	monitorowane: Gmina Gościno	3 392,25	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		ZP.3.3. Rewitalizacja parku Fredry w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	4 900	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP. 3.4. Rewitalizacja Parku III Dywizji Piechoty w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	500	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP. 3.5. Modernizacja alejek parkowych w Kołobrzegu	monitorowane: Miasto Kołobrzeg	200	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.3.6. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	w ramach opracowywanych i aktualizowanych dokumentów planistycznych
		ZP.4.1. Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	-	-
		ZP.4.2. Wykonanie raportów oddziaływania na środowisko, ekspertyz dendrologicznych	monitorowane: Gmina Kołobrzeg	40	środki własne	-
		ZP.4.3. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	-	w ramach wydawanych pozwoleń i decyzji
		ZP.5.1. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	200	Środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe,	-
		ZP.5.2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	własne: powiat kołobrzeski monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	200	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.6.1.Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	-	środki własne	W ramach zadań własnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		ZP.6.2. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych	monitorowane: nadleśnictwa	100	środki własne	-
		ZP.6.3. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	1 450	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki krajowe,	-
		ZP.6.4. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów, gminy powiatu kołobrzeskiego	3 500	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, PROW, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.6.5. Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych)	monitorowane: nadleśnictwa	100	środki własne	-
		ZP.6.6. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne	W ramach zadań własnych
		ZP.7.1. Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu kołobrzeskiego, organizacje pozarządowe	150	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.7.2. Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów	monitorowane: nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	50	środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WZP, POLiŚ, środki krajowe, środki zewnętrzne	-
		ZP.8.1. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	monitorowane: właściciele gruntów, nadleśnictwa	-	PROW, środki własne	W ramach zadań własnych
		ZP.8.2. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna	monitorowane: właściciele gruntów	-	środki własne	Starosta Kołobrzeski na wniosek właściciela gruntu wydaje odpowiednią decyzję

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		ZP.8.3. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo	monitorowane: ARiMR	50	PROW	-
10.	Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)	PAP.1.1. Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych	monitorowane: sprawcy awarii, PSP	-	środki własne	Finansowane zgodnie z potrzebami
		PAP.1.2. Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, RPO	Zależne od potrzeb
		PAP.1.3. Przeciwdziałanie katastrofom i ochrona przeciwpożarowa	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego, PSP	350	Środki inne	-
		PAP.2.1. Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych	monitorowane: gminy powiatu kołobrzeskiego	-	środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, NFOŚiGW, WFOŚiGW	W ramach działań własnych
		PAP.3.1. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	monitorowane, gminy powiatu kołobrzeskiego, służby interwencyjne	-	środki własne, środki krajowe, środki zewnętrzne, NFOŚiGW, WFOŚiGW	-

Źródło: Opracowanie własne.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

7.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie
- Nadleśnictw;
- Przedsiębiorstw zajmujących się odbiorem odpadów,
- Największych przedsiębiorców mających siedzibę i działających na terenie powiatu kołobrzeskiego.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne oraz koordynowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa;
- Mieszkańcy;
- Przedsiębiorcy;
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- Wojewoda Zachodniopomorski;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Zarządcy dróg (drogi krajowe, drogi powiatowe, drogi gminne).

7.2. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.) Zarząd Powiatu w Kołobrzegu co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie Powiatu, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa.

7.3. Monitoring realizacji programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu kołobrzeskiego, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu kołobrzeskiego.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w tabeli nr 56.

7.4. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

7.4.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą poprzez finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza,
- Ochrona wód i gospodarka wodna,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- Geologia i górnictwo,
- Edukacja ekologiczna,
- Państwowy Monitoring Środowiska,
- Programy międzydziedzinowe,
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia) .
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,

- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie³⁹

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie wypełnia swoją misję poprzez uczestniczenie w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska na poziomie lokalnym i regionalnym, a także ponadregionalnym.

Priorytety dziedzinowe:

I Ochrona czystości wód i gospodarka wodna.

1. Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w regionie wodnym, w tym wspieranie działań wynikających z aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju oraz mających na celu ustanowienie, weryfikację i aktualizację warunków korzystania z wód regionu wodnego i warunków korzystania z wód zlewni,
2. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa systemów kanalizacyjnych dociągających istniejące oczyszczalnie, zgodnie z wymogami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
3. Ochrona wód w zlewniach rzek oraz na obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych i powierzchniowych stanowiących źródło wody do spożycia, wspieranie przedsięwzięć polegających na ograniczeniu procesu degradacji jezior, w tym opracowanie planów ochrony jezior i ich rekultywacji oraz innych przedsięwzięć związanych z odbudową ekosystemów zdegradowanych przez eksploatację zasobów wodnych,
4. Zapewnienie odpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia, modernizacja stacji uzdatniania wody,
5. Wspieranie realizacji programu małej retencji dla województwa zachodniopomorskiego, budowa przyłączy do istniejących sieci kanalizacyjnych oraz budowa indywidualnych/ lokalnych/ systemów oczyszczania ścieków na terenach o zabudowie rozproszonej, w tym lokalnych oczyszczalni ścieków oraz oczyszczalni przydomowych - lokalizacja każdej oczyszczalni i miejsca wprowadzania ścieków powinny zostać poprzedzone rozpoznaniem warunków geologicznych wraz z ustaleniem poziomu zwierciadła wód podziemnych celem spełnienia warunków wynikających z przepisów odrębnych.

II. Gospodarka odpadami, ochrona powierzchni ziemi i wdrażanie czystych technologii.

1. Wspieranie zadań ujętych w Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, zwłaszcza związanych z realizacją kompleksowych programów

³⁹ źródło: <http://www.wfos.szczecin.pl>

gospodarki odpadami komunalnymi, szczególnie w gminach, gdzie realizowane są wspólne, międzygminne przedsięwzięcia o zasięgu regionalnym,

2. Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym odpadów zawierających azbest,
3. Wspieranie organizacji systemu zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
4. Wspieranie przedsięwzięć związanych z odzyskiwaniem surowców wtórnych oraz gospodarczym wykorzystaniem odpadów, doposażenie zakładów pozyskujących i przetwarzających odpady w sprzęt specjalistyczny,
5. Wykorzystanie odpadów do celów energetycznych, budowa instalacji do termicznego unieszkodliwiania odpadów,
6. Wspieranie rozwoju czystych technologii oraz zmian technologicznych zapobiegających powstawaniu odpadów lub zmniejszeniu ich ilości albo zapewniających ich wykorzystanie w procesach produkcji,
7. Wspieranie pilotażowych projektów związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów ulegających biodegradacji,

III. Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii, ochrona przed hałasem.

1. Wspieranie przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych (w tym gazów cieplarnianych) i pyłów do atmosfery,
2. Wspieranie modernizacji istniejących źródeł ciepła, w szczególności na terenach miejskich i uzdrowiskowych,
3. Rozwój potencjału wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (OZE), zwłaszcza projektów realizowanych w ramach RPO WZ oraz programu PROSUMENT Zachodniopomorski,
4. Wdrażanie przedsięwzięć z zakresu termomodernizacji budynków oraz wdrażanie nowoczesnych i przyjaznych środowisku technologii i przedsięwzięć, zwiększających efektywność energetyczną, w tym z zastosowaniem odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii, a także inteligentnych sieci energetycznych (ISE),
5. Dofinansowanie opracowania programów ochrony powietrza i programów ochrony środowiska przed hałasem,
6. Wspieranie działań w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami.

IV. Ochrona przyrody.

1. Wspieranie programów czynnej ochrony przyrody na obszarach prawnie chronionych, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody,
2. Renowacja zabytkowych parków wiejskich i miejskich oraz prace rewitalizacyjne, pielęgnacyjne i konserwacja pomników przyrody,
3. Zachowanie i wzbogacenie różnorodności biologicznej na obszarach chronionych,

4. Restytucja bądź reintrodukcja rodzimych gatunków, cennych lub zagrożonych wyginięciem, eliminowanie gatunków inwazyjnych, np. barszczu Sosnowskiego,
5. Działania ochronne podejmowane w ramach form ochrony przyrody województwa zachodniopomorskiego, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, z uwzględnieniem programu NATURA 2000 oraz europejskiej sieci obszarów chronionych regionu Morza Bałtyckiego,
6. Opracowywanie planów ochrony dot. obszarów Natura 2000, wykonywanie zabiegów czynnej ochrony przyrody na tych obszarach,
7. Wspieranie działań związanych z realizacją zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.
8. Wspieranie przedsięwzięć zapewniających migrację ryb, w tym programu budowy przepławek dla ryb na terenie woj. zachodniopomorskiego,

V. Edukacja ekologiczna.

1. Promocja zagadnień związanych z siecią Natura 2000, rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych w ośrodkach edukacji ekologicznej,
2. Wspieranie konkursów, olimpiad i innych imprez o zasięgu ponadlokalnym, upowszechniających wiedzę ekologiczną i przyrodniczą,
3. Dofinansowanie programów oraz kampanii edukacyjnych i informacyjnych z zakresu ochrony środowiska oraz zdrowego trybu życia, w tym realizowanych przez media,
4. Dofinansowanie szkoleń, warsztatów, konferencji i seminariów z zakresu ochrony środowiska,
5. Dofinansowanie wydawnictw i prasy z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.

VI. Zapobieganie poważnym awariom, przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

1. Wspieranie przedsięwzięć zapobiegających wystąpieniu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska oraz wspieranie likwidacji ich skutków,
2. Podniesienie stanu bezpieczeństwa powodziowego, zabezpieczenie przed podtopieniami, wspieranie budowy wałów i innych urządzeń melioracji wodnych podstawowych,
3. Doposażenie w sprzęt i środki techniczne jednostek PSP i OSP oraz innych służb realizujących zadania w zakresie ochrony przed powodzią i ochrony środowiska,
4. Poprawa warunków przepływu wód rzeki Odry i J. Dąbie w celu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej oraz bezpieczeństwa prowadzonej akcji łodolamania,

VII. Monitoring środowiska i inne działania.

1. Udzielanie wsparcia finansowego Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Szczecinie w realizacji zadań związanych z monitoringiem środowiska,
2. Zwiększanie możliwości technicznych kontroli przestrzegania norm ochrony środowiska,
3. Wsparcie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz rozbudowy i weryfikacji baz danych podmiotów korzystających ze środowiska,
4. Udzielanie wsparcia finansowego instytucjom wykonującym w imieniu Skarbu Państwa prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych, w zakresie monitoringu przyrodniczego,
5. Dofinansowanie szkoleń administracji rządowej i samorządowej w zakresie ochrony środowiska.

Tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej

W ramach tego ustawowego zadania priorytetem Funduszu będzie udział w następujących przedsięwzięciach:

1. Udzielanie pomocy merytorycznej beneficjentom w ramach przygotowywanych przedsięwzięć dla nowej perspektywy finansowej UE 2014 - 2020,
2. Prowadzenie szkoleń oraz działań informacyjnych, usługi doradcze w zakresie aplikowania o środki Unii Europejskiej,
3. Wsparcie gmin w zakresie wdrażania planów gospodarki niskoemisyjnej lub dokumentów równoważnych oraz w przygotowaniu i wdrażaniu inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektu systemowego pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”,
4. Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjno-promocyjnych celem kształtowania właściwych postaw prośrodowiskowych oraz prezentacja możliwości finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
5. Udział w przygotowaniu i wdrażaniu projektów, które stwarzają warunki do wymiany informacji, dzielenia się wiedzą lub prowadzą do realizacji celów środowiskowych.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Szczecinie można znaleźć na stronie internetowej funduszu: <http://www.wfos.szczecin.pl> lub pod numerem telefonu: 91 486 15 56.

7.4.2. Fundusze Unii Europejskiej

Przewiduje się również możliwości finansowania działań adaptacyjnych z nowej Perspektywy finansowej 2021-2027. Fundusze Europejskie na lata 2021-2027 to 72,2 miliarda euro z polityki spójności oraz 3,8 mld euro środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Łącznie to około 76 miliardów euro. Środki zostaną przeznaczone na realizację inwestycji w innowacje, przedsiębiorczość, cyfryzację, infrastrukturę, ochronę środowiska, energetykę, edukację i sprawy społeczne.

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich. Dokument określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności.

Polityka spójności na lata 2021-27 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmie Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR). Fundusze te wzajemnie się uzupełniają.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.

Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Europejski Fundusz Morski i Rybacki to fundusz na rzecz unijnej polityki morskiej i rybołówstwa. Celem funduszu jest szeroko rozumiane wsparcie społeczności nadmorskich, w tym m.in. wspieranie rybaków w przechodzeniu na zrównoważone rybołówstwo czy finansowanie projektów przyczyniających się do tworzenia nowych miejsc pracy oraz podnoszenia jakości życia społeczności nadmorskich w Europie.

Podobnie jak w latach 2014-2020 również w nowej rozpoczynającej się perspektywie około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Programy krajowe będą tematycznie zbliżone do tych realizowanych obecnie.

Oznacza to, że pieniądze z polityki spójności zainwestujemy między innymi w:

- rozwój infrastruktury i ochronę środowiska,
- powiększanie kapitału ludzkiego,
- budowanie kompetencji cyfrowych
- wsparcie makroregionu Polski Wschodniej.

Jest już znany podział środków na poszczególne programy krajowe:

- **Infrastruktura i Środowisko** – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska)
- **Inteligentny Rozwój** – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu)
- **Wiedza, Edukacja, Rozwój** – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne)
- **Polska Cyfrowa** – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe)
- **Polska Wschodnia** – 2,5 mld euro (specjalna pula wsparcia dla województw Polski Wschodniej)
- **Pomoc Techniczna** – 0,5 mld euro (wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE)
- Program dotyczący sprawiedliwej transformacji – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych: śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego i lubelskiego)
- **Program Pomoc Żywnościowa** – 0,2 mld euro
- **Program Ryby** – 0,5 mld euro
- **programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej** – 0,56 mld euro.

Nazwy programów krajowych nie są jeszcze ustalone. Programy będą miały podobny zakres tematyczny do tych, które znamy z perspektywy 2014-2020, dlatego w powyższym zestawieniu użyto nazw dotychczasowych programów.

Podzielone zostały także fundusze na programy regionalne:

- dolnośląskie – 870 mln euro
- kujawsko-pomorskie – 1,475 mld euro
- lubelskie – 1,768 mld euro
- lubuskie – 736 mln euro
- łódzkie – 1,631 mld euro
- małopolskie – 1,541 mld euro
- mazowieckie – 1,67 mld euro
- opolskie – 763 mln euro
- podkarpackie – 1,661 mld euro
- podlaskie – 992 mln euro
- pomorskie – 1,129 mld euro
- śląskie – 2,365 mld euro

- świętokrzyskie – 1,106 mld euro
- warmińsko-mazurskie – 1,228 mld euro
- wielkopolskie – 1,070 mld euro
- zachodniopomorskie – 1,311 mld euro

Pieniądze na programy regionalne podzielono według algorytmu opartego na obiektywnych kryteriach, między innymi na liczbie ludności i PKB na mieszkańca. 75% środków zostało już podzielonych, a 25% przeznaczono na rezerwę programową do podziału na późniejszym etapie programowania w czasie negocjacji kontraktu programowego.

Dodatkowo sześć regionów (śląskie, łódzkie, małopolskie, lubelskie, dolnośląskie i wielkopolskie) otrzyma 4,4 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji i polityki spójności (3,8 mld euro z FST + 560 mln euro z polityki spójności).

Program dla Polski Wschodniej będzie obejmował sześć regionów – lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie oraz, co jest nowością w tej perspektywie, mazowieckie (bez Warszawy i 9 otaczających ją powiatów) ^{40 41}.

⁴⁰ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/dowiedz-sie-wiecej-o-funduszach-europejskich-na-lata-2021-2027/>

⁴¹ Grzegorz Karwatowicz, Fundusze europejskie 2021 – 2027. Co Nas czeka w nowej perspektywie finansowej ?<https://przetargowa.pl/fundusze-europejskie-2021-2027-co-nas-czeka-w-nowej-perspektywie-finansowej/>

Spis tabel:

Tabela 1. Słownik skrótów.....	5
Tabela 2. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2020 r.).....	12
Tabela 3. Bezrobocie (stan na 31.XII.2020r.).....	13
Tabela 4. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.....	27
Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).....	30
Tabela 6. Kotłownie, sieć ciepła oraz sprzedaż energii cieplnej na terenie powiatu kołobrzeskiego.....	32
Tabela 7. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu kołobrzeskiego.....	32
Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny.....	35
Tabela 9. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy.....	35
Tabela 10. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego.....	36
Tabela 11. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	36
Tabela 12. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	36
Tabela 13. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem jakości powietrza.....	40
Tabela 14. Wskaźniki monitoringu jakości powietrza.....	41
Tabela 15. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.....	47
Tabela 16. Wyniki natężenia ruchu na analizowanych odcinkach dróg, zlokalizowanych na terenie powiatu kołobrzeskiego.....	49
Tabela 17. Zestawienie wyników równoważnych poziomów dźwięku.....	49
Tabela 18. Zestawienie wyników długookresowych średnich poziomów dźwięku.....	50
Tabela 19. Przekroczenia wartości L_{DWN} [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.....	52
Tabela 20. Przekroczenia wartości L_N [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.....	52
Tabela 21. Przekroczenia wartości L_{DWN} [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.....	53
Tabela 22. Przekroczenia wartości L_N [dB] dla powiatu kołobrzeskiego.....	54
Tabela 23. Zestawienie wyników równoważnych poziomów dźwięku, w roku 2018, zanotowanych w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Dygowie.....	55
Tabela 24. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony przed hałasem.....	56
Tabela 25. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.....	60
Tabela 26. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.....	61
Tabela 27. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu kołobrzeskiego w latach 2017 - 2020.....	63
Tabela 28. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	64
Tabela 29. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu kołobrzeskiego.....	67

Tabela 30. Charakterystyka JCWPd nr 8.	69
Tabela 31. Charakterystyka JCWPd nr 9.	69
Tabela 32. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu kołobrzeskiego wg Aktualizacji Programu Wodno-środowiskowego Kraju (stan na rok 2016).....	71
Tabela 33. Ocena stanu JCWP rzecznych powiatu kołobrzeskiego, w latach 2014-2019.	73
Tabela 34. Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd nr 8 oraz JCWPd nr 9.....	76
Tabela 35. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem wód powierzchniowych i podziemnych.	77
Tabela 36. Wskaźniki monitoringu gospodarki wodno-ściekowej.	77
Tabela 37. Stopień narażenia na poszczególne rodzaje suszy dla obszaru powiatu kołobrzeskiego..	82
Tabela 38. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu kołobrzeskiego (stan na 31.12.2019 r.).	85
Tabela 39. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kołobrzeskiego (stan na 31.12.2019 r.).	85
Tabela 40. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych.....	86
Tabela 41. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem gospodarki wodno-ściekowej.	88
Tabela 42. Surowce naturalne występujące na terenie powiatu kołobrzeskiego.....	93
Tabela 43. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony zasobów naturalnych.	99
Tabela 44. Charakterystyka kompleksów przydatności rolniczej gleb.	103
Tabela 45. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu kołobrzeskiego.	108
Tabela 46. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony gleb.	111
Tabela 47. Osiągnięte, przez gminy powiatu kołobrzeskiego, poziomy recyklingu	123
Tabela 48. Ilość materiałów zawierających azbest , pozostałych do unieszkodliwienia na terenie powiatu kołobrzeskiego (stan na 12.07.2021 r.).....	124
Tabela 49. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	126
Tabela 50. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem gospodarki odpadami.	127
Tabela 51. Wskaźniki monitoringu dotyczące gospodarki odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.	128
Tabela 52. Struktura lasów położonych na terenie powiatu kołobrzeskiego w roku 2020.	142
Tabela 53. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem ochrony zasobów przyrodniczych.	145
Tabela 54. Wskaźniki monitoringu zasobów przyrody.	146
Tabela 55. Analiza realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2018-2019 pod kątem zapobiegania poważnym awariom.	151
Tabela 56. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.	154
Tabela 57. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań wyznaczonych w ramach POŚ.	183
Tabela 58. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych przez powiat kołobrzeski.....	188

Spis rysunków:

Rysunek 1. Powiat kołobrzeski na tle województwa zachodniopomorskiego.	9
Rysunek 2. Gminy powiatu kołobrzeskiego.	10
Rysunek 3. Położenie powiatu kołobrzeskiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.	11
Rysunek 4. Powiat kołobrzeski na tle podziału województwa zachodniopomorskiego na strefy ochrony powietrza.	34
Rysunek 5. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku.	37
Rysunek 6. Zasięg obszaru przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie zachodniopomorskim w 2020 r.	38
Rysunek 7. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu na terenie Dygowa w roku 2018.	48
Rysunek 8. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu kołobrzeskiego.	51
Rysunek 9. JCWP na tle powiatu kołobrzeskiego.	68
Rysunek 10. Powiat kołobrzeski na tle JCWPd.	70
Rysunek 11. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.	72
Rysunek 12. Lokalizacja stanowisk pomiarowych monitoringu wód przybrzeżnych na JCWP.	74
Rysunek 13. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu krajowego wód podziemnych na.	76
Rysunek 14. Zagrożenie powodziowe na terenie powiatu kołobrzeskiego.	80
Rysunek 15. Obszary zagrożone podtopieniami na terenie powiatu kołobrzeskiego.	81
Rysunek 16. Złóża kopalin na terenie powiatu kołobrzeskiego.	98
Rysunek 17. Mapa glebowo-rolnicza powiatu kołobrzeskiego.	106
Rysunek 18. Obszary powojaskowe województwa zachodniopomorskiego.	110
Rysunek 19. Obszary siedliskowe sieci Natura 2000 na tle powiatu kołobrzeskiego.	135
Rysunek 20. Obszar ptasi sieci Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” na tle powiatu kołobrzeskiego.	137
Rysunek 21. Rezerваты przyrody na tle powiatu kołobrzeskiego.	138
Rysunek 22. Koszaliński Pas Nadmorski na tle powiatu kołobrzeskiego.	139
Rysunek 23. Użytki ekologiczne na tle powiatu kołobrzeskiego.	140
Rysunek 24. Stanowisko dokumentacyjne na tle powiatu kołobrzeskiego.	141
Rysunek 25. Korytarze ekologiczne na tle powiatu kołobrzeskiego.	142
Rysunek 26. Zasięg nadleśnictw na tle powiatu kołobrzeskiego.	143